

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور

در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

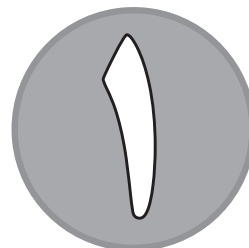

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی

آزمون ۴ مهرماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

۹۰ سؤال در ۱۰۰ دقیقه

ساعت ۸ تا ۹:۴۰ صبح

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روان شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	نگاه به گذشته	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱		ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲		ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳		علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰
۴		علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵		جامعه شناسی (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۸
۶		جامعه شناسی (۲)	۱۰	۵۱	۶۰	۷
۷		روان شناسی	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	نگاه به آینده	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۹		علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلمها در سایت کانون، کد روبهرو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، محمد پردل نظامی، احمد حسن زاده فرد، نیکو دکامین، امیر زراندوز، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، امیر محمودیان، ابراهیم نجفی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیر حسین اشتری، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، رضا رنجبری، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، محمد مشهدبان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	راضیه ابراهیم‌نژاد، امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، جواد جلیلیان، الهام رضایی، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، سید آرش مرتضایی فر، فرهاد منوچهری، فروغ نجمی تیموریان
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی، زبان قرآن	درویشعلی ابراهیمی، محمود بادبرین، مجید بیگلری، ابوطالب درانی، حسین رضایی، آرمین ساعدپناه، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللہی، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، افشین کرمان فرد، سید محمدعلی مرتضوی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، امیرمحمد قلعه کاهی، محمد کریمی نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، عباس ملکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	رضا رنجبری، سپیده فتح‌اللهی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سیدآرش مرتضائی فر	سیدآرش مرتضائی فر	مریم خسروی دهنوی	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری، سینا غلامی	محمدصدرا پنجه پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه کاهی، ایمان کلاته‌عربی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، سینا غلامی	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۱)

کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۱- اگر $x = 2$ جواب معادله $3x^2 + bx - 4 = 0$ باشد، جواب دیگر معادله کدام است؟

$$\frac{3}{2} \quad (2)$$

$$-\frac{2}{3} \quad (1)$$

$$3 \quad (4)$$

$$-\frac{1}{3} \quad (3)$$

۲- در مورد معادله $\frac{x+3}{x^2-4} = \frac{2}{3}$ کدام گزینه درست است؟

(۲) تنها یک جواب مثبت دارد.

(۱) دو جواب مثبت دارد.

(۴) یک جواب مثبت و یک جواب منفی دارد.

(۳) تنها یک جواب منفی دارد.

۳- اگر $f = \{(2, 5), (3, 7b-1), (2, 7a+1), (3, 6)\}$ تابع باشد، مقدار $a+b$ کدام است؟

$$-1 \quad (2)$$

$$-2 \quad (1)$$

$$5 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

۴- اگر در تابع خطی $f(x) = ax + b$ داشته باشیم $f(1) = 1$ و $f(3) = 5$ ، آنگاه رأس سهمی $y = ax^2 + bx - 2$ کدام است؟

$$\left(\frac{1}{4}, -\frac{15}{8}\right) \quad (4)$$

$$\left(\frac{1}{2}, -\frac{9}{4}\right) \quad (3)$$

$$\left(\frac{1}{4}, -\frac{17}{8}\right) \quad (2)$$

$$\left(\frac{1}{2}, -\frac{17}{4}\right) \quad (1)$$

۵- نوع و مقیاس اندازه‌گیری متغیرهای «رتبه کنکور» و «تعداد بیماران مراجعه کننده به اورژانس» به ترتیب کدام است؟

(۲) کیفی ترتیبی - کمی فاصله‌ای

(۱) کیفی ترتیبی - کمی نسبی

(۴) کمی نسبی - کمی نسبی

(۳) کمی فاصله‌ای - کمی نسبی

محل انجام محاسبات

۶- اگر واریانس داده‌های $3a+1$ و $5b-3$ و $2c-3$ و 7 برابر صفر باشد. انحراف معیار داده‌های $2a+b$ و 3 و c و $2+b$ و a کدام است؟

(۴) $2\sqrt{2}$

(۳) ۴

(۲) $\sqrt{2}$

(۱) ۲

۷- یک شرکت تولیدی برای تولید x عدد کالا $C(x) = \frac{k}{4}x + 2500$ تومان هزینه می‌کند و هر کالا را k تومان می‌فروشد. اگر با فروش ۲۵ آمین کالا

هزینه و درآمد سربه‌سر شود؛ با فروش ۳۰ کالا چقدر سود نصیب شرکت می‌شود؟

(۴) ۱۰۰۰ تومان

(۳) ۵۰۰ تومان

(۲) ۲۵۰ تومان

(۱) ۲۰۰ تومان

۸- در هفت داده آماری با میانگین ۱۷ و دامنه تغییرات ۳، اختلاف میانگین از هر کدام از داده‌ها به ترتیب برابر $a, -1, -1, 0, 0, 1, b$ است. نسبت

انحراف معیار به میانگین در این داده‌ها به کدام عدد نزدیک‌تر است؟

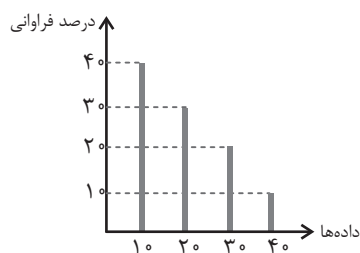
(۴) ۰/۰۸

(۳) ۰/۰۶

(۲) ۰/۰۵

(۱) ۰/۰۴

۹- در شکل زیر، نمودار درصد فراوانی ۳۰ داده آماری رسم شده است. دامنه میان‌چارکی این داده‌ها کدام است؟

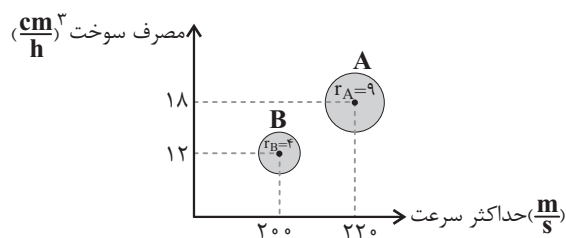
(۱) ۱۵

(۲) ۲۰

(۳) ۲۵

(۴) ۳۰

۱۰- نمودار حبابی زیر «حداکثر سرعت، مصرف سوخت و شتاب» دو خودرو را نشان می‌دهد. شتاب خودروی A چند برابر شتاب خودروی B است؟

(۱) $\frac{3}{2}$

(۲) $\frac{9}{4}$

(۳) $\frac{4}{9}$

(۴) $\frac{81}{16}$

کل کتاب
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

۱۱- گزاره $r \Rightarrow (p \vee q) \sim$ با کدام گزاره همواره هم‌ارز است؟

(۱) $(\sim p \wedge \sim q) \Rightarrow \sim r$ (۲) $(\sim p \wedge \sim q) \vee r$ (۳) $(p \vee q) \vee r$ (۴) $(p \wedge q) \vee \sim r$

۱۲- در کدام گزینه خطای استدلال یا خطای محاسبات وجود دارد؟

(۱) $ac + ad < bc + bd$ در نتیجه: $a < b$ (۲) $\sqrt{9+16} = \sqrt{25} = 5$

(۳) $2x + 3 = 2y + 3$ در نتیجه: $x = y$ (۴) $(x+1)^3 < (y+1)^3$ در نتیجه: $x+1 < y+1$

۱۳- اگر $f = \{(2a+1, 5a), (2b-1, a)\}$ تابع همانی و $g(x) = (c-2)x + ab$ تابع ثابت باشد، حاصل $g(2) + c$ کدام است؟

(۱) $\frac{11}{9}$ (۲) ۴ (۳) $\frac{20}{9}$ (۴) صفر

۱۴- اگر $f(x) = \text{sign}(x) + [x]$ و $g(x) = |x-1| + 2$ ، آنگاه حاصل $\frac{(f+g)(2/5)}{2/5 + (f \times g)(-2)}$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است).

(۱) $-\frac{13}{25}$ (۲) $\frac{13}{5}$ (۳) $-\frac{13}{19}$ (۴) $\frac{7}{19}$

۱۵- اختلاف خط فقر برحسب روش‌های میانه و میانگین برای جامعه‌ای که درآمد ماهیانه افراد آن به صورت ۱۲، ۸، ۲۵، ۱۳، ۱۸، ۱۴ است، کدام است؟

(داده‌های برحسب میلیون هستند.)

(۱) ۰/۷۵ (۲) ۱/۲۵ (۳) ۱/۵ (۴) ۱

محل انجام محاسبات

۱۶- اگر در تابع $f(x) = \begin{cases} 3x^2 + a, & x > 0 \\ bx - a, & x \leq 0 \end{cases}$ ، $f(1) = 5$ و $f(-1) = 2$ باشد، حاصل $f(-2)$ کدام است؟

(۲) ۶

(۱) ۴

(۴) -۱۰

(۳) -۶

۱۷- به جای $\square$ و $\bigcirc$ در گزاره $(\sim q \Rightarrow \sim p) \wedge \bigcirc \Rightarrow \square$ کدام گزاره‌ها قرار گیرند، تا یک مغالطه ایجاد شود؟

$$\begin{cases} \bigcirc \equiv p \\ \square \equiv \sim q \end{cases} \quad (۴)$$

$$\begin{cases} \bigcirc \equiv \sim p \\ \square \equiv q \end{cases} \quad (۳)$$

$$\begin{cases} \bigcirc \equiv p \\ \square \equiv q \end{cases} \quad (۲)$$

$$\begin{cases} \bigcirc \equiv \sim p \\ \square \equiv \sim q \end{cases} \quad (۱)$$

۱۸- تابع $f(x) = \begin{cases} x + \frac{5}{2}, & x < 0 \\ -2x + 11, & x > 4 \end{cases}$ و $g(x) = [x] + [-x]$ مفروض است. مجموع جواب‌های معادله $(f + g)(x) = 1$ کدام است؟ $([ ])$ ، نماد جزء صحیح است.

صحیح است.

(۴) ۹/۵

(۳) ۹

(۲) ۷/۵

(۱) ۳/۵

۱۹- اگر سال ۱۳۹۹ را سال پایه در نظر بگیریم و درصد تورم قیمت برنج از سال ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۲ برابر با ۳۵ درصد باشد، شاخص بهای برنج در سال

۱۴۰۲ کدام است؟

(۴) ۲۳۵

(۳) ۱۳۵

(۲) ۳۵

(۱) ۱۰۰

۲۰- در سال ۱۳۹۸ جمعیت فعال در یک منطقه ۱۸۵۰ نفر بوده است که ۲۵۰ نفر از آن‌ها بیکار هستند و در سال ۱۳۹۹ در همان منطقه ۱۵۰ نفر هم

به جمعیت فعال و هم به جمعیت بیکار اضافه می‌شوند. نرخ بیکاری در سال ۱۳۹۹ چند درصد بوده است؟

(۴) ۱۵ درصد

(۳) ۵۰ درصد

(۲) ۲۰ درصد

(۱) ۲۵ درصد

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۱)

کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۲۱- در میان گزاره‌های زیر، کدام موارد از منظر تاریخ ادبیات درست هستند؟

- الف) فارسی میانه (حدود ۳۰۰ ق. م. تا حدود ۷۰۰ م.) به دو گروه پارسی و پهلوی تقسیم می‌شود و زبان پارسی تا اوایل دوران ساسانی آثاری دارد.
 ب) آثار زبان پهلوی مانند «درخت آسوریک» و «یادگار زیران» در میان اندرزنامه‌های منظوم قرار می‌گیرند.
 ج) علت نام‌گذاری «فارسی دری» این بود که زبان دربار ساسانیان و زبان محاوره و مکاتبه درباریان بود.
 د) منطقه رواج فارسی دری نخست در مشرق و شمال شرقی ایران بود.

(۱) الف - د (۲) ب - ج (۳) ج - د (۴) ب - الف

۲۲- کدام گزینه درباره اوضاع شعر و نثر فارسی در سده پنجم و ششم نادرست است؟

- (۱) سبک شعر در نیمه دوم قرن ششم و اوایل قرن هفتم متحول شد و عمدتاً با شیوه شاعری پیش از آن متمایز گردید و مقدمه ظهور سبک عراقی در شعر فارسی شد.
 (۲) در شعر این دوره، برخی از شاعران به مدح شاهان و درباریان روی آوردند. ناصر خسرو، از شاعران این دوره، از جمله آنان است.
 (۳) سنایی هم که در ابتدا مدیحه‌گوی بود، در دوره دوم از حیات شعری خود به سیر و سلوک معنوی پرداخت.
 (۴) تحول روحی و معنوی سنایی آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید، آنچنان که به پیروی از وی بسیاری به عرفان و تصوف روی آوردند.

۲۳- در همه ابیات کاربرد واژگان کهن که امروزه به گونه‌ای دیگر به کار گرفته می‌شوند، مشهود است؛ به جز:

- (۱) بالای بام دوست چو نتوان نهاد پای هم چاره آن که سر بنهی زیر بام دوست
 (۲) مثال راکب دریاست حال کشته عشق به ترک بار بگفتند و خویشان رستند
 (۳) پیشه‌ای چون حیل‌سازی نیست در عالم روا پنج دانگ خلق، شش دانگند در بازندگی
 (۴) اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب گر ذوق نیست تو را کز طبع جانوری

۲۴- در چند مورد، آرایه مذکور روبه‌روی ابیات، نادرست است؟

- الف) حسن ماه آسمانی قابل خمیازه نیست هاله ما در خم ماه تمام دیگرست (تکرار)
 ب) چند از او سرخ چون عقیق یمانی چند از او لعل چون نگین بدخشان (ترصیع)
 ج) نشناختم قدر تو من تا چرخ می‌گوید ز فن دی بر دلش تیری بزن دی بر سرش خارا بیا (سجع)
 د) ز خواب نیستی برجسته‌ام از شورش هستی ز دست من به غیر از چشم‌مالیدن نمی‌آید (ایهام)
 ه) تا برون آمد به سیر ماه آن مشکین کمند بر فلک ماه تمام از هاله شد زنار بند (جناس همسان)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۵- کدام بیت فاقد جناس و دارای تشبیه و استعاره است؟

- (۱) سیمرغ کوه قاف حقیقت کنون منم کو عارفی که قول مرا ترجمان کند
 (۲) مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو یادم از کشته خویش آمد و هنگام درو
 (۳) صد برق ناامیدی کرده کمین ز هر سو نخل امیدواری هر جا که پا گرفته
 (۴) خورشید که جمله جهان روشن از اوست شد زرد از آن که تاب روی تو نداشت

۲۶- قافیه در کدام بیت از قاعده «۲» و تبصره تبعیت می‌کند؟

- (۱) لابلالی چه کند دفتر دانایی را؟
 طاقّتِ وعظ نباشد سر سودایی را
- (۲) متناسب‌باند و موزون حرکات دلفریبت
 متوجه است با ما سخنان بی‌حسیبت
- (۳) هر که خصم اندر او کمند انداخت
 به مراد ویش بپایند ساخت
- (۴) کهن شود همه‌کس را به روزگار ارادت
 مگر مرا که همان عشقِ اول است و زیادت

۲۷- کدام بیت ذوقافیتین است؟

- (۱) به گنج و به انبوه بودند شاد
 زمانی ز یزدان نکردند یاد
- (۲) آن یار که در سینه جنون دارم از او
 در هر مژه صد قطره خون دارم از او
- (۳) بیا تا حال یکدیگر بدانیم
 مراد هم بجوییم ار توانیم
- (۴) اولاً از عیب خلق آزاد شو
 پس به عشق غیب مطلق شاد شو

۲۸- تقطیع هجایی کدام مصراع درست است؟

- (۱) تا زلف تو هم چو مار می‌پیچد: ---U---UU--
 (۲) گرفتم ز کارم به جان آمدی: --U--U--U--U--
 (۳) خلاق بر خلافت از طبایع: --U-U--U---U--
 (۴) هر مشک را نقاب قمر می‌کنی مکن: -U-U--UU-U-U--

۲۹- شرایط و اوضاع توصیف‌شده در کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

- (۱) معشوقه به‌سامان شد تا باد چنین بادا
 کفرش همه ایمان شد تا باد چنین بادا
- (۲) ملکی که پریشان شد از شومی شیطان شد
 باز آن سلیمان شد تا باد چنین بادا
- (۳) یاری که دلم خستی در بر رخ ما بستی
 غمخواره یاران شد تا باد چنین بادا
- (۴) زان خشم دروغینش زان شیوه شیرینش
 عالم شکرستان شد تا باد چنین بادا

۳۰- تمام ابیات، مفهوم بیت زیر را بیان می‌کنند، به‌جز:

- «طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی»
 (۱) به طاعت قرب ایزد می‌توان یافت
- «طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی»
 (۲) عبادت به‌جز خدمت خلق نیست
- «طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی»
 (۳) تو بندگی چو گدایان به شرط مُزد مکن
- «طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی»
 (۴) پس این پیر از آن طفل نادان‌تر است
- صدق پیش آر که اخلاص به پیشانی نیست»
 قدم در نه گرت هست استطاعت
- «طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی»
 به تسبیح و سجاده و دلق نیست
- «طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی»
 که دوست خود روش بنده‌پروری داند
- «طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی»
 که از بهر مردم به طاعت در است

علوم و فنون ادبی (۲)

کل کتاب
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۳۱- در متن زیر کدام مورد نادرست است؟

«از قرن هفتم تا نهم صنایع ادبی جای تعمق و تفکر را گرفت. همچنین در این دوران به قلم نویسنده رشحات عین الحیات کتاب انوار سهیلی از متن اصلی

(۱)

(۲)

(۳)

کلیله و دمنه بازنویسی شد. قدیمی ترین تاریخ نوشته شده درباره تیمور ظفرنامه شامی است.

(۴)

(۱) ۳

(۲) ۲

(۳) ۴

(۴) ۱

۳۲- به ترتیب، هر یک از آثار «عباس نامه - جامع عباسی - عالم آرای عباسی - مجالس المؤمنین» از کیست؟

(۱) شیخ بهایی - وحید قزوینی - شاه طهماسب صفوی - حسین واعظ کاشفی

(۲) شیخ بهایی - وحید قزوینی - اسکندر بیگ ترکمان - حسین واعظ کاشفی

(۳) وحید قزوینی - شیخ بهایی - شاه طهماسب صفوی - قاضی نورالله شوشتری

(۴) وحید قزوینی - شیخ بهایی - اسکندر بیگ ترکمان - قاضی نورالله شوشتری

۳۳- در کدام بیت ویژگی های ادبی سبک هندی یافت نمی شود؟

(۱) اگر به بندگی ارشاد می کنیم تو را

اشاره ای است که آزاد می کنیم تو را

(۲) راز ما از پرده دل عاقبت بیرون فتاد

غنچه بوی خویش را تسخیر نتوانست کرد

(۳) حرفی است اینکه خضر به آب بقا رسید

زین چرخ دل سیه دم آبی ندید کس

(۴) شبی دراز می سرخ من گرفته به چنگ

میی به سان عقیق و گداخته چون زنگ

۳۴- در کدام بیت همه ارکان تشبیه وجود دارد؟

(۱) خط میناگون به گرد لعل شکر بار او

خضر را ماند که قصد چشمه حیوان کند

(۲) دشمنان بادپیما را به تیغ آبدار

آتش قهرش همی با خاک ره یکسان کند

(۳) دل فکندم در خم زلفین مشکینش از آنک

گاه این دیوانه را زنجیر با انسان کند

(۴) با وجود این چنین نظمی که در بازار فضل

قیمت در بشکند نرخ شکر ارزان کند

۳۵- آرایه های «تشبیه - استعاره - کنایه - تشخیص» به ترتیب، در کدام گزینه دیده می شود؟

(الف) آب حیوان پیش لعلش خاکساری بیش نیست

در هوای عارضش شمع فلک پروانه ای است

(ب) در فراقش می نویسم نامه ای از دست من

خامه خون می گرید و خط خاک بر سر می کند

(ج) بریز خون صراحی که در شریعت عشق

شده ست خون حریفان سبیل و خمر مباح

(د) سر برکش ای رمیده که همچون امید ما

با مایی ای یگانه و تنهایی ای درخت

(۱) «ب» - «ج» - «د» - «الف» (۲) «الف» - «د» - «ج» - «ب» (۳) «د» - «الف» - «ج» - «ب» (۴) «الف» - «ج» - «ب» - «د»

۳۶- کدام بیت در وزن همسان تک‌پایه‌ای سروده شده است؟

- (۱) ز رقیب دیوسیرت به خدای خود پناهم
مگر آن شهاب ثاقب مددی دهد خدا را
- (۲) من دوش پنهان می‌شدم تا قصر جانان سنگنک
نرمک نهادم پای را رفتم به ایوان سنگنک
- (۳) زاهد خلوت‌نشین دوش به میخانه شد
از سر پیمان برفت با سر پیمانه شد
- (۴) نسیم صبح سعادت بدان نشان که تو دانی
گذر به کوی فلان کن در آن زمان که تو دانی

۳۷- کدام بیت براساس نشانه‌های هجایی «- U / - U - / - - - U / - U -» سروده شده است؟

- (۱) خوش خرامان می‌روی چشم بد از روی تو دور
دارم اندر سر خیال آن که در پا می‌مرمت
- (۲) از کف این نیکبخت می‌خورم همچون درخت
ور نه من سرسبز چون می‌روم مست و جوان
- (۳) محو حیرتم طغرل من ز مصرع بیدل
بی‌تو زنده‌ام یعنی مرگ بی‌اجل دارم
- (۴) پس جوابم داد او کز تو است این کار ما
هر چه گویی وادهد چون صدا کهسار ما

۳۸- در کدام مصراع مصوت «و» به‌کار نرفته است؟

- (۱) صائب مدد خلق نمودیم به همت
(۲) غره مشو به زور و توانایی
- (۳) شود کوه آهن چو دریای آب
(۴) سرو چمان من چرا میل چمن نمی‌کند

۳۹- وزن کدام مصراع دوری نیست؟

- (۱) زد نفس سر به مهر صبح ملّع نقاب
(۲) گفتی گزیدی بر ما دکانی
- (۳) کاسه سگبای پیش نهیدش
(۴) تو پیک خلوت رازی و دیده بر سر راحت

۴۰- کدام بیت با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

- «کاش چون شمع، همه سر شود اعضای کلیم»
تا سراسر به ره عشق تو بر باد رود»
- (۱) دل‌فریبان نباتی همه زیور بستند
دلبر ماست که با حُسن خداداد آمد
- (۲) محرم راز دل شنیدای خود
کس نمی‌بینم ز خاص و عام را
- (۳) گویم که دری ز وصل اگر باز کنم
در پای تو جان‌فشانی آغاز کنم
- (۴) حافظ شکایت از غم هجران چه می‌کنی؟
در هجر وصل باشد و در ظلمت است نور

کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۸ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۴۱- در کنش افراط در استفاده از فضای مجازی، به‌ترتیب «پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر»، «پیامد غیرارادی» و «پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری» کدام است؟

- (۱) ترک یا معتاد شدن به آن - آسیب و بیماری روانی - پنهان کردن کنش از دیگران
- (۲) کاهش استفاده از فضای مجازی - آسیب زدن به خود - مورد نکوهش دیگران قرار گرفتن
- (۳) دوری از آسیب‌های ناشی از آن - معتاد شدن به آن - توصیه به کاهش استفاده از فضای مجازی
- (۴) آسیب و بیماری جسمی و روانی - مورد نکوهش دیگران قرار گرفتن - فاصله گرفتن دیگران از فرد

۴۲- به‌ترتیب، در رابطه با گستره جهان اجتماعی کدام عبارت درست و کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) اقدامات شتاب‌زده انسان در مواجهه با طبیعت، نمایانگر تأثیرگذاری جهان طبیعی بر جهان اجتماعی است. - وضع قواعد خاص توسط انسان‌ها برای مقابله با سیل، نمایانگر تأثیرگذاری جهان طبیعی بر جهان اجتماعی است.
- (۲) تغییر آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان بر اثر شناخت خداوند، نمایانگر تأثیر جهان ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی است. - انتخاب کشاورزی متناسب با آب و هوای هر منطقه توسط انسان‌ها، نشان‌دهنده تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی است.
- (۳) اقدامات شتاب‌زده انسان در مواجهه با طبیعت، نمایانگر تأثیرگذاری جهان طبیعی بر جهان اجتماعی است. - وضع قواعد خاص توسط انسان‌ها برای مقابله با سیل، نمایانگر تأثیرگذاری جهان اجتماعی بر جهان طبیعی است.
- (۴) تغییر آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان بر اثر شناخت خداوند، نمایانگر تأثیر جهان ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی است. - انتخاب کشاورزی متناسب با آب و هوای هر منطقه توسط انسان‌ها، نشان‌دهنده تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی است.

۴۳- تمامی عبارات کدام گزینه در رابطه با پدیده‌های اجتماعی صحیح است؟

- (۱) به کنش اجتماعی و پیامدهای آن می‌گویند. - مجموعه آن‌ها، جهان اجتماعی را شکل می‌دهند. - بیرون از جهان اجتماعی‌اند و به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند وارد جهان اجتماعی می‌شوند.
- (۲) خردترین پدیده اجتماعی، کنش اجتماعی است که آثار و پیامد سایر پدیده‌های اجتماعی می‌باشد. - اجزای جهان اجتماعی‌اند و می‌توان آن‌ها را براساس اندازه و دامنه از یکدیگر تفکیک کرد. - باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیرشان از زندگی و مرگ خود، عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آیند.
- (۳) هنجارها و ارزش‌های اجتماعی نمونه‌ای از پدیده‌های اجتماعی است. - به مرور، از انسان‌هایی که آن‌ها را به‌وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند. - اگر آن‌ها را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، نهادهای اجتماعی آشکار می‌شوند.
- (۴) انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به‌وجود می‌آورند. - در جهان اجتماعی بُعد معنایی و ذهنی پدیده‌ها، اهمیت بسیاری دارد. - تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و عینی دارند؛ از این رو هیچ یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند.

۴۴- به‌ترتیب مصادیق «الف»، «ب»، «پ» و «ت» کدام‌اند؟

«ت»	گسترش عقلانیت ابزاری	«ب»	«در نگاهش آدمی آب و گل است / کاروان زندگی بی‌منزل است»
از اعتقادات و ارزش‌های بنیادین شبه‌جزیره عربستان	«پ»	محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی	«الف»

- (۱) جهان متجدد در جهت تسلط انسان بر این عالم گام برمی‌دارد - جهان متجدد - افول علوم عقلانی و وحیانی - نگاه نژادی و قبیله‌ای
- (۲) در جهان متجدد عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند. - جهان دنیوی - رواج علوم فراطربوی - شرک و بت‌پرستی
- (۳) در جهان متجدد عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند. - فرهنگ اساطیری - رواج علوم تجربی در جهان متجدد - شرک و بت‌پرستی
- (۴) افول علوم عقلانی و وحیانی - جهان اساطیری - زوال معنا - نگاه نژادی و قبیله‌ای

۴۵- به ترتیب، کدام گزینه درباره جهان معنوی درست و درباره جهان دنیوی نادرست است؟

(۱) انسان در این فرهنگ از محدوده مرزهای این جهان عبور کرده و چهره‌ای ملکوتی پیدا می‌کند. - همه ظرفیت‌ها و استعدادهای انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد.

(۲) دو نوع توحیدی و دنیوی دارد. - در این جهان زندگی، هیچ‌گونه غایت، معنا و هدفی ندارد.

(۳) در جهان توحیدی، طبیعت موجودی زنده و مسخر انسان است. - گاهی در فرهنگ سکولار، جهان دیگر پذیرفته می‌شود.

(۴) جهان اساطیری که نوعی جهان معنوی است، طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند. - در این فرهنگ، جهان دیگر به طور مطلق انکار می‌شود.

۴۶- تحرک اجتماعی صعودی در جهان‌های زیر به ترتیب چگونه است؟

- جامعه‌ای که قواعد و روابط آن بر اساس ارزش‌های اقتصادی است.

- جامعه آپارتاید

- جهانی که حول ارزش‌های دنیوی و این جهانی شکل می‌گیرد.

(۱) این نوع تحرک را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که منابع ثروت را در اختیار دارند - صرفاً برای یک نژاد خاص امکان تحرک اجتماعی صعودی را فراهم می‌آورد - امکان تحرک اجتماعی صعودی را حتی برای افراد معتقد به هویت دینی و معنوی نیز فراهم می‌کند.

(۲) تحرک اجتماعی صعودی را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که منابع قدرت را در اختیار دارند - امکان تحرک صعودی را برای همه نژادها فراهم می‌کند - فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند منع می‌شوند.

(۳) این نوع تحرک را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که منابع ثروت را در اختیار دارند - صرفاً برای یک نژاد خاص امکان تحرک اجتماعی صعودی را فراهم می‌آورد - تحرک اجتماعی را در محدوده همان ارزش‌ها به رسمیت می‌شناسد.

(۴) تحرک اجتماعی صعودی را برای همه افراد ممکن می‌سازد - امکان تحرک صعودی را برای همه نژادها فراهم می‌کند - امکان رأی دادن به قوانین الهی وجود دارد.

۴۷- کدام موارد به ترتیب درباره «خودباختگی فرهنگی»، «از خودبیگانگی فطری» و «از خود بیگانگی تاریخی» درست است؟

(۱) از دست دادن حالت فعال و خلاق در گزینش عناصر فرهنگی - عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود - جوامع خودباخته

(۲) رها کردن فرهنگ گذشته و گذشتن از آن - جهان‌های اجتماعی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند - جهان اجتماعی که فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند.

(۳) فراگیری تقلیدی عناصر فرهنگی دیگر - جوامع خودباخته - تصویری که از انسان ارائه می‌شود سرابی از حقیقت است.

(۴) مبهوت و مقهور شدن اعضای جهان اجتماعی در برابر جهان اجتماعی دیگر - انسان سر به عصیان و اعتراض برمی‌دارد - جشن هنر شیراز

۴۸- کدام گزینه بیانگر هویت فرهنگی جوامع اسلامی از نظر مستشرقان و تاریخ‌نگاران غربی است؟

- (۱) توحیدی و یا اساطیری نیست و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود نمی‌گردد.
- (۲) سکولار و دنیوی است و در قالب عناوین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی، امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف تقسیم می‌کند.
- (۳) توحیدی یا اساطیری است و در قالب عناوین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی، امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف تقسیم می‌کند.
- (۴) سکولار و دنیوی نیست و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌گردد.

۴۹- در رابطه با سؤال‌های زیر به ترتیب پاسخ درست کدام است؟

- هژمونی چیست؟

- چرا تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی مسئله‌ای هویتی است؟

- جهان اسلام در جنگ‌های صلیبی چه واکنشی از خود نشان داد؟

- فارابی کدام ملاک را به تقسیم‌بندی حکومت‌ها و جوامع افزود؟

(۱) سلطه به شیوه فرهنگی - چون افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است - مهاجمان را درون خود هضم و

جذب کرد - دین‌مداری یا دنیامداری

(۲) سلطه اقتصادی - چون فرزندآوری نیاز فطری انسان‌ها و تأمین جمعیت از کارکردهای مهم نهاد خانواده است - مهاجمان را درون خود هضم و

جذب کرد - روش تصمیم‌گیری

(۳) مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری‌جویی - چون هدف اسلام تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است - به دفع مهاجمان

پرداخت - روش تصمیم‌گیری

(۴) سلطه فرهنگی - زیرا کاهش جمعیت می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد - به دفع مهاجمان پرداخت - دین‌مداری و

دنیامداری

۵۰- کدام گزینه به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- راه گسترش هر فرهنگ، شناختن، پذیرفتن و عمل کردن به آن است. شناختن و عمل کردن صرفاً از عهده افراد و اعضای جهان اجتماعی برمی‌آید.

- به جامعه‌ای که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند ولی به آن‌ها پایبند نیستند، جامعه مشرک می‌گویند.

- وسیله کنشگران و بنگاه‌های اقتصادی و اقتصاد سرمایه‌داری، استفاده از علوم عقلی برای سازماندهی حسابگرانه و دقیق مؤلفه‌های اقتصادی جهت

تضمین حداکثر سود است.

- سیاست، روزنه ورود استعمار و نابودی هویت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جوامع به شمار می‌رود.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) غ - ص - ص - ص (۳) ص - غ - غ - غ (۴) ص - ص - غ - ص

۵۱- موارد کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «فرهنگ سرمایه‌داری»، «فرهنگ سلطه» و «فرهنگی که به دنبال سعادت همه انسان‌هاست» درست است؟

(۱) کشورهای دیگر را در پیرامون کانون ثروت و قدرت به خدمت می‌گیرد. - از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید. - دیگران را به ضعف و ناامیدی می‌کشانند.

(۲) تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد. - کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد. - عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست.

(۳) عقاید و ارزش‌های آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست. - تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد. - کانون‌های ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد.

(۴) کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد. - تسلط یک قوم را بر دیگران به دنبال دارد. - از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

۵۲- به ترتیب کدام گزینه در رابطه با دیدگاه کسانی که «جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند» درست و در رابطه با کسانی که

«جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ آنها می‌دانند» نادرست است؟

(۱) با نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کنند. - جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

(۲) براساس این دیدگاه، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود. - ذهن افراد و فرهنگ، هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آنها نظیر علوم طبیعی است.

(۳) جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرند و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کنند. - جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است و جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست.

(۴) جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند. - ادراک و آگاهی به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

۵۳- هر یک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول زیر است؟

- تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و رنسانس

- زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب - رعیتی

- جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپائیان با مسلمانان و فتح قسطنطنیه

انقلاب فرانسه	الف	زمینه‌های فرو ریختن اقتدار کلیسا
ب	رشد تجارت، کشف آمریکا و بالاگرفتن تب طلا	ج

(۴) ب - الف - ج

(۳) الف - ج - ب

(۲) ب - ج - الف

(۱) ج - ب - الف

۵۴- به ترتیب، کدام گزینه جدول زیر را به درستی تکمیل می کند؟

روشنگری		
دوره زمانی	ویژگی	پیامد
هفدهم و هجدهم	الف	ب
نوزدهم و بیستم	حس گرایی، نفی عقل و وحی	ج
پایان قرن بیستم	د	بحران معرفتی

(۱) عقل گرایی و نفی وحی - دانش ابزاری - دئیسم - افول حس گرایی و نفی عقل

(۲) نفی عقل - دئیسم - دانش ابزاری - رشد عقل، وحی و تجربه گرایی

(۳) عقل گرایی و نفی وحی - دئیسم - دانش ابزاری - افول تجربه گرایی، نفی تجربه و نفی عقل و وحی

(۴) نفی وحی - دانش ابزاری - دئیسم - رشد عقل و وحی

۵۵- موارد «الف، ب، ج و د»، به ترتیب کدام است؟

الف	ابزاری برای تخریب جامعه جهانی پیشین
ج	تسریع انباشت ثروت سرمایه داران
ب	عامل ایجاد حالت های متفاوت جامعه جهانی
د	اختلال در فرهنگ عمومی جوامع غیر غربی

(۱) مبلغان مسیحی - میزان نفوذ و سیطره جوامع - صنعت - سازمان های فراماسونری

(۲) لژهای ماسونی - قدرت سیاسی و اقتصادی جوامع - استعمار - سازمان های فراماسونری

(۳) سازمان های فراماسونری - ویژگی های فرهنگی و قدرت تأثیرگذاری جوامع - صنعت - تبلیغ مسیحیت

(۴) دولت ملت های جدید - روابط سیاسی و فرهنگی جوامع با یکدیگر - استعمار - تبلیغ مسیحیت

۵۶- «انکار ابعاد غیرمادی جهان هستی»، «دئیسم»، «اهمیت به ابعاد جسمانی و دنیوی انسان» و «آناپتیست ها» هر کدام به ترتیب با کدام عبارت در

ارتباط هستند؟

(۱) سکولاریسم - انکار ابعاد معنوی هستی - دوران رنسانس - مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری

(۲) سکولاریسم آشکار - اعتقاد به خدایی که هیچ گونه برنامه ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد - دوران رنسانس - پروتستان های مخالف با

جریان های دنیاگرایانه

(۳) سکولاریسم پنهان - به معنای اصالت انسان دنیوی و این جهانی - هنرمندان دوران رنسانس - همراهی با تحولات اجتماعی بعدی جهان غرب

(۴) سکولاریسم آشکار - دین بدون شریعت و بدون مذهب - هنرمندان دوران رنسانس - شاهزادگان اروپایی به عنوان رقیب قدرت طلب کلیسا

۵۷- در رابطه با موضوع چالش‌های جهانی، پاسخ درست کدام است؟

- چرا مفاهیم شمال و جنوب عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته شد؟

- سازمان ملل از طرح پیمان باسل چه هدفی داشت؟

- برگزاری مراسم عید پاک شاهی بر کدام مدعاست؟

- نظریه‌پردازان لیبرال پیشرفت جامعه را در گرو چه چیزی می‌دانستند؟

(۱) زیرا برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب نیست بلکه بین کشورهای فقیر و غنی است - از انتقال زبانه‌های

کشورهای صنعتی به کشورهای فقیر جلوگیری کند - پوچ‌گرایی و ناامیدی - آزادی فعالیت صاحبان سرمایه

(۲) چون جوامع غربی چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند - چاره‌اندیشی برای معضل حاشیه‌نشینی -

پوچ‌گرایی و ناامیدی - روابط اجتماعی ارباب - رعیتی

(۳) زیرا برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی بین کشورهای غنی و فقیر است - چاره‌اندیشی برای معضل حاشیه‌نشینی - افول سکولاریسم

- روابط اجتماعی ارباب - رعیتی

(۴) زیرا برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی بین کشورهای غنی و فقیر است - از انتقال زبانه‌های کشورهای صنعتی به کشورهای فقیر

جلوگیری کند - پساکسولاریسم - آزادی فعالیت صاحبان سرمایه

۵۸- کدام گزینه دربارهٔ نظریهٔ جنگ تمدن‌های هانتینگتون، درست است؟

(۱) بخش وسیعی از اقتصاد کشورهای صنعتی یعنی اقتصاد وابسته به تسلیحات نظامی را گرم می‌کرد.

(۲) عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در قبال مقاومت‌های کشورهای غیرغربی، توجیه می‌کرد.

(۳) اعتقاد داشت زمینه‌های فرهنگی دو جنگ جهانی اول و دوم، ریشه در فرهنگ غرب دارد.

(۴) مهم‌ترین عامل وقوع دو جنگ جهانی اول و دوم را رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری می‌دانست.

۵۹- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارات‌های زیر، در کدام گزینه به درستی نمایان شده است؟

- امام خمینی (ره)، انقلاب را هنگامی آغاز کرد که شاه تحت حمایت دولت‌های غربی بود و مأموریت حفظ امنیت منطقه را بر عهده داشت و

منورالفکران چپ نیز به صحنهٔ رقابت‌های سیاسی داخلی کشور بازگشته بودند.

- امام خمینی (ره) به عنوان یک مرجع دینی، مردم و عالمان را از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به مقاومت منفی بازگرداند.

- در اندیشهٔ اجتماعی و سیاسی شیعی، حاکمیت آرمانی دینی، حاکمیت الهی است که به وسیلهٔ پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) تحقق پیدا می‌کند و در

زمان غیبت امام زمان (عج) اجرای احکام وظیفهٔ فقها است.

- در جریان مشروطه، نزاع و رقابت سختی بین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌گرا به وجود آمد که پس از دو دهه کشمکش، با حضور قدرت‌های

استعماری و دخالت انگلستان، به حاکمیت رضاخان منجر شد.

(۱) غ - ص - ص - ص (۲) غ - غ - ص - ص (۳) ص - غ - ص - ص (۴) ص - ص - غ - غ

۶۰- کدام عبارت در رابطه با «نسل اول روشنفکران غرب‌گرا» صحیح نیست؟

(۱) در ایران اومانیسم را به آدمیت و روشنفکری مدرن را به منورالفکری ترجمه می‌کردند و لژ آدمیت و لژ بیداری از نخستین لژهایی بود که در ایران

تأسیس کردند.

(۲) خواستار اصلاح رفتار دولت‌های کشورهای مسلمان بودند.

(۳) منورالفکران، مورد حمایت دولت‌های استعمارگر بودند و با حمایت همین کشورها توانستند حکومت‌های سکولار را در جوامع خود تشکیل دهند.

(۴) نسبت به کشورهای استعمارگر، احساس خطر می‌کردند.

روان‌شناسی

کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۶۱- در کدام گزینه، گوینده، سبک پردازش متفاوتی نسبت به سایر گزینه‌ها دارد؟

- (۱) این خودرو با طراحی براق، رنگ خاص و ظاهر اسپرتش واقعاً توجه همه را جلب می‌کند.
- (۲) صفحه‌نمایش این گوشی آن‌قدر شفاف و روشن است که بلافاصله چشم را به خود خیره می‌کند.
- (۳) این ساختمان با نمای شیشه‌ای و نورپردازی مدرنش، حس آینده‌نگری را القا می‌کند.
- (۴) این ابزار شاید ظاهری ساده داشته باشد، اما دقت عملکرد و طراحی منطقی آن، تحسین‌برانگیز است.

۶۲- برای جمع‌آوری اطلاعات درباره هر یک از موارد زیر، بهترین روش تحقیق کدام است؟

- الگوی تعامل دانش‌آموزان در حیاط مدرسه چگونه است؟
- چه عواملی باعث شد آن کارمند تصمیم به استعفا بگیرد؟
- هنگام حل مسئله‌های پیچیده ریاضی، کدام نواحی مغز فعال‌ترند؟
- سطح استرس شغلی کارکنان بیمارستان در چه حدی است؟

- (۱) مشاهده - مصاحبه - روش‌های مبتنی بر علم اعصاب - آزمون
- (۲) آزمون - مشاهده - روش‌های مبتنی بر علم اعصاب - مصاحبه
- (۳) مشاهده - پرسش‌نامه - روش‌های مبتنی بر علم اعصاب - مصاحبه
- (۴) روش‌های مبتنی بر علم اعصاب - مصاحبه - آزمون - مشاهده

۶۳- در کدام گزینه، یکی از مصداق‌ها با حیطه رشدی روبه‌روی آن هماهنگ نیست؟

- شناختی: حل جدول سودوکو، فکر کردن به منافع عموم مردم، تمرکز بر یادگیری لغات جدید
- جسمانی: افزایش قدرت عضلانی، رشد قد، تغییرات هورمونی در بلوغ
- هیجانی: احساس خجالت، بروز ترس ناگهانی، احساس غم و ناراحتی
- اجتماعی: همکاری در پروژه‌های گروهی، دوست‌یابی، بازی گروهی کودکان
- اخلاقی: بررسی درستی یک عمل، احترام به نژادها، توجه به عدالت در قضاوت

(۴) اجتماعی و اخلاقی

(۳) هیجانی

(۲) جسمانی

(۱) شناختی

۶۴- درباره یکی از دانش‌آموزان کلاس دوم ابتدایی، کدام گزینه صحیح‌تر است؟

- (۱) او احتمالاً اولین لبخند اجتماعی خود را، در سال گذشته نشان داده است.
- (۲) این‌که کودک از حضور هم‌کلاسی‌ها و معلم‌های ناآشنا بترسد، امری طبیعی در این سن است.
- (۳) بچه‌های این رده سنی معمولاً در کنار هم، بدون تعامل بازی می‌کنند.
- (۴) به طور معمول، این کودک ترجیح می‌دهد با هم‌جنس‌های خودش بازی کند.

۶۵- هر یک از موقعیت‌های زیر به کدام کارکرد توجه مربوط می‌شود؟

- مأمور راه‌آهن موظف است قطاری را که روی تابلو مشخصاتش اعلام شده، از میان قطارهای عبوری تشخیص دهد.

- مسئول مانیتورینگ باید در صورت مشاهده کوچک‌ترین تغییر در تصویر دوربین‌های امنیتی، واکنش نشان دهد.

- دانش‌آموزی در کتابخانه به دنبال کتابی خاص با عنوان مشخص، میان قفسه‌ها می‌گردد.

(۱) ردیابی درست علامت - گوش‌به‌زنگی - جست‌وجو (۲) گوش‌به‌زنگی - جست‌وجو - ردیابی درست علامت

(۳) جست‌وجو - ردیابی درست علامت - گوش‌به‌زنگی (۴) ردیابی درست علامت - جست‌وجو - گوش‌به‌زنگی

۶۶- هر یک از موارد زیر به کدام مفهوم در رابطه با «حافظه» اشاره دارد؟

- نرگس مطمئن است نام بازیگر را به‌خاطر دارد، اما فعلاً نمی‌تواند آن را به زبان بیاورد.

- برای پاسخ دادن به سؤال «پایتخت کشور فرانسه کجاست؟» از این نوع حافظه استفاده می‌کنیم.

- هومن هر روز از کنار یک تابلو عبور می‌کند، اما تاکنون متوجه محتوای آن نشده است.

- همایون قبل از شروع به مطالعه درس، ابتدا چند پرسش مقدماتی درباره محتوای فصل مطرح می‌کند.

(۱) خطا در مرحله اول حافظه - رویدادی - فراموشی تدریجی - استفاده از تصاویر ذهنی

(۲) خطا در مرحله دوم حافظه - معنایی - تداخل اطلاعات - تکرار ذهنی

(۳) پدیده نوک‌زبانی - معنایی - عدم رمزگردانی - روش پس‌خبا

(۴) خطا در مرحله سوم حافظه - بلندمدت - تداخل اطلاعات - تکرار با فاصله

۶۷- پاسخ درست به هر یک از پرسش‌های زیر، در کدام گزینه آمده است؟

- در روان‌شناسی، کدام اصطلاح به‌عنوان یک مفهوم علمی پذیرفته شده است؟

- حل مسئله «چگونه می‌توان درحالی که یک رشته طناب در دست ماست، بدون رها کردن آن، رشته دیگر را نیز در دست گرفت؟» نیازمند استفاده

غیرمعمول از چیست؟

- «اجرا» چه جایگاهی در مراحل حل مسئله دارد و چه مرحله‌ای پس از آن می‌آید؟

- در مسئله‌ای که می‌گوید «اگر یک لیوان شیشه‌ای صورتی را داخل آب زلال بیندازید، چه اتفاقی می‌افتد؟»، کدام بخش از اطلاعات غیرضروری است؟

(۱) تفکر شهودی - طناب - سوم و نتیجه‌گیری - شیشه‌ای بودن لیوان

(۲) تفکر نیمه‌خودآگاه - طناب - دوم و تحلیل - صورتی بودن لیوان

(۳) تفکر خلاقانه - انبردست - سوم و تحلیل - زلال بودن آب

(۴) تفکر کاملاً آگاهانه - انبردست - دوم و ارزیابی - صورتی بودن لیوان

۶۸- «علی پس از شنیدن اخبار افزایش نرخ ارز، تصمیم می‌گیرد خانه‌ای را که به ارث برده و تنها سرمایه زندگی‌اش است، بفروشد و بخشی از پول حاصل از آن را در یک صندوق سرمایه‌گذاری خارجی قرار دهد. بعد از مدتی متوجه می‌شود که ارزش پول ملی در حال کاهش مداوم است. برای جلوگیری از زیان بیشتر، این بار تمام پول را به دلار تبدیل کرده و از کشور خارج می‌کند.» با توجه به این موقعیت، نوع تصمیم‌گیری علی و ملاک او کدام است؟

(۱) فردی، مهم، پیچیده - خطر (۲) فردی، معمولی، پیچیده - سود

(۳) گروهی، مهم، ساده - ارزش (۴) فردی، مهم، ساده - هزینه

۶۹- هر یک از موقعیت‌های زیر به کدام پدیده روان‌شناختی اشاره دارد؟

- کمبود قند خون باعث احساس گرسنگی می‌شود و فرد را وادار به خوردن غذا می‌کند.

- سارا بین دو مدل گوشی مردد بود؛ پس از خرید، گفت: «این مدل هم دوربین بهتری دارد، هم سبک‌تر است.»

- معلم جدید برای برقراری نظم در کلاس، قوانینی مشخص وضع کرده و نظارت دقیقی اعمال می‌کند.

- کارمندی که چند بار برای ارتقا تلاش کرده و نتیجه نگرفته، تصمیم می‌گیرد دیگر تلاشی نکند.

(۱) نگرش - تلاش برای هماهنگی پس از تصمیم - ادراک کارایی - درماندگی آموخته‌شده

(۲) انگیزه - تلاش برای ناهماهنگی پس از تصمیم - ادراک کنترل - نظام ارزشی و باورهای فرد

(۳) نگرش - تلاش برای هماهنگی پس از تصمیم - ادراک کنترل - باورهای اجتماعی

(۴) انگیزه - تلاش برای هماهنگی پس از تصمیم - ادراک کنترل - درماندگی آموخته‌شده

۷۰- به ترتیب، کدام گزینه جاهای خالی را به درستی کامل می‌کند؟

- فردی که به دلیل لک پوستی روی صورتش دچار گوشه‌گیری شده، نشان می‌دهد که متغیرهای روان‌شناختی نقش ... بیماری جسمی را ایفا کرده‌اند.

- رعایت برنامه منظم خواب و فعالیت بدنی، به ... افراد وابسته است.

- کسی که پس از شنیدن خبر قبولی دوستش در دانشگاه، انگیزه بیشتری برای درس خواندن می‌گیرد، در حال تجربه فشار روانی ... است.

- اگر فردی پس از چند تلاش ناموفق برای حل یک مشکل، آن را غیرقابل حل بداند، مشکل او به ... مربوط است.

- فردی که به دلیل پایبندی به ارزش‌های دینی از رفتارهای پرخطر جنسی پرهیز می‌کند، از تأثیر ... مذهب بر سلامت بهره‌مند شده است.

(۱) عامل - الگوهای رفتاری - منفی - درماندگی و ناامیدی - مستقیم

(۲) پیامد - سن و جنس - منفی - نوع ادراک - مستقیم

(۳) پیامد - سبک زندگی - مثبت - نوع ارزیابی - غیرمستقیم

(۴) عامل - سبک زندگی - مثبت - درماندگی و ناامیدی - غیرمستقیم

ریاضی و آمار (۳)

آمار و احتمال

درس ۱: شمارش، درس ۲: احتمال
درس ۳: چرخه آمار در حل مسائل تا پایان
«گام‌های چرخه آمار در حل مسائل»
صفحه‌های ۱ تا ۳۷
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۷۱- با جایگشت حروف کلمه «هم‌وطن» چند کلمه پنج‌حرفی می‌توان نوشت به‌طوری که حروف «هم» کنار

یکدیگر باشند؟

- (۱) ۴۸ (۲) ۲۴ (۳) ۳۶ (۴) ۷۲

۷۲- با ارقام ۰, ۹, ۸, ۷, ۵, ۳, ۲ چند عدد سه رقمی بدون تکرار ارقام بزرگتر از ۷۰۰ و زوج می‌توان نوشت؟

- (۱) ۲۴ (۲) ۲۰ (۳) ۱۸ (۴) ۲۸

۷۳- **نهایی** از کیسه‌ای شامل ۵ مهره قرمز، ۳ مهره آبی و ۲ مهره سبز، به تصادف ۳ مهره خارج می‌کنیم. احتمال آن‌که مهره‌ها هم‌رنگ باشند، کدام

است؟

- (۱) $\frac{7}{120}$ (۲) $\frac{1}{6}$ (۳) $\frac{1}{12}$ (۴) $\frac{11}{120}$

۷۴- **نهایی** اگر احتمال باریدن باران از احتمال نباریدن باران $\frac{2}{5}$ بیشتر باشد، احتمال نباریدن باران چقدر است؟

- (۱) $0/7$ (۲) $0/2$ (۳) $0/3$ (۴) $0/4$

۷۵- در یک آزمایش تصادفی دو سکه پرتاب می‌کنیم. اگر دو سکه یکسان ظاهر شدند یک تاس و در غیر این صورت یک تاس و یک سکه دیگر پرتاب

می‌کنیم. فضای نمونه این آزمایش چند عضو دارد؟

- (۱) ۲۴ (۲) ۳۶ (۳) ۴۸ (۴) ۴۵

۷۶- در یک فلش ۱۲ آهنگ وجود دارد که ۴ تای آن‌ها آهنگ سنتی و بقیه پاپ هستند. اگر ۲ آهنگ به تصادف اجرا کنیم، احتمال آن‌که اولی آهنگ

سنتی و دومی آهنگ پاپ باشد، چقدر است؟ (می‌دانیم ۲ آهنگ متفاوت اجرا می‌شود).

- (۱) $\frac{8}{33}$ (۲) $\frac{16}{33}$ (۳) $\frac{7}{22}$ (۴) $\frac{5}{22}$

محل انجام محاسبات

۷۷- ۵ نفر به نام‌های A, B, C, D, E در اتوبوسی سوار هستند که در ۶ ایستگاه توقف می‌کند. همهٔ افراد از اتوبوس پیاده می‌شوند. چقدر احتمال دارد

که A و B در یک ایستگاه پیاده شوند و C در ایستگاه دیگری پیاده شود؟

$$\frac{6^3}{5^5} \quad (۲)$$

$$\frac{6}{25} \quad (۱)$$

$$\frac{5}{36} \quad (۴)$$

$$\frac{5}{6} \quad (۳)$$

۷۸- اگر S فضای نمونه و A و B دو پیشامد از این فضای نمونه با شرط $B' \subset A'$ باشند، کدام نتیجه‌گیری نادرست است؟

$$A \cup B' = S \quad (۲)$$

$$A' - B = B' \quad (۱)$$

$$B - A' = A \quad (۴)$$

$$B' - A' = \emptyset \quad (۳)$$

۷۹- **نهایی** کدام گزینه بیانگر کارهایی است که در گام سوم چرخهٔ آمار انجام می‌شود؟

(۲) اندازه‌گیری داده‌ها- سازماندهی داده‌ها- گردآوری داده‌ها

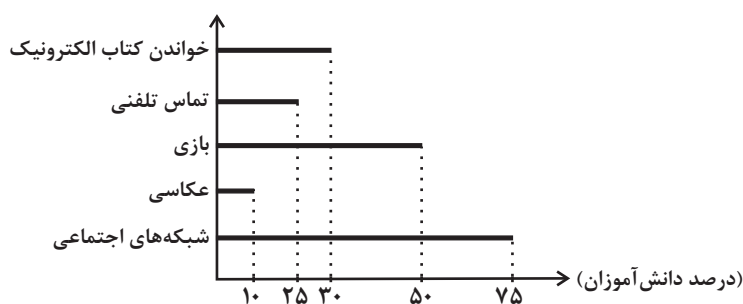
(۱) گردآوری داده‌ها- مرتب کردن داده‌ها- تفسیر نتایج

(۴) ایده‌های جدید- سازماندهی داده‌ها- گزارش معیارها

(۳) گردآوری داده‌ها- سازماندهی داده‌ها- پاکسازی داده‌ها

۸۰- نتایج یک نظرسنجی، دربارهٔ فعالیت‌های انجام شده با تلفن هوشمند به صورت نمودار میله‌ای زیر گزارش شده است. میانهٔ میزان استفاده از تلفن

هوشمند، ۱۰۰ دقیقه و چارک‌های اول و سوم به ترتیب $Q_1 = ۸۰$ و $Q_3 = ۱۳۰$ دقیقه است، کدام گزینه می‌تواند نادرست باشد؟

(۱) دامنهٔ میان‌چارکی استفاده از تلفن ۵۰ دقیقه است.

(۲) بیشترین زمان استفاده مربوط به شبکه‌های اجتماعی است.

(۳) نصف دانش‌آموزان از تلفن هوشمند برای بازی کردن

استفاده می‌کنند.

(۴) ۲۵ درصد دانش‌آموزان از تلفن هوشمند برای کارهایی غیر از شبکه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند.

علوم و فنون ادبی (۳)

فصل یکم
صفحه‌های ۱۰ تا ۴۰
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۸۱- **نهایی** از دیدگاه تاریخ ادبیات کدام یک از بخش‌های مشخص‌شده متن زیر نادرست است؟

«گروهی از شاعران دوره بازگشت به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد غزنوی پرداختند؛ افرادی مانند صبای کاشانی، قانی شیرازی و

(۳)

(۲)

(۱)

سروش اصفهانی از این گروه‌اند. شاعران این دوره از این جهت اهمیت دارند که توانستند زبان شعر را از آن حالت سستی که در اواخر دوره سبک هندی

(۴)

در شعر به وجود آمده بود، نجات بخشند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۸۲- **نهایی** موارد کدام گزینه نادرست هستند؟

الف) مجله «بهار» توسط میرزا یوسف خان اعتصامی آشتیانی منتشر می‌شد.

ب) مجله «توبهار» توسط ملک‌الشعرای بهار منتشر می‌شد.

ج) داستان‌نویسی به شیوه جدید در ادبیات کلاسیک ایران با سابقه است.

د) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های اجتماعی بود.

ه) نویسندگان «شمس و طغرا» و «شمس‌الدین و قمر» به ترتیب محمدباقر میرزا خسروی و میرزا حسن خان بدیع بودند.

۴ ج - ه

۳ ب - ه

۲ ج - د

۱ الف - د

۸۳- به ترتیب، آرایه‌های «تضمین، تشبیه، مراعات نظیر و استعاره» در کدام ابیات آمده است؟

الف) تاک در معذرت مستی ما می‌گرید چه ضرورست که ما گریه مستانه کنیم

ب) این آن غزل که حافظ شیراز گفته است زان بحر قطره‌ای به من خاکسار بخش

ج) امروز که بازاریت، پر جوش خریدار است دریاب و بنه گنجی از مایه نیکویی

د) تا تواند آدمی هموار کردن خویش را در شکست بیستون چون کوهکن باشد چرا

۱ «د»، «ب»، «ج»، «الف» ۲ «ب»، «ج»، «د»، «الف» ۳ «ب»، «د»، «الف»، «ج» ۴ «د»، «ج»، «الف»، «ب»

۸۴- کدام بیت دارای بیشترین «مجاز» است؟

۱) در دیر مغان آمد یارم قدحی در دست مست از می و میخواران از نرگس مستش مست

۲) عشق چو آتش تو از طبع بنده هر دم همچون عصای موسی آب از حجر گشاده

۳) گر چه ز جهان جوی نداریم هم سر به جهان فرو نیاریم

۴) بر سبزه نشین و خوش نشین روزی چند زان پیش که سبزه بردمد از خاکت

۸۵- وزن کدام بیت با مصراع «ریش به از مرهم است گر نمک این است» مشترک است؟

۱) طرفه‌تر آنکه طره‌ات سر ز خطت همی‌کشد بس به تکلف اندرو حسن تو تاب می‌دهد

۲) ز اول اردی بهشت گشت جهان چون بهشت از قبل آنکه درد شاه جهان را بهشت

۳) هست به نزدیک خلق جرم من و تو پدید من رخ تو دیده‌ام تو دل من برده‌ای

۴) واسطه را با تو هیچ رابطه‌ای نیست کس به وصال تو چون رسد به وسایل

۸۶- کدام بیت فاقد «تلمیح» است؟

- (۱) ای که ز آب زندگی لعل تو می‌دهد نشان
(۲) تو عین عزت نفس عزیز ار آنچه می‌خواهی
(۳) حریف عهد مودت شکست و من نشکستم
(۴) ز بی‌عشقی بهار زندگی دامن کشید از من

۸۷- کدام ابیات در وزن یکسانی سروده شده‌اند؟

- (الف) دلم ز روح سحرگه سؤال کرد به لفظی
(ب) همان که اینش ثنا خواند آتش لعنت کرد
(ج) نادیده هیچ مشک و همه ساله مشکبوی
(د) سحر به دامن کهسار لاله گفت به سنگ
(ه) چون به از زر به عمر هیچ ندید
- (۱) «د» و «الف» (۲) «ب» و «د»

- خیز و به دیده‌ام نشین آتش دل فرو نشان
رو از قاف قناعت جو چو عنقا مسکن و مأوا
خلیل بیخ ارادت برید و من نبریدم
وگر نه همچو نخل طور آتش می‌چکید از من

- چنانکه آب خجل گشت از او به گاه روانی
به سوی آن حجری بود و سوی این گهری
ناکرده هیچ لعل و همه ساله لعل‌فام
ز رنگ و بوی جوانی چه بود حاصل ما
زر به درویش داد و عمر به شاه

- (۳) «ه» و «ج» (۴) «الف» و «ب»

۸۸- وزن کدام بیت، متفاوت است؟

- (۱) دل با دو جهان چراسست بیگانه
(۲) جز در رخ جان م‌خند ای دل
(۳) بر غیر خدا حسد نیارد
(۴) ما را همه مست و کف‌زنان کن

۸۹- کدام ابیات، دربردارنده مفهوم «انتظار» است؟

- (الف) ما به غم خو کرده‌ایم ای دوست ما را غم فرست
(ب) ای صبح شب‌نشینان جانم به طاقت آمد
(ج) یک عمر دور و تنها، تنها به جرم اینکه
(د) شب چو دربستم و مست از می نابش کردم
(ه) همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی

- (۱) الف - ج (۲) الف - ه

- کز جا برمد صفات بی‌جانی
بی او همه خنده گریه‌افراست
آن کس که گمان برد خدا را
وان گاه نظاره کن تماشا

- تحفه‌ای کز غم فرستی نزد ما هر دم فرست
از بس که دیر ماندی چون شام روزه‌داران
او سرسپرده می‌خواست من دل‌سپرده بودم
ماه اگر حلقه به در کوفت جوابش کردم
به پیام آشنایی بنوازد آشنا را

- (۳) ب - د (۴) ب - ه

۹۰- **نهایی** توصیف کدام بیت از حضرت محمد (ص) همسو با توصیف بیت زیر از ایشان نیست؟

- «ماه فروماند از جمال محمد
(۱) شاید اگر آفتاب و ماه نتابند
(۲) ماه بود عکسی از جمال محمد
(۳) همچو زمین خواهد آسمان که بیفتد
(۴) چشم مرا تا به خواب دید جمالش

- سرو نباشد به اعتدال محمد
پیش دو ابروی چون هلال محمد
مشک شمیمی ز زلف و خال محمد
تا بدهد بوسه بر نعال محمد
خواب نمی‌گیرد از خیال محمد

کتاب‌های آیة انسان را

پیما‌نگاه‌ای تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

novinkonkor.com

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه

۱۴۰۴/۷/۴

آزمون ۴ مهرماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

۷۰ سؤال در ۷۰ دقیقه

ساعت ۹:۴۰ تا ۱۰:۵۰ صبح

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	نگاه به گذشته	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱		عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۲		عربی، زبان قرآن (۲)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۳		منطق	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۴		فلسفه یازدهم	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۵		اقتصاد	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۶	نگاه به آینده	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۷		فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلمها در سایت کانون، کد روبهرو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

عربی، زبان قرآن (۱)

کل کتاب
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۹۱ - ۹۶)

۹۱- « يَحْدُثُ الْإِعْصَارُ الَّذِي يَسْحَبُ أَسْمَاكَ الْمَحِيطِ إِلَى السَّمَاءِ وَ يَأْخُذُهَا إِلَى مَكَانٍ آخَرَ مَرَّتَيْنِ فِي السَّنَةِ أحياناً. »:

- (۱) گاهی در سال طوفان‌هایی رخ می‌دهند که ماهی‌های اقیانوس را به آسمان می‌کشند و به مکان دیگر حمل می‌کنند.
- (۲) بعضی وقت‌ها دو دفعه در سال طوفانی به وجود می‌آید که ماهی‌ها را به سوی آسمان می‌کشاند و به محل دیگری می‌برد.
- (۳) طوفانی که ماهی‌های اقیانوس را به آسمان می‌کشد و آن‌ها را به مکان دیگری می‌برد گاهی دو بار در سال پدید می‌آید.
- (۴) در سال به دفعات طوفان‌هایی رخ می‌دهد که ماهیان اقیانوس را به آسمان می‌کشاند و از محیطی به محیط دیگر منتقل می‌کند.

۹۲- « قَامَتِ مُنْظَمَةُ الْيُونِسْكَو بِتَسْجِيلِ الْمُحَافَظَاتِ الشَّمَالِيَةِ الثَّلَاثِ فِي قَائِمَةِ الثَّرَاثِ الْعَالَمِيِّ لِأَنَّ لَهَا مَنَازِلَ رَاقِعَةً فَهِيَ مُنَاسِبَةٌ لِلْبَطَاقَاتِ الْبَرِيدِيَّةِ. »: سازمان یونسکو ...

- (۱) اقدام به درج استان‌های سه‌گانه شمالی در لیست میراث جهانی نموده است به خاطر اینکه آن‌ها چشم‌اندازهای جالبی دارند و برای کارت پستال‌ها مناسب هستند.
- (۲) اقدام به ثبت سه استان واقع در شمال در شمار میراث‌های بین‌المللی نموده است، زیرا مناظر آن زیبا هستند پس آن‌ها برای کارت پستال مناسب‌اند.
- (۳) به درج استان‌های سه‌گانه در لیست میراث‌های جهانی اقدام کرد از آنجا که آن‌ها چشم‌اندازهای جالبی دارند پس آن‌ها مناسب کارت پستال هستند.
- (۴) استان‌های شمالی را در لیست میراث جهانی ثبت نموده است، زیرا آن‌ها با مناظر جذابشان برای کارت پستال‌ها مناسب هستند.

۹۳- « لَمْ يُعْرِفِ السُّلُوكَ الَّذِي كَانَتِ الدَّلَافِينُ تَظْهَرُهُ فِي الْمَاءِ، لِأَنَّهُ كَانَ مُخْتَلِفًا عَمَّا قَدْ تَعَوَّدَ الْعُلَمَاءُ أَنْ يَرَوْا فِي سُلُوكِ الْحَيَوَانَاتِ. »:

- (۱) کسی رفتارهایی را که دلفین‌ها در آب نشان می‌دهند، شناخت، زیرا از آنچه دانشمندان عادت کرده‌اند در رفتار حیوانات ببینند، متفاوت بود.
- (۲) رفتاری که دلفین‌ها در آب نشان می‌دهند، شناخته نمی‌شود، چون با آنچه دانشمندان عادت دارند در رفتار حیوانات ببینند، تفاوت دارد.
- (۳) دلفین‌ها در آب رفتاری نشان می‌دادند که شناخته نشد، زیرا با آنچه دانشمندان ما عادت دارند در رفتارهای حیوانات ببینند، فرق داشت.
- (۴) رفتاری که دلفین‌ها در آب نشان می‌دادند، شناخته نشد، زیرا با آنچه دانشمندان عادت کرده‌اند در رفتار حیوانات ببینند، متفاوت بود.

۹۴- عَيْنَ الصَّحِيح:

(۱) يُعْرِفُ الْإِنْتَرْنُتُ أَعْجَبَ الظَّوَاهِرِ الْمَوْجُودَةِ فِي الْأَرْضِ إِلَى النَّاسِ: اِئْتَرْنَتِ پدیده‌های عجیب موجود در زمین را به مردم

معرفی می‌کند.

(۲) شَرَفْنُمُونَا بِحُضُورِكُمْ فِي حَفْلَةِ تَكْرِيمِ يَوْمِ الْمُعَلِّمِ: با حضور خود در جشن بزرگداشت روز معلّم به ما افتخار دادند.

(۳) تَنْعَقِدُ حَفَلَاتٌ عَدِيدَةٌ كُلَّ سَنَةٍ حَوْلَ تَكْرِيمِ الشُّهَدَاءِ: جشن‌های زیادی همه‌ساله پیرامون گرامی‌داشت شهید برگزار می‌شود.

(۴) هَلْ تَظُنِّينَ أَنْ تَكُونَ تِلْكَ الْوَاقِعَةُ فِي حَيَاةِ الْإِنْسَانِ حَقِيقَةً؟! آیا گمان می‌کنی که آن حادثه در زندگی انسان، واقعی

باشد؟!

۹۵- « آیا باور می‌کنی که پرنده‌ای کوچک، بال‌هایش را تقریباً هشتاد بار در یک ثانیه حرکت دهد؟! » عَيْنَ الصَّحِيح:

(۱) هَلْ تَصَدِّقُ أَنَّ هَذَا الطَّائِرَ الصَّغِيرَ يُحَرِّكُ جَنَاحَيْهِ ثَمَانِينَ مَرَّةً تَقْرِيْبًا فِي الثَّانِيَةِ الْأُولَى.

(۲) هَلْ تُصَدِّقُ أَنَّ يُحَرِّكُ طَائِرٌ صَغِيرٌ جَنَاحَيْهِ ثَمَانِينَ مَرَّاتٍ تَقْرِيْبًا فِي الثَّانِيَةِ الْوَاحِدَةِ.

(۳) هَلْ تَصَدِّقُ أَنَّ يُحَرِّكُ طَائِرٌ صَغِيرٌ جَنَاحَيْهِ ثَمَانِي مَرَّاتٍ تَقْرِيْبًا فِي الثَّانِيَةِ الْوَاحِدَةِ.

(۴) هَلْ تُصَدِّقُ أَنَّ طَائِرًا صَغِيرًا يُحَرِّكُ جَنَاحَيْهِ ثَمَانِينَ مَرَّةً تَقْرِيْبًا فِي الثَّانِيَةِ الْوَاحِدَةِ.

۹۶- عَيْنَ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ: « الْعَالَمُ بِلَا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلَا ثَمَرٍ! »

(۱) علم تو یک خشک بید بی‌هنری علم تو را سرو جویبار کند

(۲) با علم اگر عمل برابر گردد کام دو جهان تو را می‌ستر گردد

(۳) وانکو نکند طاعت، علمش نبود علم زرگر نبود مرد چو بر زر نکند کار

(۴) علم اگر نافع نیاید در عمل همچو شمشیری است در دست دغل

٩٧- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(١) كَانَ الْإِنْسَانُ يَجْمَعُ النَّقْطَ مِنْ سَطْحِ الْأَرْضِ وَ يَسْتَفِيدُ مِنْهُ كَوُقُودٍ لِمُعَالِجَةِ الْأَمْرَاضِ الْجِلْدِيَّةِ.

(٢) إِنِّي قَرَأْتُ فِي مُوسَوْعَةٍ أَنَّ الْعُلَمَاءَ يُؤَكِّدُونَ أَنَّ الدَّلَاقِينَ تَسْتَطِيعُ أَنْ تَتَكَلَّمَ.

(٣) لَيْسَتْ الْغُرْفُ نَظِيفَةً أَعْتَرِ مِنْكَ رَجَاءً اسْتَرْحِ سَأَتَّصِلُ بِالْمُشْرِفِ.

(٤) بِلَانِنَا أَكْثَرُ تَجَرِبَةٍ فِي صِنَاعَةِ نَقْلِ النَّقْطِ عَبْرَ الْأَنْبَابِ.

٩٨- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ الْعَدَدِ وَالْمَعْدُودِ:

(١) فِي السَّاعَةِ الْخَامِسَةِ عَشْرَةَ مِنْ هَذَا الْيَوْمِ شَارَكَ وَلَدَايَ الْاِثْنَيْنِ عَلَى سَاحِلِ الْبَحْرِ فِي مَسَابَقَةِ الرَّسْمِ عَلَى الرَّمْلِ.

(٢) كُنْتُ رَأَيْتُ ثَمَانُونَ وَ خَمْسَ تَفَاحَةٍ حُمْرَاءَ عَلَى هَذِهِ الشَّجَرَةِ الصَّغِيرَةِ وَلَكِنْ مَا بَقِيَ إِلَّا تِسْعٌ مِنْهَا.

(٣) وَالِدَةُ سَعِيدٍ تَطْبَخُ كُلَّ يَوْمٍ ثَلَاثَ مَرَّةٍ طَعَامًا لَنَيْذًا لِلْأُسْرَةِ لَكِنْ سَعِيدًا يَأْكُلُ مَعَهُمْ وَعِدَّةً وَاحِدَةً فَقَطْ.

(٤) تُقِيمُ الْمَدَارِسُ الْامْتِحَانَاتِ فِي أَرْبَعَةِ عَشَرَ بَلَدًا، رَأْسَ السَّاعَةِ الْتَّاسِعَةِ مِنْ صَبَاحِ كُلِّ يَوْمٍ.

٩٩- عَيْنِ نَائِبِ الْفَاعِلِ مَوْصُوفًا:

(١) صَدِيقِي الْعَزِيزُ يُصَدِّرُ صِنَاعَاتٍ يَدَوِيَّةً إِلَى الْبُلْدَانِ الْمَخْتَلِفَةِ.

(٢) قَالَ الْمَعْلَمُ لَنَا: رَجُلٌ عَالِمٌ يُنْتَفِعُ بِعِلْمِهِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ.

(٣) قُتِلَ مُجَاهِدُونَا الشَّجْعَانُ فِي الْحَرْبِ الْمَفْرُوضَةِ فَكَرَّمَهُمُ.

(٤) تُغْلَقُ نَوَافِذُ حِجْرَاتِ الْمَدْرَسَةِ بَعْدَ انْتِهَاءِ الدَّوَامِ الْمَدْرَسِيِّ.

١٠٠- عَيْنِ حَرْفِ النُّونِ لِلْوَقَايَةِ:

(٢) اللَّهُمَّ اشْفِنِي وَ اشْفِ كُلَّ مَرِيضٍ، فَإِنَّكَ الشَّافِي.

(١) أَيْتَهَا الْأُمُّ إِضْمِنِي الصَّحَّةَ لِأَطْفَالِكَ جَمِيعًا.

(٤) عَلَى عَيْنِي؛ سَأُصْلِحُ كُلَّ شَيْءٍ فِي الْغُرْفَةِ بِسُرْعَةٍ.

(٣) يَطْبَخُ الْحُلَوَانِيُّ أَلَذَّ الْحُلُوبِيَّاتِ صَبَاحَ كُلِّ يَوْمٍ.

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (۱۰۱ - ۱۰۵)

۱۰۱- ﴿ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءَ فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا ﴾:

- (۱) نعمت الله را بر خود یاد کنید آن زمان که دشمن بودید پس میان دل‌هایتان الفت ایجاد کرد و به واسطه نعمتش برادر شدید.
- (۲) نعمات خدا را بر خود به یاد آورید که دشمن هم شدید پس بین دل‌هایتان الفت ایجاد کرد و با نعمتش برادر همدیگر گشتید.

- (۳) نعمت خدا بر خود را یاد کنید وقتی که دشمنان هم بودید پس بین شما الفت ایجاد کرد و به واسطه آن نعمت برادر گشتید.
- (۴) نعمات الله را بر خود یاد کنید آن زمان که دشمن شدید پس شما را همدل کرد و به واسطه نعمت او با یکدیگر برادر شدید.

۱۰۲- « إِنْ اِزْدَادَ الطَّائِرُ الطَّنَانُ نَشَاطًا فِي الطَّيْرَانِ، فَلْيَبْذُلْ جِسْمَهُ الصَّغِيرَ جُهْدًا كَثِيرًا لِيَحْفَظَ تَوَازُنَهُ فِي الْهَوَاءِ. »:

- (۱) اگر فعالیت مرغ مگس‌خوار در پرواز افزایش یابد، باید بدن کوچکش تلاش زیادی انجام دهد تا تعادلش را در هوا حفظ کند.
- (۲) چنانچه مرغ مگس‌خوار، فعالیتش را در پرواز افزایش دهد، بدن کوچک آن تلاش زیادی مبذول می‌دارد تا تعادلش را در هوا حفظ کند.

- (۳) اگر فعالیت مرغ مگس‌خوار در پرواز زیاد شود، بدن کوچکش باید تلاش بیشتری مبذول نماید تا در هوا، تعادل داشته باشد.
- (۴) هرگاه پرواز مرغ مگس‌خوار زیاد شود، باید با بدن کوچکش تلاش بسیاری انجام دهد و تعادل خود را در هوا نگه دارد.

۱۰۳- « فَضَّلُ الْإِنْسَانُ بَأَن يُوَثِّرَ الصَّدَقَ حَيْث يَضُرُّهُ عَلَى الْكَذِبِ حَيْث يَنْفَعُهُ؛ وَ أَلَّا يَكُونَ حَدِيثُهُ أَكْثَرَ مِنْ عَمَلِهِ؛ وَ يُقَدِّمَ غَيْرَهُ عَلَى نَفْسِهِ! »:

- (۱) فضل انسان به این است که صداقت را بر دروغ مقدم دارد حتی در جایی که راستگویی به ضررش و دروغ‌گویی به نفعش باشد؛ و شایسته نیست سخن او بیش از عملش باشد؛ و دیگری را بر خود ترجیح دهد!
- (۲) برتری انسان به این است که راستگویی را در جایی که به او زیان می‌رساند بر دروغ در جایی که برای او سود دارد ترجیح دهد؛ و اینکه گفتار او بیش از عملش نباشد؛ و دیگری را بر خود مقدم بدارد!
- (۳) بلندمرتبه بودن در انسان به ترجیح دادن صداقت آنجا که به ضرر اوست بر دروغ آنجا که به نفع اوست می‌باشد؛ در نتیجه کلامش بیش از عملش نبوده؛ و دیگری را بر خود مقدم می‌دارد!
- (۴) بزرگی آدمی به مقدم دانستن راستگویی هرجا به زیان اوست بر دروغ‌گویی هرجا به سود او است می‌باشد؛ و نباید بیشتر از کار کردنش حرف بزند؛ و دیگری را بر خویشتن ترجیح بدهد!

۱۰۴- عَيْنِ الصَّحِيح:

(۱) أَلَفَ هَذَا الْعَالَمُ كِتَاباً يَضُمُّ كَلِمَاتَ فَارِسيَّةٍ قَدْ أُسْتُعْمِلَتْ فِي الْعَرَبِيَّةِ. : این دانشمند کتابی نوشت که لغات فارسی را به گونه‌ای در برمی‌گیرد که در عربی به کار برده‌اند.

(۲) اِشْتَرَى أَبِي لِي سِوَاراً بِمُنَاسَبَةِ حَفَلَةِ وَلَدَتِي، كَانَ السِّوَارُ غَالِياً جِذَاً. : آن دستبندی که پدرم برای جشن تولدم برایم خریداری کرد، واقعاً گران بود.

(۳) ﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ﴾ : به نیکی نمی‌رسید تا اینکه از آنچه که دوستش دارید، انفاق کنید.

(۴) لِلسَّنَجَابِ الطَّائِرِ غِشَاءٌ خَاصٌّ كَالْمِظَلَّةِ يُفْتَحُ حِينَ قَفْزِهِ. : سنجاب پرنده، پرده‌ی خاصی مانند چتر دارد که هنگام پریدنش باز می‌شود.

۱۰۵- « جوانی دروغگو در دریا شنا می‌کرد، پس به غرق‌شدن وانمود کرد و دوستان خود را صدا زد. »؛ عَيْنِ الصَّحِيح:

(۱) كَانَ شَابٌ كَذَّابٌ يَسْبَحُ فِي الْبَحْرِ فَنَظَّاهُ بِالْغَرَقِ وَ نَادَى أَصْحَابَهُ.

(۲) شَابٌ كَذَّابٌ كَانَ قَدْ سَبَحَ فِي الْبَحْرِ فَنَظَّاهُ بِالْغَرَقِ وَ نَادَى أَصْدِقَاءَهُ.

(۳) الشَّابُّ الْكَذَّابُ كَانَ يَسْبَحُ فِي الْبَحْرِ فَيَنَظَّاهُ بِالْغَرَقِ وَ نَادَى أَصْحَابَهُ.

(۴) كَانَ الشَّابُّ الْكَذَّابُ سَبَحَ فِي الْبَحْرِ فَنَظَّاهُ بِالْغَرَقِ وَ بَدَأَ يُنَادِي أَصْدِقَاءَهُ.

۱۰۶- عَيْنِ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوف:

(۱) تَكَلَّمَ الْمُدِيرُ مَعَ الطُّلَابِ وَ قَالَتْ لَهُمْ: هَذِهِ الْإِمْتِحَانَاتُ تُسَاعِدُكُمْ لِتَعْلُمَ الدَّرْسِ.

(۲) أَطْلَقَتْ سَفَانَةً وَ رَجَعَتْ إِلَى أَخِيهَا وَ قَالَ رَأَيْتُ خِصَالاً مِنَ النَّبِيِّ تُعْجِبُنِي.

(۳) وَالِدَا هَيْلِينَ أَرْسَلَهَا إِلَى مُؤَسَّسَةِ الْمُعَوِّقِينَ لِتَسْتَطِيعَ أَنْ تَتَكَلَّمَ عَنْ طَرِيقِ اللَّمْسِ.

(۴) إِنْ تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ أَقْوَى النَّاسِ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ثُمَّ تَذَلَّ لَكَ الصَّعَابُ.

١٠٧- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْمُ الْفَاعِلِ:

(١) قَشَرُ بَعْضِ الثَّمَارِ غَيْرُ صَالِحٍ لِلأَكْلِ لِأَنَّهُ صَلَبٌ!

(٢) إِنَّ هَذِهِ الْبَرَامِجَ الَّتِي انْتَشَرَتْ مُنْقِذَةٌ مِنْ مَصِيبَةِ الْجَهْلِ كَثِيرًا!

(٣) نَحْنُ مِنَ الْمَوَافِقِينَ لِتَسْجِيلِ هَذَا الْمَكَانِ فِي قَائِمَةِ التُّرَاثِ الْعَالَمِيِّ!

(٤) هَذِهِ الْكُتُبُ وَ مَوْضُوعَاتُهَا مُؤَلَّفَةٌ فِي السَّنَوَاتِ الطَّوِيلَةِ وَ لَمْ تَتَغَيَّرْ!

١٠٨- عَيْنَ فِعْلٍ شَرْطٍ لَا يُمْكِنُ أَنْ يَكُونَ وَقُوعُهُ فِي زَمَانَيْنِ:

(١) مَنْ يَنْسَ مِنْ نَفْسِهِ لَمْ يَصِلْ إِلَى هَدَفِهِ. (٢) إِنْ أَشَاهِدُ أَحَدًا يَطْلُبُ الْمُسَاعَدَةَ أُسَاعِدُهُ.

(٣) مَنْ تَعَلَّمَ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ فَهَمَّ لُغَةَ الْقُرْآنِ. (٤) مَنْ لَمْ يَجْتَهِدْ فِي تَعَلُّمِ الدَّرُوسِ لَمْ يَنْجَحْ.

١٠٩- عَيْنَ الْوَصْفِ يَخْتَلِفُ عَنِ الْبَاقِي:

(١) هَلَكَ مَنْ لَيْسَ لَهُ حَكِيمٌ يُرْشِدُهُ.

(٢) أَشَاهِدُ الْيَوْمَ حَكِيمًا يَعْلَمُنِي أَنْفَعُ الْأَشْيَاءِ.

(٣) يَحْدُثُ إِعْصَارٌ شَدِيدٌ فَيَسْحَبُ الْأَسْمَاكَ إِلَى السَّمَاءِ بِقُوَّةٍ.

(٤) الصَّحَّةُ وَالْأَمَانُ نِعْمَتَانِ لَا تُكْسَبَانِ بِسَهُولَةٍ وَ دُونَ تَعَبٍ.

١١٠- عَيْنَ مَا لَا يَدُلُّ عَلَى الطَّلَبِ:

(١) عَلَى التَّلَامِيزِ أَنْ يَحَاوِلُوا أَكْثَرَ! (٢) لِيَحَاوِلَ تَلَامِيزُنَا الْمُجْدُونَ أَكْثَرَ!

(٣) قَامَ التَّلَامِيزُ لِيَحَاوِلُوا أَكْثَرَ! (٤) أَيُّهَا التَّلَامِيزُ الْمُجْدُونَ! حَاوِلُوا أَكْثَرَ!

منطق

کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۱۱- مهم‌ترین دلیل کاربرد گسترده منطق در زندگی روزمره انسان‌ها کدام گزینه است؟

(۱) کمک به تحلیل فلسفی مفاهیم و نظریات اندیشمندان بزرگ

(۲) مقابله با خطاهای رسانه‌ای و شناخت کالاهای مناسب در بازار

(۳) استفاده در آموزش، مباحثه، معاملات و تحلیل استدلال‌های موجود در زندگی

(۴) توانایی قضاوت درباره مطالب منتشرشده در نشریات و آگهی‌ها

۱۱۲- با توجه به هر عبارت، مغالطه مندرج در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

(۱) برادر پدربزرگم فوت کرده است. (مغالطه شیوه نگارشی کلمات)

(۲) فردی برای گرفتن وام وارد بانک شد، اما چون ضامن نداشت، منفجر شد. (مغالطه اشتراک لفظ)

(۳) مستمعان در پاسخ سخنرانی که می‌گفت: «افزایش بودجه عمرانی دولت صحیح نیست»، گفتند: «صحیح است. صحیح است.» (مغالطه اشتراک لفظ)

(۴) او فردی بسیار با شرم و حیا و آرام و محجوب است؛ به‌طوری‌که هیچ‌کس تاکنون صدایش را نشنیده و از جواب سلام دادن هم خجالت می‌کشد. (مغالطه بار ارزشی کلمات)

۱۱۳- اگر قضیه صادق «بعضی الف ب است» را داشته باشیم، آنگاه رابطه بین «الف و ب» کدام‌یک از نسبت‌های چهارگانه نمی‌تواند باشد؟

(۱) تساوی (۲) تباین

(۳) عموم و خصوص مطلق (۴) عموم و خصوص من‌وجه

۱۱۴- درباره تعریف مفهوم «حسادت» به «آرزوی داشتن آنچه دیگران دارند، بدون آنکه آرزوی نابودی نعمت دیگری را داشته باشید» کدام عبارت مناسب‌تر است؟

(۱) تعریف جامع نیست، زیرا همه اقسام حسادت را در بر نمی‌گیرد.

(۲) تعریف مانع نیست، زیرا جز مصادیق حسادت مصادیق مفاهیم دیگر را هم در بر می‌گیرد.

(۳) تعریف بی‌ربط است، زیرا بین تعریف و مفهوم مجهول، نسبت تباین برقرار است.

(۴) تعریف بی‌ربط است، زیرا بین تعریف و مفهوم مجهول، نسبت عموم و خصوص من‌وجه برقرار است.

۱۱۵- در کدام گزینه، استدلال مشخص شده درست است؟

(۱) از وقتی یاد می‌آید، بیشترین میزان گرما برای فصل تابستان است، پس با توجه به وضع اقلیمی و داده‌های هواشناسی بیشترین میزان گرمای

امسال هم در تابستان خواهد بود. (استدلال قیاسی)

(۲) برادرم دیشب به منزل ما نیامد. پس احتمالاً یا رفته خانه دوستش یا رفته شمال. از دوستش سؤال کردم، خانه او نبود. پس به شمال رفته است.

(استنتاج بهترین تبیین)

(۳) قرار بود در پایان هفته جشن تولدی در رستوران بگیرم. از تمام دوستانم سؤال کردم، همگی گفتند جمعه می‌آیند، پس تمام دوستانم دعوت‌م را

پذیرفته‌اند. (استقرای تعمیمی)

(۴) سردرد محمد با نوعی قرص خاص بهبود یافت. پس او این قرص را به همه آشنایان خود که کسالتی دارند توصیه می‌کند. (استقرای تمثیلی)

۱۱۶- محمول در قضیه «پروانه به دور شمع گشت» و موضوع در قضیه «جهان گشت ویران ز کردار او» به ترتیب کدام است؟

(۱) به دور شمع - جهان (۲) گردان به دور شمع - کردار او

(۳) به دور شمع - کردار او (۴) گردان به دور شمع - جهان

۱۱۷- با توجه به احکام موجود در مربع تقابل و عکس مستوی محصورات چهارگانه، اگر بدانیم قضیه «هیچ الف ب نیست» کاذب است، نتیجه‌گیری کدام

گزینه می‌تواند درست باشد؟

(۱) صدق قضیه «بعضی الف ب است» (۲) صدق قضیه «هر الف ب است»

(۳) کذب قضیه «بعضی الف ب نیست» (۴) صدق قضیه «هیچ الف ب نیست»

۱۱۸- می‌دانیم که نتیجه و یکی از مقدمات قیاسی معتبر به ترتیب «بعضی الف ج نیست» و «برخی الف ب نیست» هستند. مقدمه دیگر این قیاس کدام است؟

(۱) هیچ ج ب نیست. (۲) هر ج ب است. (۳) هر ج ب است. (۴) هیچ ج ب نیست.

۱۱۹- قیاس استثنایی به ترتیب، با توجه به قضیه شرطی موجود در آن در کلی‌ترین حالت دارای ... نوع و با در نظر گرفتن تمام حالت‌های منتج و غیرمنتج

دارای ... حالت است.

(۱) ۸-۲ (۲) ۱۶-۲ (۳) ۱۶-۴ (۴) ۸-۴

۱۲۰- عبارت «خواهی نشوی رسوا، همرنگ جماعت شو» با کدام مغالطه‌ها قرابت بیشتری دارد؟

(۱) مسموم کردن چاه و تله‌گذاری (۲) تله‌گذاری و بزرگ‌نمایی

(۳) بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی (۴) توسل به احساسات و بار ارزشی کلمات

کل کتاب
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۲۱- کدام یک از گزینه‌ها عبارت زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

«دانش فلسفه و علم روان‌شناسی ...»

- (۱) موضوعشان مشترک است.
- (۲) روششان مشترک است.
- (۳) می‌توانند مسئله مشترک داشته باشند.
- (۴) بر علوم دیگر نمی‌توانند تأثیر بگذارند.

۱۲۲- با توجه به تمثیل غار افلاطون همه گزینه‌ها درست هستند، مگر عبارت گزینه ...

- (۱) عالم درون غار همان جهان روزمره و عالم محسوس است که آدمیان عادت به حقیقت پنداشتن آن کرده‌اند.
- (۲) زندانی‌هایی‌یافته آن فیلسوفی است که ابتدا هم در فهمش از حقیقت تنه‌است و هم در هدایت سایر انسان‌ها.
- (۳) در مصراع «آن که آورد مرا باز برد تا وطنم» وطن همان عالم حقیقی است که مردم بدان خو گرفته‌اند.
- (۴) رویارویی زندانی‌هایی‌یافته با زندانیان در بند نمونه‌ای از «رهایی از عادت‌های غیرمنطقی» است.

۱۲۳- کدام یک از نتایج زیر به‌طور مستقیم و بدون واسطه از تنوع آرا و نظریات متضاد فیلسوفان اولیه یونان باستان سرچشمه می‌گیرد؟

- (۱) شکوفایی جنبش‌های هنری، ادبی و فلسفی
- (۲) ظهور فیلسوفانی که از ارزش علم و اندیشه دفاع می‌کردند
- (۳) تردید عمومی در مورد حقیقت و دانش
- (۴) تدوین قوانین جدید برای حمایت از آزادی بیان

۱۲۴- کدام گزینه نشان‌دهنده اصلی‌ترین تفاوت میان شیوه سقراط و استدلال‌ورزان مغالطه‌گر است؟

- (۱) سقراط بعد از بیان استدلال سکوت می‌کرد، اما مغالطه‌گران با قدرت در مورد هر چیزی سخن می‌گفتند.
- (۲) سقراط از مردم کناره می‌گرفت، اما مغالطه‌گران در مرکز توجه بوده‌اند.
- (۳) سقراط با پرسشگری مخاطب را به کشف حقیقت می‌رساند، اما مغالطه‌گران برای اقناع دیگران سخن را دست‌کاری می‌کردند.
- (۴) سقراط از نوشتار استفاده می‌کرد، اما مغالطه‌گران از گفتار بهره می‌بردند.

۱۲۵- کدام عبارت درباره «شناخت» و مسائل پیرامون آن درست نیست؟

- (۱) وقتی کودکی در جواب سؤال می‌گوید «نمی‌دانم» مشخص می‌شود که به معنای شناخت آگاه است.
- (۲) مابه‌ازای شناخت انسان همواره موضوعی خارج از ذهن انسان است که به آن «متعلق شناخت» می‌گویند.
- (۳) تمام اعمال ارادی و سخنان ما نشان‌دهنده این امر هستند که ما به امکان شناخت خود پی برده‌ایم.
- (۴) اولین حقیقتی که گریاس انکار کرده است اصل واقعیت داشتن جهان پیرامون انسان است.

۱۲۶- پیرامون «عقل» می‌توان گفت:

- (۱) همواره مستقل از حس است.
(۲) همیشه متکی بر حس است.
(۳) حقایق را بدون واسطه درک می‌نماید.
(۴) با همکاری حس موجب شناخت تجربی می‌شود.

۱۲۷- دربارهٔ رویکرد فیلسوفان مسلمان به اعتبار ابزارهای شناخت، کدام عبارت دقیق‌تر است؟

- (۱) ابن‌سینا شناخت شهودی را معتبر می‌دانست و از ارتباط آن با فلسفه بحث می‌نمود.
(۲) عموم آنها، همهٔ ابزارهای معرفت را در جای خود مفید می‌دانستند.
(۳) ملاصدرا از معارف و حیانی برای تکمیل آموزه‌های عقلی کمک می‌گرفت.
(۴) شیخ اشراق، نظام فلسفی خود را بر رابطهٔ عقل و شهود استوار نمود.

۱۲۸- کدام یک از موارد زیر دربارهٔ دیدگاه سقراط به نفس به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) نفس جاویدان انسان قابل رؤیت نیست و برخی از محدودیت‌های بدن را ندارد.
(۲) نفس انسان جزئی از عقل اوست که متمایزکنندهٔ او از حیوانات است.
(۳) نفس انسان هنگام تولد بالقوه است و کمال آن تدریجی است.
(۴) آراسته‌شدن به فضایل بازتاب مراقبت از نفس است که وظیفهٔ هر انسانی است.

۱۲۹- کدام گزینه مطابق با دیدگاه فیلسوفان مسلمان دربارهٔ حقیقت انسان نیست؟

- (۱) حتی اگر انسان یک موجود کاملاً مادی بود، باز هم ویژگی‌هایی مانند کرامت انسانی داشت.
(۲) انسان موجودی جاویدان و جانشین خدا در زمین است.
(۳) انسان صرفاً یک موجود مادی نیست.
(۴) با نفس می‌توان به شهود حقایق رسید.

۱۳۰- کدام گزینه وجه تمایز فعل اخلاقی از فعل طبیعی است؟

- (۱) نیازهای فردی و شخصی را شامل می‌شود.
(۲) می‌تواند مورد ستایش یا سرزنش قرار گیرد.
(۳) انسان‌ها به‌صورت فطری به آن گرایش دارند.
(۴) همهٔ انسان‌ها عامل به آن هستند.

کل کتاب
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

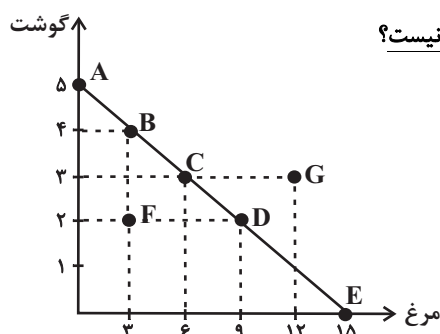
اقتصاد

۱۳۱- کدام یک از موارد زیر، درست است؟

- (الف) کارآفرینان سازمان‌دهنده هستند یعنی ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب‌وکارهای جدید تبدیل می‌کنند.
(ب) شرکت انواع مختلفی دارد که مهم‌ترین آنها شرکت‌های سهامی هستند.
(ج) امروزه بسیاری از کسب‌وکارها در ایران به شکل شرکت‌اند.
(د) تنها نیمی از کسب‌وکارهای نوپا می‌توانند از شش سالگی عبور کنند و به کارشان ادامه بدهند.

(۱) «الف» - «ج» (۲) «الف» - «د» (۳) «ب» - «ج» (۴) «ب» - «د»

۱۳۲- قید بودجه خانواده‌ای برای خرید دو گروه کالای گوشت و مرغ به شکل زیر است. در صورتی که قیمت هر کیلو گوشت معادل ۱۵ واحد پولی و قیمت

هر کیلو مرغ معادل ۵ واحد پولی باشد، با توجه به نقاط روی خط قید بودجه، کدام مورد درست نیست؟

- (۱) هزینه فرصت انتخاب نقطه E، به جای خرید از نقطه C، ۴۵ واحد پولی است.
(۲) به دست آوردن ۱ کیلو گوشت بیشتر، مستلزم از دست دادن ۳ کیلو مرغ است.
(۳) با انتخاب نقطه F این خانواده به میزان ۲۵ واحد پولی پس‌انداز خواهد داشت.
(۴) برای خرید در نقطه G باید بودجه خانواده به میزان ۳۰ واحد افزایش یابد.

۱۳۳- به ترتیب کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

(الف) پایه و اساس نیاز به تهیه بیمه چیست؟

(ب) قیمت اولیه سهام چگونه مشخص می‌شود؟

(ج) در کدام نوع سپرده‌گذاری نرخ سود تا پایان دوره قرارداد تغییر نمی‌کند؟

- (۱) خطرپذیری - روی هر ورقه سهم توسط شرکت پذیرهنویسی - حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت
(۲) آرامش و رفاه اجتماعی - توسط صاحب سهام در تالار بورس اوراق بهادار - حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت
(۳) خطرپذیری - توسط صاحب سهام در تالار بورس اوراق بهادار - حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت
(۴) آرامش و رفاه اجتماعی - روی هر ورقه سهم توسط شرکت پذیرهنویسی - حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت

۱۳۴- در رابطه با علل تورم و نقش دولت، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) دولت برای مقابله و کنترل تورم باید میزان عرضه کالاها را افزایش دهد.
(۲) اگر افزایش نقدینگی در کشور با افزایش تولید هماهنگ نباشد، می‌تواند سبب تورم شود.
(۳) زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود، بانک مرکزی سیاست کاهش نقدینگی یا همان کاهش حجم پول در گردش را به کار می‌گیرد.
(۴) بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت نقدینگی بیشتری به جامعه تزریق کند و تورم را کنترل کند.

محل انجام محاسبات

۱۳۵- کدام مورد در ارتباط با «اقتصاد مقاومتی و استقلال اقتصادی» نادرست است؟

- (۱) مقاومسازی اقتصادی یعنی کشور بتواند در شرایط بحرانی، تمامی نیازهای اساسی و حیاتی را خودش تولید و تأمین کند.
- (۲) اقتصاد مقاومتی، اقتصادی است که با اتکا به ظرفیت‌های داخلی و بدون استفاده از فرصت‌های بیرونی، نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع می‌کند.
- (۳) اقتصاد مقاوم، محصول خودباوری، تلاش و مجاهدت همه جانبه و فراگیر مردمان سخت کوشی است که حاضر نیستند زیر سایه بیگانگان زندگی کنند.
- (۴) وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را می‌توان با نام استقلال اقتصادی شناخت.

۱۳۶- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

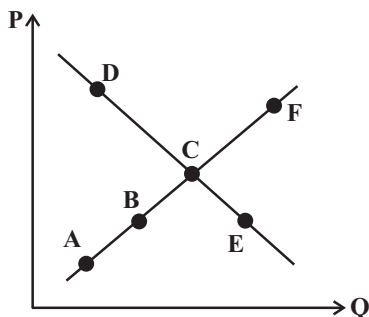
الف) هدف دولت‌ها از اعمال تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی از کالاها، چیست؟

ب) قانونی که کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱ در مجلس خود تصویب کرد، در راستای چه هدفی بود؟

ج) کدام توضیح، مربوط به قرارداد «گات» است؟

- (۱) گسترش روابط اقتصادی خود با سایر کشورها - تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود - ۲۳ کشور در سال ۱۹۴۷ برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان، این قرارداد غیررسمی را امضا کردند.
- (۲) گسترش روابط اقتصادی خود با سایر کشورها - حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان - قراردادی که در سال ۱۹۴۴ تصویب شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود.
- (۳) حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر - حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان - ۲۳ کشور در سال ۱۹۴۷ برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان، این قرارداد غیررسمی را امضا کردند.
- (۴) حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر - تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود - قراردادی که در سال ۱۹۴۴ تصویب شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود.

۱۳۷- با توجه به نمودار روبه‌رو که نشان‌دهنده میزان عرضه و تقاضا برای یک کالای خاص در یک بازار فرضی است، کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح

سؤالات زیر است؟

- حرکت روی نمودار از نقطه A به B به چه معناست؟

- در کدام نقطه تولیدکنندگان همه کالاهای خود را فروخته و حداکثر درآمد را کسب می‌کنند؟

- کدام عبارت بیان مناسبی در خصوص وضعیت نقطه E در نمودار است؟

- (۱) قیمت و عرضه بیشتر - نقطه C - برخی از تولیدکنندگان حاضرند از قیمت خود کم کنند.
- (۲) افزایش قیمت و کاهش عرضه - نقطه F - در این نقطه تولیدکنندگان همه محصولات تولیدی خود را به فروش می‌رسانند.
- (۳) کاهش قیمت و افزایش عرضه - نقطه F - بازار با افزایش قیمت این کالا روبه‌رو خواهد شد.
- (۴) افزایش عرضه به دلیل بالا رفتن قیمت کالا - نقطه C - گروهی از تقاضاکنندگان نمی‌توانند محصول مورد نیاز خود را پیدا کنند.

محل انجام محاسبات

۱۳۸- با توجه به اطلاعات جدول روبه‌رو که مراحل تولید یک کالا را نشان می‌دهد و با در نظر گرفتن نرخ ۹ درصد برای مالیات بر ارزش افزوده، کدام گزینه

مرحله تولید	قیمت
اول	۳۰,۰۰۰
دوم	۴۰,۰۰۰
سوم	۷۰,۰۰۰

پاسخ درست سؤالات زیر است؟ (قیمت‌ها برحسب تومان است.)

الف) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله دوم تولید، چقدر است؟

ب) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله اول، چقدر است؟

ج) مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده، چقدر است؟

$$(۲) \quad ۱۲,۶۰۰ - ۲,۷۰۰ - ۹۰۰$$

$$(۱) \quad ۶,۳۰۰ - ۲,۳۰۰ - ۳,۶۰۰$$

$$(۴) \quad ۶,۳۰۰ - ۲,۷۰۰ - ۹۰۰$$

$$(۳) \quad ۱۲,۶۰۰ - ۲,۳۰۰ - ۳,۶۰۰$$

۱۳۹- کارخانه‌ای به دلیل افزایش هزینه‌های تولید، به ناچار باید تعدادی از کارگرها را بیکار کند، با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر، این بیکاری از چه

نوعی است و نرخ بیکاری چند درصد می‌باشد؟

جمعیت کل	جمعیت زیر ۱۵ سال	جمعیت غیرفعال	جمعیت شاغل
۳,۸۰۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰

$$(۲) \quad \text{دوره‌ای} - ۲۰$$

$$(۱) \quad \text{اصطکاکی} - ۱۳/۱۶$$

$$(۴) \quad \text{دوره‌ای} - ۱۶/۱۳$$

$$(۳) \quad \text{اصطکاکی} - ۱۵$$

۱۴۰- کدام یک از موارد زیر، درست است؟

الف) کل محصول غلات جهان، سالیانه حدود $۳/۹$ میلیارد تن می‌باشد.

ب) بر اساس گزارش نفتا - سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد - سالانه $\frac{۱}{۳}$ مواد غذایی دور ریخته می‌شود.

ج) سالانه حدود $۱/۳$ میلیارد تن از مواد غذایی تولیدشده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود.

د) گزارش‌ها نشان می‌دهد که در ایران اتلاف مواد غذایی نزدیک به متوسط جهانی است.

$$(۲) \quad \text{«الف»} - \text{«ج»}$$

$$(۱) \quad \text{«الف»} - \text{«د»}$$

$$(۴) \quad \text{«ب»} - \text{«د»}$$

$$(۳) \quad \text{«ب»} - \text{«ج»}$$

محل انجام محاسبات

مِنَ الْأَشْعَارِ الْمُنْسُوبَةِ إِلَى الْإِمَامِ
عَلِيِّ (ع)
درس ۱
صفحه‌های ۱ تا ۱۸
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۳)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۴۱ - ۱۴۶)

۱۴۱- ﴿إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾:

- (۱) قطعاً قرآن را به زبان عربی قرار داده‌ایم ای کاش شما بیندیشید.
- (۲) ما بدون شک قرآن را به زبان عربی قرار دادیم شاید شما خردورزی کنید.
- (۳) ما قرآن را به زبان عربی قرار می‌دهیم امید است شما خردورزی کنید.
- (۴) قطعاً ما قرآن را به زبان عربی قرار دادیم امید است که شما بیندیشید.

۱۴۲- ﴿لَا سَوْءَ أَسْوَأَ مِنَ الْكُذْبِ﴾:

- (۱) هیچ کاری جز دروغ بد نیست.
  - (۲) اصلاً بدی نکن و دروغ نگو.
  - (۳) هیچ کار بدی مثل دروغ بد نیست.
  - (۴) هیچ بدی، بدتر از دروغ نیست.
- ۱۴۳- «قَدْ انطوى في الإنسان عالم مملوء بالعجائب، فيجب أن نكتشف قليلاً من هذه العجائب.»:

- (۱) درون انسان عالمی به هم پیچیده شده که از عجایب پُر است، پس باید بتوانیم عجایب اندکی را کشف کنیم.
- (۲) در انسان جهانی پُر از شگفتی‌ها به هم پیچیده شده است، پس باید کمی از این شگفتی‌ها را کشف نماییم.
- (۳) جهانی پُر از شگفتی‌ها را در انسان به هم پیچیده است، پس وظیفه ما کشف اندکی از این شگفتی‌هاست.
- (۴) عالمی پُر از شگفتی در انسان به هم پیچیده است، پس باید اندکی از این شگفتی را کشف کرد.

۱۴۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) لَا تُجَالِسِ الَّذِينَ يَطْلُبُونَ بِالْعِلْمِ بَدَلًا: با کسانی که به دنبال جانشینی برای دانش می‌گردند، همنشینی نمی‌کنیم.
- (۲) لَعَلَّكُمْ لَا تَفْخَرُونَ بِمَا لَا شَأْنَ لَهُ عِنْدَ اللَّهِ: امید است شما به چیزی که نزد خدا هیچ جایگاهی ندارد، افتخار نکنید.
- (۳) كَأَنَّ زَمَلَانِي عَازِمُونَ عَلَى الْمَشَارَكَةِ فِي تِلْكَ الْمُبَارَاةِ: همکلاسی‌هایم، مصمم بر شرکت کردن در آن مسابقه هستند.
- (۴) إِنْ تَعَفَوْا عِنْدَ الْقُدْرَةِ فَسَتُصْبِحُونَ مَحْبُوبِينَ بَيْنَنَا: اگر هنگام قدرت یافتن عفو کنید، در میان مردم محبوب خواهید شد.

۱۴۵- «ای کاش مردم بدانند افتخار، تنها به عقلی استوار است.»؛ عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) أَتَمَنَّى أَنَّ النَّاسَ يَعْلَمُونَ الْفَخْرَ إِنَّمَا لِعَقْلِ ثَابِتٍ.
- (۲) لَيْتَ كُلَّ النَّاسِ يَعْلَمُونَ أَنَّ الْفَخْرَ لِعَقْلِ ثَابِتٍ.
- (۳) لَيْتَ النَّاسَ يَعْلَمُونَ أَنَّمَا الْفَخْرُ لِعَقْلِ ثَابِتٍ.
- (۴) أَتَمَنَّى أَنْ يَعْلَمَ النَّاسُ أَنَّ الْفَخْرَ لِعَقْلِ ثَابِتٍ.

۱۴۶- عَيْنَ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ فِي الْمَفْهُوم:

(۱) ﴿لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا﴾: ﴿عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَ عَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ﴾

(۲) لَا تَغْضَبُ فَإِنَّ الْغَضَبَ مَفْسَدَةٌ: از کلید شر بگویم من در اینجا وقت خشم / کرده بسیاری هلاکت‌ها به دنیا وقت خشم

(۳) ﴿يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ﴾: رنگ رخساره خبر می‌دهد از سرّ درون.

(۴) لَا خَيْرَ فِي قَوْلٍ إِلَّا مَعَ الْفِعْلِ: ﴿لَمْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾

۱۴۷- ﴿تَهَيَّأْ﴾ عَيْنَ الْخَطَأِ: (فِي شَرْحِ الْمَفْرَدَاتِ)

(۱) خِيطٌ أَبْيَضٌ فِي الْجِسْمِ يَجْرِي فِيهِ الْحَسُّ: العصب!

(۲) فَاكِهَةٌ لَذِيذَةٌ يَأْكُلُهَا النَّاسُ مُجَفِّفَةً: الطَّيْنُ!

(۳) آلَةٌ لاسْتِخْرَاجِ عَصِيرِ الْفَاكِهَةِ: الْعَصَّارَةُ!

(۴) مَادَّةٌ حَمْرَاءُ مِنْ جِسْمِ الْحَيَوَانَ تُصْنَعُ مِنْهَا الْأَطْعَمَةُ: اللَّحْمُ!

۱۴۸- عَيْنَ الْخَطَأِ حَوْلَ اسْتِخْدَامِ «لَكِنَّ»:

(۱) الطَّعَامُ كَانَ لَذِيذًا جَدًّا وَ مُغَذِّيًّا لِلْجِسْمِ لَكِنَّهُ كَانَ غَالِيًّا.

(۲) دَرَسْتُ كَثِيرًا لِلَامْتِحَانِ الصَّعْبِ لَكِنَّ النَّتَائِجَ لَمْ تَكُنْ كَمَا تَوَقَّعْتُ مَعَ الْأَسَفِ.

(۳) الْأَخْلَاقُ تُشَكِّلُ أُسَاسَ أَيِّ مُجْتَمَعٍ سَلِيمٍ لَكِنَّ بَعْضَ النَّاسِ لَا يُدْرِكُونَ أَهْمِيَّتَهَا.

(۴) الْكَثِيرُ مِنَ النَّاسِ يُحِبُّونَ الصَّحَّةَ وَ يَعْتَقِدُونَ لَكِنَّهُ أَعْلَى مِنْ أَيِّ ثَرَوَةٍ أُخْرَى.

۱۴۹- عَيْنَ عِبَارَةٍ تَدُلُّ عَلَى «الْحَسْرَةِ»:

(۱) لَيْتَ الْمُسْلِمِينَ قَدْ اعْتَمَدُوا عَلَى طَاقَاتِهِمُ الدَّائِيَّةِ. (۲) لَعَلَّ الْإِنْسَانَ يَدْرِكُ أَنْ لَا يَصِلَ إِلَى جَمِيعِ آمَالِهِ.

(۳) إِنَّ الْمُعَلِّمِينَ كَالْأَنْبِيَاءِ يَسْتَفِيدُونَ مِنْ كُلِّ فُرْصَةٍ. (۴) كَأَنَّهُ شَاعِرٌ حَازِقٌ يَتَمَتَّعُ النَّاسُ بِأَشْعَارِهِ.

۱۵۰- عَيْنَ «أَنَّ» بِالْهَمْزَةِ الْمَفْتُوحَةِ:

(۱) اجْتَهِدْ فِي تَحْسِينِ نَفْسِكَ فَإِنَّ ذَلِكَ سَبِيلُ الْكَمَالِ.

(۲) إِنْ تُحْسِنَ إِلَى وَالِدِكَ فَاعْلَمْ أَنَّ أَجْرَكَ عَلَى اللَّهِ.

(۳) يَا طَالِبَ الْعِلْمِ إِنْ الْاجْتِهَادَ مِفْتَاحُ النِّجَاحِ فِي الْحَيَاةِ.

(۴) قَالَ الْأُسْتَاذُ إِنَّ التَّرْبِيَةَ السَّلِيمَةَ هِيَ الْأَسَاسُ لِبِنَاءِ مَجْتَمَعٍ قَوِيٍّ.

فلسفه دوازدهم

هستی و چیستی
جهان ممکنات
جهان علی و معلولی
درس‌های ۱، ۲ و ۳
صفحه‌های ۱ تا ۲۱
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۵۱- کدام یک از دیدگاه‌ها، به‌طور دقیق‌تر به ویژگی‌های مفاهیم وجود و ماهیت در آب اشاره دارد؟

- (۱) آب از نظر شیمیایی یک ترکیب ساده است، اما از نظر فلسفی جنبه‌های پیچیده‌ای دارد.
- (۲) آب به‌عنوان یک واقعیت فیزیکی، ماهیت و وجود آن را به‌عنوان مفاهیمی انتزاعی تحت تأثیر قرار می‌دهد.
- (۳) ماهیت آب جنبه‌ای از وجود آن است که می‌توان آن را از طریق آزمایش‌های شیمیایی درک کرد.
- (۴) دیدگاه فلسفی و شیمیایی به آب دو تفسیر کاملاً متفاوت از یک پدیده هستند.

۱۵۲- کدام گزینه نمی‌تواند درست باشد؟

- (۱) مغایرت وجود و ماهیت قطعاً از اساسی‌ترین آرا و اندیشه‌های فلسفی در تفکر اسلامی است.
- (۲) مکتب تومیسیم که متأثر از ابن‌سینا و ابن‌رشد بود، در اروپا زمینه‌بازآشنایی با فلسفه ارسطو را فراهم کرد.
- (۳) یکی از وجوه اشتراک فلسفی توماس و ابن‌سینا در کاربست اصل مغایرت وجود و ماهیت برای بنای برهان اثبات وجود خداست.
- (۴) تومیسیم فلسفه‌ای است در اروپا که از قرن سیزدهم شروع شد و متکی بر آرای ابن‌رشد و تا حدودی ابن‌سینا بود.

۱۵۳- در کدام گزینه، نوع رابطه میان موضوع و محمول همانند قضیه‌ای است که نسبت میان آن دو ضروری و تغییرناپذیر است؟

- (۱) باران می‌بارد امشب!
- (۲) همهٔ پرندگان می‌توانند پرواز کنند.
- (۳) مربع چهار ضلع دارد.
- (۴) ماشین دوستم قرمز است.

۱۵۴- کدام گزینه مفهوم رابطهٔ وجوبی در یک قضیه را بیان می‌کند؟

- (۱) لاقضابودن رابطهٔ موضوع و محمول
- (۲) نامشخص بودن صدق و کذب قضیه
- (۳) قابلیت تصور سلب محمول از موضوع
- (۴) ناگزیربودن رابطهٔ موضوع و محمول

۱۵۵- کدام مورد عبارت زیر را به نحو مناسب تکمیل می‌کند؟

«ذات «فریاد بی‌صدا» ... «انسان چهار دست» ... است.»

- (۱) همچون - ناگزیر از عدم
- (۲) همچون - ناگزیر از وجود
- (۳) برخلاف - ناگزیر از عدم
- (۴) برخلاف - ناگزیر از وجود

۱۵۶- **نهایی** کدام مورد، بیانگر تفاوت اساسی رابطهٔ علیت با سایر روابط است؟

- (۱) عمیق‌تر از سایر روابط است.
- (۲) نیازمندی یک طرف به طرف دیگر در هستی است.
- (۳) در ادامهٔ وجود طرفین رابطه است.
- (۴) یکی از دو طرف، نیازمند و طرف دیگر، بی‌نیاز است.

۱۵۷- **نهایی** وجه اشتراک دکارت با تجربه‌گراها دربارهٔ مسئلهٔ علّیت ... است و وجه اشتراک هیوم با ابن‌سینا در ... است.

- (۱) تجربی بودن درک مصادیق علت و معلول - غیرتجربی بودن درک رابطهٔ علیت
- (۲) بی‌نیازبودن درک رابطهٔ علیت از تجربه - غیرتجربی بودن درک رابطهٔ علیت
- (۳) غیرتجربی بودن درک رابطهٔ علیت - تجربی بودن درک مصادیق علت و معلول
- (۴) بی‌نیازبودن درک رابطهٔ علیت از تجربه - اعتقاد به توالی و تعاقب پدیده‌ها

۱۵۸- **نهایی** آن‌گاه که از چیستی و چرایی اشیا سؤال می‌شود، یعنی اینکه ...

- (۱) در ابتدا به دنبال واقعیت داشتن یا نداشتن اشیا هستیم و سپس سؤالات خود را مطرح می‌کنیم.
- (۲) ما به وجود اشیا قائل هستیم و سؤال از چیستی و چرایی اشیا فرع بر وجود اشیا است.
- (۳) سؤال از چیستی و چرایی اشیا همان سؤال از وجود اشیا است.
- (۴) ما به وجود همهٔ مفاهیم معترف هستیم؛ ولی رابطهٔ میان آن مفاهیم را به‌درستی نمی‌دانیم.

۱۵۹- کدام یک از موارد زیر با اصل سنخیت ارتباط بیشتری دارد؟

- (۱) وقتی به‌راحتی از دومتری یک کلمه را می‌خوانیم، چشمان ما هیچ مشکلی ندارد.
- (۲) وقتی ترمز اتومبیلی ضعیف می‌گیرد، فوراً لنت‌های آن را بررسی می‌کنیم.
- (۳) اگر آتش روشن شود، به دنبال آن دود بلند می‌شود.
- (۴) با شکستن شیشه انتظار داریم که صدای بلندی از آن به وجود آید.

۱۶۰- کدام یک از گزینه‌ها ویژگی خاص و درست واجب‌الوجود بالذات است؟

- (۱) خودش خودش را پدید آورده است.
- (۲) ضرورت وجود دارد.
- (۳) ضرورت وجود برایش به وجود آمده است.
- (۴) ضرورت وجودش از ذات خودش است.

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۴ مهر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
حامد کریمی	مسئول دفترچه
پوریا کریمی جبلی، مهدی میر	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

* بر اساس متن زیر - متنی خلاصه شده، با اندکی تصرف، از دکتر محمدحسین کرمی - به پنج پرسش نخست آزمون پاسخ دهید.

اگرچه در دنیای اسلامی اندیشه نفی تقدیر و سرنوشت همزمان یا حتی زودتر از اندیشه جبرگرا شکل گرفته و بنیادهای این دو اندیشه بیشتر به صورت دو فرقه کلامی معتزله و اشاعره در تاریخ معرفی شده است، اما چون اشاعره و سایر فرقه‌های جبرگرا، خود را بیشتر تابع دین و قوانین شرعی جلوه دادند و نقش عقل را در برابر شرع منکر شدند و طرفداران تعقل و خرد را مخالفان شرع جلوه دادند، خیلی زود توجه حکام فرصت طلب و عوام سلیم دل را به سوی خود جلب کردند و طرفداران اندیشه اختیار - معتزله - را شکست دادند و از گردونه مبارزه و رقابت بیرون راندند.

به طور قطع یکی از عوامل اصلی گسترش اندیشه تقدیرگرا در طول تاریخ، صاحبان قدرت و حکام جباری بوده‌اند که بدون هیچ لیاقتی بر مردم حکم می رانده‌اند و برای اینکه لایقان حکمرانی و سایر مردم تحت امر آنها در مقام مقایسه برنیایند و حکومت آنها را زیر سؤال نبرند، در رواج این اندیشه کوشیده‌اند و یگانه عامل رسیدن به قدرت را تقدیر ایزد عز اسمه شمرده‌اند. عامل دیگر، علمای بزرگ و صاحب نفوذی چون امام‌الحرمین و امام غزالی و به‌ویژه علمای درباری بوده‌اند که با بیان و بنان خود در تحکیم این اندیشه کوشیده‌اند، و همچنین عامه ساده‌دلی که به آسانی این سخنان خوش‌ظاهر را می پذیرفته‌اند و کلام ملوک را ملوک کلام می دانسته‌اند و حافظان بی‌جیره و مزد آنان محسوب می شدند. با نگاهی به دیوان ناصر خسرو نقش این «گله گوباره» بهتر آشکار می گردد.

نکته جالب اینجاست که اندیشه غالب بر شعر و ادبیات ما نیز اندیشه جبری و معتقد به تقدیر است و اگر اشعار زبان فارسی را غربال کنیم، به‌ندرت به ابیاتی از نوع شعر حنظله بادغیسی برمی خوریم که:

مهتری گر به کام شیر در است / شو خطر کن ز کام شیر بجوی

یا بزرگی و عز و نعمت و جاه / یا چو مردانت مرگ رویاروی

و یا این بیت حافظ که: ...

۲۵۱- مفهوم «گوباره» در متن به کدام گزینه نزدیکتر است؟

(۲) ابلهان

(۱) فریبکاران

(۴) ظالمان

(۳) طمعکاران

۲۵۲- واژه «آن‌ها» که در متن مشخص شده است، به چه کسانی برمی‌گردد؟

- (۱) اشاعره
(۲) حکام
(۳) معتزله
(۴) عوام

۲۵۳- کدام عنوان برای متن مناسب‌تر است؟

- (۱) بررسی جبر و اختیار در شعر و ادب فارسی
(۲) علمای معتزله، علمای اشاعره
(۳) برخی عوامل تقدیرگرایی در دنیای اسلام
(۴) دشواری‌های زندگی نخبگان مسلمان در میان عوام

۲۵۴- کدام بیت را می‌توان در انتهای متن بالا آورد؟

- (۱) به جدّ و جهد چو کاری نمی‌رود از بیش / به کردگار رها کرده به مصالح خویش
(۲) قضا دگر نشود گر هزار ناله و آه / به شکر یا به شکایت برآید از دهنی
(۳) چرخ بر هم زنم ار غیر مرادم گردد / من نه آنم که زبونی کشم از چرخ فلک
(۴) رضا به حکم قضا گر دهیم و گر ندهیم / از این کمند نشاید به شیرمردی رست

۲۵۵- بر اساس متن بالا، بیت زیر را از سعدی مرتب کنید. واژه نخست مصراع نخست و واژه نخست مصراع دوم، به ترتیب کدامند؟

- خواهد - درد - برد - قضا - ناخدا - کشتی - تن - جامه - آنجا - که - و - گر - بر
(۱) قضا - و
(۲) جامه - خواهد
(۳) گر - ناخدا
(۴) بر - آنجا

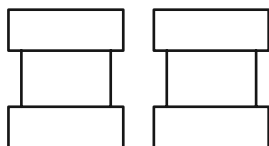
* در هر یک از دو سؤال بعدی، تعیین کنید در کدام گزینه واژه‌ای نادرست معنا شده است.

۲۵۶-

- (۱) مُنَجَّم: ستاره‌شناس / منسوب: نسبت داده شده
(۲) مواعظ: موعظه‌ها، اندرزها / مودی: قرآن خوان، اذان گو
(۳) مونس: همدم، یار / مویه: شیون و زاری، ناله، گریه
(۴) مُحاربه: با یکدیگر جنگیدن / موسم: هنگام، زمان

۲۵۷-

- (۱) غرّه: مغرور، فریفته شده / قبور: گذشتن
(۲) غَیور: باغیرت، غیرتمند / قَرین: همراه
(۳) غریب: ناآشنا، بیگانه / قُراضه: کهنه، فرسوده
(۴) غزا: نبرد، پیکار / قوس قُزَح: رنگین کمان

ابراهیم، اسماعیل، اسحاق و تقی، در اتاقی در پادگان زندگی می‌کنند که دو تخت خواب دو طبقه به شکل مقابل دارد. چهار پتو به رنگ‌های سبز، زرد، قرمز و آبی هم در اتاق هست که هر کدام به یکی از این تخت‌ها متعلق است. می‌دانیم ابراهیم و اسحاق روی یک تخت نیستند ولی رنگ‌های سبز و آبی هر دو به یک تخت

متعلقند. در این باره به دو سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۵۸- اگر شخص طبقه پایینی تخت تقی، پتوی قرمز داشته باشد، در آن صورت قطعاً . . .

(۱) پتوی ابراهیم یا آبی است یا سبز. (۲) پتوی تقی زرد است.

(۳) اسحاق طبقه بالای تخت را دارد. (۴) پتوی آبی طبقه بالای تخت است.

۲۵۹- اگر پتوی تخت بالایی اسحاق سبز باشد، احتمال آن که رنگ پتوی اسماعیل زرد باشد کدام است؟

(۱) $\frac{1}{8}$ (۲) $\frac{1}{4}$

(۳) $\frac{3}{8}$ (۴) $\frac{1}{3}$

۲۶۰- هفده سال پیش، مجموع سن دو برادر ۱۱ و حاصل ضرب سن آن‌ها ۲۸ بوده است. اختلاف سن این دو برادر چند سال است؟

(۱) ۳ (۲) ۴

(۳) ۵ (۴) ۶

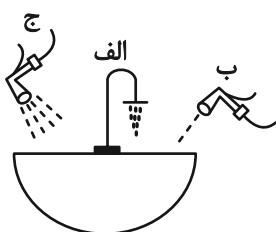
۲۶۱- با استفاده از عددهای طبیعی ۳، ۴، ۵، ۶، ۷ و ۸، چند عدد بین ۴۰۰ و ۷۰۰ می‌توان نوشت که مضرب ۳ باشد، مضرب پنج نباشد و در تقسیم بر

چهار، باقی‌مانده یک یا سه داشته باشد؟ تکرار ارقام مجاز است.

(۱) ۱۲ (۲) ۱۵

(۳) ۱۸ (۴) ۲۴

۲۶۲- برای پر کردن مخزن زیر، شیر «الف» به زمانی دو دقیقه بیش‌تر از شیر «ب» و دو دقیقه کم‌تر از شیر «ج» نیاز دارد. اگر شیرهای «ب» و «ج» با هم مخزن

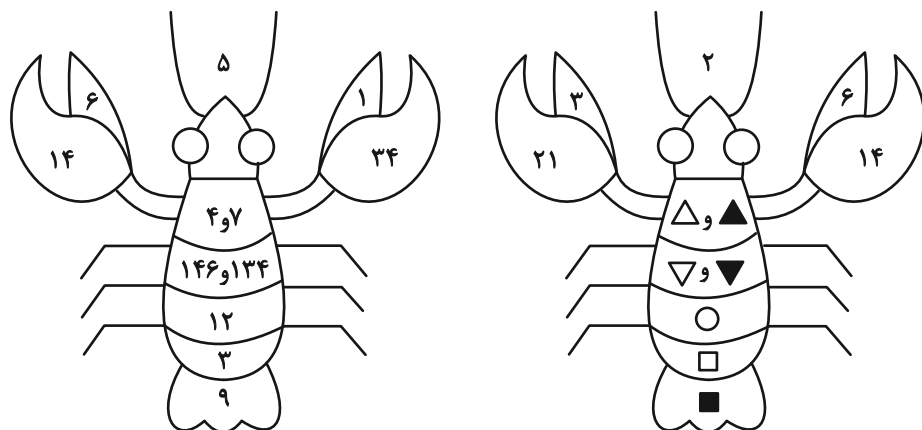

را دقیقاً در ۲۲۵ ثانیه پر کنند، شیر «الف» در چند دقیقه مخزن را کاملاً پر می‌کند؟

(۱) ۵ (۲) ۶

(۳) ۷ (۴) ۸

* بر اساس الگوریتم عددهای شکل زیر، به سه پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۶۳- عدد $\bigcirc$ کدام است؟

۴۰۲ (۲)

۴۰۱ (۱)

۴۰۴ (۴)

۴۰۳ (۳)

۲۶۴- حاصل جمع $\square + \blacksquare$ کدام است؟

۴۰۲ (۲)

۴۰۱ (۱)

۴۰۴ (۴)

۴۰۳ (۳)

۲۶۵- کدام عدد به جای هیچ یک از مثلث ها قرار نمی گیرد؟

۱۲ (۲)

۱۰ (۱)

۲۱۳ (۴)

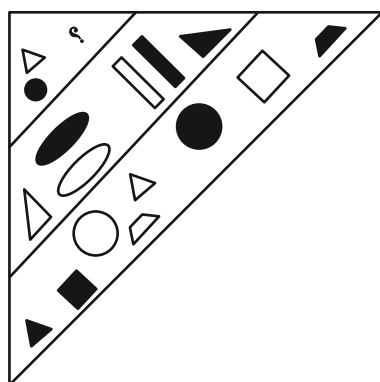
۱۲۰ (۳)

* در دو پرسش بعدی، شکل جایگزین علامت سؤال را تعیین کنید.

-۲۶۶

-۲۶۷

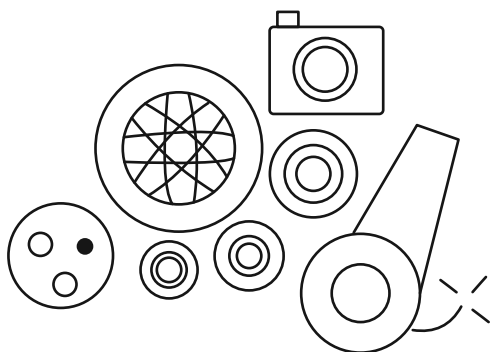
-۲۶۸ در شکل زیر مجموعاً چند دایره هست؟

۱۷ (۱)

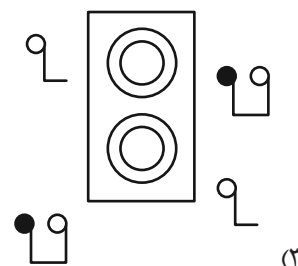
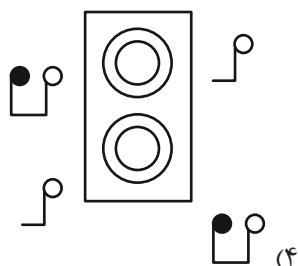
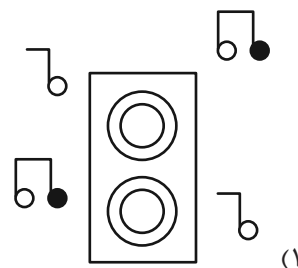
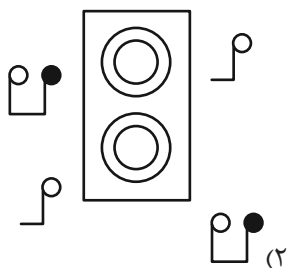
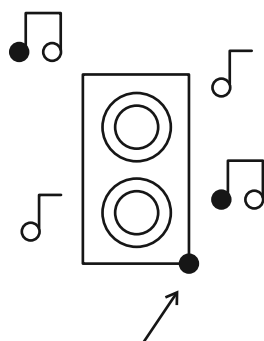
۱۸ (۲)

۱۹ (۳)

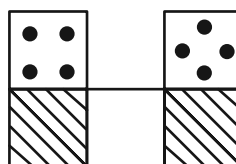
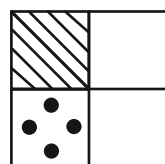
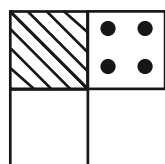
۲۰ (۴)

۲۶۹- اگر شکل زیر را نسبت به نقطه نشان داده شده قرینه کنیم، کدام گزینه حاصل می شود؟

۲۷۰- با کنار هم قرار دادن کدام دو برگه، شکل زیر را می توان ساخت؟ پشت برگه ها کاملاً سفید است.

د

ج

ب

الف

(۲) الف، د

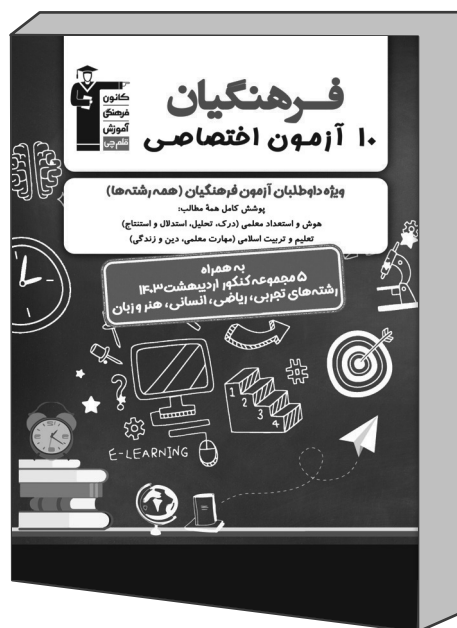
(۴) ج، د

(۱) الف، ب

(۳) ب، ج

منابع مناسب هوش و استعداد

دوره دوم

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۴ مهر ماه ۱۴۰۴

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)
۰۲۱-۶۴۶۳

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، محمد پردل نظامی، احمد حسن زاده فرد، نیکو دکامین، امیر زراندوز، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، امیر محمودیان، ابراهیم نجفی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیر حسین اشتری، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، رضا رنجبری، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، محمد مشهدبان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	راضیه ابراهیم‌نژاد، امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، جواد جلیلیان، الهام رضایی، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، سید آرش مرتضایی فر، فرهاد منوچهری، فروغ نجمی تیموریان
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی، زبان قرآن	درویشعلی ابراهیمی، محمود بادبرین، مجید بیگلری، ابوطالب درانی، حسین رضایی، آرمین ساعدپناه، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللہی، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، افشین کرمان فرد، سید محمدعلی مرتضوی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، امیرمحمد قلعه کاهی، محمد کریمی نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، عباس ملکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	رضا رنجبری، سپیده فتح‌اللهی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سیدآرش مرتضائی فر	سیدآرش مرتضائی فر	مریم خسروی دهنوی	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری، سینا غلامی	محمدصدرا پنجه پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه کاهی، ایمان کلاته‌عربی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، سینا غلامی	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۱»

(اعمر حسن: زاده فرد)

$$\frac{x=2}{\rightarrow 3 \times 4 + 2b - 4 = 0} \Rightarrow 2b = 4 - 12 \Rightarrow b = \frac{-8}{2} = -4$$

$$\Rightarrow \text{معادله: } 3x^2 - 4x - 4 = 0$$

$$\Delta = 16 - 4(3)(-4) = 16 + 48 = 64$$

$$\begin{cases} x_1 = \frac{4 + \sqrt{64}}{6} = 2 \\ x_2 = \frac{4 - \sqrt{64}}{6} = -\frac{4}{6} = -\frac{2}{3} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۲- گزینه «۴»

(اعمر حسن: زاده فرد)

$$\frac{x+3}{x^2-4} = \frac{2}{3} \Rightarrow 2x^2 - 8 = 3x + 9 \Rightarrow 2x^2 - 3x - 17 = 0$$

$$\Delta = 9 - 4(2)(-17) = 9 + 136 = 145$$

$$\begin{cases} x_1 = \frac{3 + \sqrt{145}}{4} > 0 \text{ قق} \\ x_2 = \frac{3 - \sqrt{145}}{4} < 0 \text{ قق} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۳- گزینه «۳»

(محمدرضا بفرایی)

$$(2, 5) = (2, 2a + 1) \Rightarrow 2a + 1 = 5 \Rightarrow a = 2$$

$$(3, 7b - 1) = (3, 6) \Rightarrow 7b - 1 = 6 \Rightarrow 7b = 7 \Rightarrow b = 1$$

$$\Rightarrow a + b = 2 + 1 = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۹)

۴- گزینه «۲»

(محمدرضا بفرایی)

$$\left. \begin{aligned} f(1) &= 1 \Rightarrow a + b = 1 \\ f(3) &= 5 \Rightarrow 3a + b = 5 \end{aligned} \right\} \Rightarrow 2a = 4 \Rightarrow a = 2$$

$$a + b = 1 \xrightarrow{a=2} b = -1$$

$$\Rightarrow \text{سهمی } y = 2x^2 - x - 2$$

$$x_s = \frac{-(-1)}{2 \times 2} = \frac{1}{4}$$

$$y_s = 2\left(\frac{1}{4}\right)^2 - \frac{1}{4} - 2 = -\frac{1}{8} - 2 = -\frac{17}{8}$$

$$\Rightarrow S = \left(\frac{1}{4}, -\frac{17}{8}\right)$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۷ تا ۷۰)

۵- گزینه «۱»

(نیکو رکامین)

رتبه کنکور ← کیفی ترتیبی

تعداد بیماران مراجعه‌کننده به اورژانس ← کمی نسبیتی

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۴)

۶- گزینه «۲»

(نیکو رکامین)

چون واریانس داده‌های برابر، مساوی صفر است و بالعکس، پس:

$$3a + 1 = 5b - 3 = 2c - 3 = 7$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ b = 2 \\ c = 5 \end{cases}$$

داده‌های جدید: ۲, ۴, ۵, ۳, ۶

$$\bar{x} = \frac{2+4+5+3+6}{5} = \frac{20}{5} = 4$$

$$\sigma^2 = \frac{(-2)^2 + 0^2 + 1^2 + (-2)^2 + 1^2}{5} = \frac{10}{5} = 2$$

$$\Rightarrow \sigma = \sqrt{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۷- گزینه «۳»

(علی قورمان: زاده)

چون شرکت هر کالا را k تومان می‌فروشد $R(x) = kx$ و چون با فروش

۲۵ کالا سربسر می‌شود، پس:

نقطه سربسر $x = 25$ است.

$$C(x) = \frac{k}{x} + 2500$$

$$\frac{x=25}{\rightarrow 25k = \frac{k}{2}(25) + 2500}$$

$$\frac{\times 2}{\rightarrow 50k = 25k + 5000 \Rightarrow 25k = 5000}$$

$$\Rightarrow k = 200$$

$$\begin{cases} R(x) = 200x \\ C(x) = 100x + 2500 \end{cases} \Rightarrow P(x) = R(x) - C(x)$$

$$\Rightarrow P(x) = 200x - (100x + 2500)$$

$$\Rightarrow P(x) = 200x - 100x - 2500$$

$$\Rightarrow P(x) = 100x - 2500 \xrightarrow{x=30} 3000 - 2500 = 500$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۸- گزینه «۳»

(ابراهیم نبئی)

می‌دانیم اگر میانگین را از تک‌تک داده‌ها کم کرده و اعداد حاصل را با هم جمع کنیم، حاصل برابر صفر خواهد بود. (مجموع اختلاف داده‌ها از میانگین همواره برابر صفر است.)

$$a + (-1) + (-1) + 0 + 0 + 1 + b = 0 \Rightarrow a + b = 1 \quad (1)$$

میانگین - کوچکترین داده: a

میانگین - بزرگترین داده: b

دامنه تغییرات = کوچکترین داده - بزرگترین داده $\Rightarrow b - a$

$$b - a = 3 \quad (2)$$

$$1, 2 \rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{(-1)^2 + (-1)^2 + (-1)^2 + 0 + 0 + 1^2 + 2^2}{7}$$

$$\Rightarrow \sigma = \sqrt{\frac{8}{7}} \approx \sqrt{1/142} \approx 1/0.7$$

$$\Rightarrow \frac{\text{انحراف معیار}}{\text{میانگین}} = \frac{\sigma}{\bar{x}} = \frac{1/0.7}{17} \approx 0/0.62$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۵ تا ۹۸)

۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

با ضرب تعداد کل داده‌ها در فراوانی نسبی هر داده، فراوانی آن داده به دست

می‌آید. پس فراوانی داده ۱۰ برابر با $\frac{40}{100} \times 30 = 12$ ، فراوانی داده ۲۰ برابر

با $\frac{30}{100} \times 30 = 9$ ، فراوانی داده ۳۰ برابر با $\frac{20}{100} \times 30 = 6$ و فراوانی داده

۴۰ برابر با $\frac{10}{100} \times 30 = 3$ است.

داده‌ها را به ترتیب می‌نویسیم و چارک‌ها را مشخص می‌کنیم.

$$\begin{array}{ccccccc} & \text{تا ۱۲} & & \text{تا ۹} & & \text{تا ۶} & \\ 10, 10, \dots, 10, 20, 20, \dots, 20, 30, 30, \dots, 30, 40, 40, 40, 40 \end{array}$$

$$30 \xrightarrow{\text{زوج است}} \text{میان} = \frac{x_{15} + x_{16}}{2} = \frac{20 + 20}{2} = 20$$

$$\begin{array}{c} \text{تا ۱۲} \\ 10, 10, \dots, 10, 20, 20, 20 \end{array}$$

$$15 \xrightarrow{\text{فرد است}} Q_1 = x_8 = 10$$

$$\begin{array}{ccccccc} & \text{تا ۶} & & \text{تا ۶} & \\ 20, 20, \dots, 20, 30, 30, \dots, 30, 40, 40, 40 \end{array}$$

$$15 \xrightarrow{\text{فرد است}} Q_3 = x_{23} = 30$$

پس دامنه میان‌چارکی برابر با $IQR = 30 - 10 = 20$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه ۱۰۱)

۱۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در نمودار حبابی، متغیر سوم متناسب با مجذور شعاع (r^2) است، پس:

$$\frac{A}{B} = \frac{r_A^2}{r_B^2} = \frac{9^2}{4^2} = \frac{81}{16} \quad \begin{matrix} \text{(شتاب)} \\ \text{(شتاب)} \end{matrix}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه ۱۱۳)

ریاضی و آمار (۲)

۱۱- گزینه «۳»

(علی قهرمان زاده)

می‌دانیم $p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$ پس در گزاره مرکب داده شده داریم:

$$\sim (p \vee q) \Rightarrow r \equiv \sim (p \vee q) \vee r \equiv p \vee q \vee r$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۱۲- گزینه «۱»

(معمد پردل نظامی)

$$ac + ad < bc + bd \xrightarrow{\text{فاکتورگیری}} a(c+d) < b(c+d)$$

اما نمی‌توان $(c+d)$ را از طرفین نامساوی ساده کرد، چرا که اگر

$(c+d)$ مقداری منفی داشته باشد، آنگاه جهت نامساوی عوض می‌شود. یا

اگر $c+d$ مقدار صفر داشته باشد، نتیجه‌گیری اشتباه است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۱۳- گزینه «۳»

(معمد بقیرایی)

$$2a + 1 = 5a \Rightarrow 3a = 1 \Rightarrow a = \frac{1}{3}$$

$$2b - 1 = a \Rightarrow 2b - 1 = \frac{1}{3} \Rightarrow 2b = \frac{4}{3} \Rightarrow b = \frac{2}{3}$$

$$g(x) = (c-2)x + ab \xrightarrow{\text{ثابت}} \begin{cases} c-2=0 \Rightarrow c=2 \\ ab=\frac{2}{9} \Rightarrow g(x)=\frac{2}{9} \end{cases}$$

$$\Rightarrow g(2) + c = \frac{2}{9} + 2 = \frac{20}{9}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۲)

۱۴- گزینه «۱»

(مفهم بفرماری)

$$(f+g)(\frac{2}{5}) = f(\frac{2}{5}) + g(\frac{2}{5}) = (1+2) + (\frac{1}{5} + \frac{2}{5}) = \frac{6}{5}$$

$$(f \times g)(-2) = f(-2) \times g(-2) = (-1-2) \times (\frac{3}{5} + \frac{2}{5}) = -15$$

$$\Rightarrow \text{عبارت داده شده} = \frac{\frac{6}{5}}{\frac{2}{5} - 15} = \frac{\frac{6}{5}}{-\frac{12}{5}} = -\frac{13}{25}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۰)

۱۵- گزینه «۱»

(امیر حسن زاده فرد)

$$\bar{x} = \frac{14+18+13+25+8+12}{6} = \frac{90}{6} = 15$$

$$\bar{x} = \frac{15}{2} = 7.5$$

داده‌های مرتب شده: ۸, ۱۲, ۱۳, ۱۴, ۱۸, ۲۵

$$\text{میانگین} = \frac{13+14}{2} = 13.5$$

$$\text{خط فقر} = \frac{Q_2}{2} = \frac{13.5}{2} = 6.75$$

$$\text{اختلاف خواسته شده} = 7.5 - 6.75 = 0.75$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۶- گزینه «۲»

(امیر حسن زاده فرد)

$$f(1) = 5 - \frac{\text{ضابطه بالایی}}{3 \times 1^2 + a} = 5 \Rightarrow a = 2$$

$$f(-1) = 2 - \frac{\text{ضابطه پایینی}}{-b - 2} = 2 \Rightarrow -b = 4 \Rightarrow b = -4$$

$$f(-2) = b(-2) - a \frac{b-4}{a=2} = 8 - 2 = 6$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۳)

۱۷- گزینه «۱»

(امیر زانودز)

شکلی کلی مغالطه به صورت زیر است:

$$p \Rightarrow q$$

$$\underline{q}$$

$$\therefore p$$

پس با مقایسه گزاره داده شده در متن سؤال، با مغالطه بالا می‌توان گفت باید در $\bigcirc$ گزاره $\sim p$ و در $\square$ گزاره $\sim q$ را قرار دهیم.

که در این صورت یک مغالطه خواهیم داشت:

$$\sim q \Rightarrow \sim p$$

$$\underline{\sim p}$$

$$\therefore \sim q$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۱۸- گزینه «۳»

(امیر محمودیان)

نکته: تابع $g(x) = [x] + [-x]$ به‌ازای هر عدد صحیح برابر صفر و به‌ازای هر عدد غیرصحیح برابر -1 است، یعنی:

$$[x] + [-x] = \begin{cases} 0, & x \in \mathbb{Z} \\ -1, & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

بنابراین برای $(f+g)(x)$ چهار حالت وجود دارد:

(الف) $g(x) = 0$ و $f(x) = x + \frac{5}{2}$ (برای $x < 0$ و $x \in \mathbb{Z}$)

$$(f+g)(x) = 1 \Rightarrow x + \frac{5}{2} + 0 = 1 \Rightarrow x = -\frac{3}{2}$$

غیرقابل قبول است، چون جواب عدد صحیح نیست.

(ب) $g(x) = -1$ و $f(x) = x + \frac{5}{2}$ (برای $x < 0$ و $x \notin \mathbb{Z}$)

$$(f+g)(x) = 1 \Rightarrow x + \frac{5}{2} - 1 = 1 \Rightarrow x = -\frac{1}{2}$$

(ج) $g(x) = 0$ و $f(x) = -2x + 11$ (برای $x > 4$ و $x \in \mathbb{Z}$)

$$(f+g)(x) = 1 \Rightarrow -2x + 11 + 0 = 1 \Rightarrow x = 5$$

(د) $g(x) = -1$ و $f(x) = -2x + 11$ (برای $x > 4$ و $x \notin \mathbb{Z}$)

$$(f+g)(x) = 1 \Rightarrow -2x + 11 - 1 = 1 \Rightarrow x = \frac{4}{5}$$

بنابراین معادله ۳ جواب دارد که مجموع آن برابر است با:

$$-\frac{1}{2} + 5 + \frac{4}{5} = 9$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۹، ۴۵ تا ۵۴)

۱۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

شاخص بهای کالا در سال پایه را ۱۰۰ در نظر می‌گیریم و رابطه تورم را می‌نویسیم:

$$\text{تورم بهای برنج} =$$

$$\frac{\frac{x}{1402} - \frac{x}{1399}}{\frac{x}{1399}} \times 100$$

$$\Rightarrow 35 = \frac{x-100}{100} \times 100 \Rightarrow 35 = x - 100 \Rightarrow x = 135$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۶۰)

۲۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

طبق صورت سؤال، در سال ۹۸ جمعیت فعال ۱۸۵۰ و جمعیت بیکار ۲۵۰ بوده‌اند. در سال ۹۹ با اضافه شدن ۱۵۰ نفر، جمعیت فعال $1850 + 150 = 2000$ نفر و جمعیت بیکار $250 + 150 = 400$ نفر می‌شوند.

به این ترتیب نرخ بیکاری در سال ۹۹ برابر می‌شود با:

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 = \frac{400}{2000} \times 100 = 20 \text{ درصد}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۶۱)

علوم و فنون ادبی (۱)

۲۱- گزینه «۱»

(هومن نمازی)

اشتباه مورد «ب»: این آثار در میان اندرزنامه‌های منثور جای دارند.

اشتباه مورد «ج»: دری زبان دربار سامانیان بود، نه ساسانیان.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

۲۲- گزینه «۲»

(امیرحسین اشتیری)

در این دوره برخی شاعران، برخلاف شاعران دوره قبل، از مدح شاهان و انتساب به دربارها پرهیز می‌کردند. ناصر خسرو، از شاعران آغاز این دوره به سبب پایبندی به اعتقادات خاص دینی از دربارها کناره می‌گرفت.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه ۸۲)

۲۳- گزینه «۳»

(ممسن اصغری)

واژه کهنی که امروزه به کار نرود در بیت یافت نمی‌شود. «حیله‌سازی» نمونه‌ای از ترکیب‌سازی است که در شعر عطار (در درس اول کتاب درسی) نیز مشابه این ترکیب دیده می‌شود، اما واژه‌ای کهن نیست. واژگان کهن که امروزه به گونه‌ای دیگر به کار گرفته می‌شوند در ابیات دیگر گزینه‌ها عبارتند از:

گزینه «۱»: «پای» امروزه به‌صورت «پا» به کار می‌رود.

گزینه «۲»: «بگفتند» امروزه به‌صورت «گفتند» به کار می‌رود.

گزینه «۴»: «اشتر» امروزه به‌صورت «شتر» به کار می‌رود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۴- گزینه «۳»

(الهام ممردی)

آرایه‌های ابیات «الف، ب، ه»، نادرست هستند.

الف) تکرار ندارد. واژه «ماه» جناس همسان (تام) دارد. «ماه» در مصراع اول: در مصراع اول: قمر (سیاره‌ای کوچک که به دور زمین و خورشید می‌گردد.) و در مصراع دوم: «ماه» استعاره از معشوق است.

ب) ترصیع نیست، چون در ترصیع، تقابل سجع‌های متوازی است.

تقابل سجع‌های متوازن، آرایه موازنه را پدید آورده است.

چند	از	او	سرخ	چون	عقیق	یمانی
چند	از	او	لعل	چون	نگین	بدخشان

ه) «ماه» در هر دو مصراع، در معنای «قمر» به کار رفته است و تکرار دارد.

تشریح ابیات دیگر:

ج) واژه‌های «من، فن و بز» در پایان نیم‌مصراع‌ها، سجع دارند.

د) ز دست من ... ۱- دست من کاری جز مالیدن چشمم نمی‌تواند انجام دهد. ۲- من توان کاری جز مالیدن چشم، ندارم.

(معمولاً کسی که از خواب ناگهان می‌پرد، چشمان خود را می‌مالد.)

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع)

۲۵- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا امیری)

«مزرع سبز فلک» و «داس مه نو» اضافه تشبیهی هستند.

«کشته» استعاره از اعمال است.

این بیت، فاقد جناس است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «کوه» و «کو» جناس هستند.

تشبیه: من مانند سیمرغ کوه قاف هستم.

فاقد استعاره است.

گزینه «۳»: تشبیه: برق ناامیدی / نخل امیدواری

جناس: جا و پا

استعاره: کمین کردن ناامیدی

گزینه «۴»: تشبیه «روی یار» به خورشید

جناس: او و رو

استعاره: تاب نداشتن خورشید (تشخیص)

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و بریع)

۲۶- گزینه «۲»

(الهام ممردی)

کلمات قافیه: «دلفربیت» و «بی‌حسبیت» / حروف اصلی: «یب»: مصوت + صامت (طبق قاعده ۲) / حروف الحاقی: «ت» (ضمیر پیوسته)

قافیه بیت، حروف الحاقی دارد؛ بنابراین حاوی تبصره است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کلمات قافیه: «دانایی» و «سودایی» / حروف اصلی: «ا»: مصوت بلند (قاعده ۱) / حروف الحاقی: «بی»

گزینه «۳»: کلمات قافیه: «انداخت» و «ساخت» / حروف اصلی: «اخت» / حروف الحاقی: ندارد

گزینه «۴»: کلمات قافیه: «رادت» و «زیادت» / حروف اصلی: «ت»: حروف الحاقی: ندارد

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه)

۲۷- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

قافیه اصلی: بدانیم و توانیم / قافیه دوم: یکدیگر و ار (مخفف اگر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بیت فاقد ردیف و کلمات «شاد و یاد» قافیه هستند. (دقت کنید کلمات «بودند و نکردند» نمی‌توانند قافیه بسازند)

گزینه «۲»: در این گزینه «دارم از او» ردیف و «جنون و خون» کلمات قافیه هستند، ولی بیت فاقد قافیه دوم است و دو کلمه «سینه و قطره» نمی‌توانند قافیه بسازند.

گزینه «۴»: در این بیت «شو» ردیف و «آزاد و شاد» کلمات قافیه هستند ولی دو کلمه مطلق و خلق به دلیل تفاوت در حروف قافیه نمی‌توانند قافیه بسازند.

(مطلق: ق، خلق: قلق)

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه)

۲۸- گزینه «۴»

(مقتبی فرهای)

هر	مش	ک	را	ن	قا	ب
-	-	U	-	U	-	U

ق	مر	می	ک	نی	م	کن
U	-	-	U	-	U	-

تشریح سایر گزینه‌ها:

تقطیع درست سایر گزینه‌ها به این شکل است:

گزینه «۱»: ---U-U-UU--

گزینه «۲»: -U--U--U--U

گزینه «۳»: --U---U---U

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر)

۲۹- گزینه «۴»

(عزیز الیاسی‌پور)

سه گزینه دیگر مفهوم یکسانی دارند و آن این است که شرایط اوضاع بد و نامطلوب به شرایط و اوضاع خوب و مطلوب تغییر یافته است، اما در بیت گزینه «۴» شاعر تنها به بیان اوضاع مطلوب می‌پردازد و سیر تغییر از شرایط بد به شرایط خوب در آن دیده نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم ۳، صفحه ۲۵)

۳۰- گزینه «۱»

(هومن نمازی)

تمامی گزینه‌ها به مفهوم موجود در بیت سؤال یعنی صدق در طاعت و عبادت خداوند اشاره دارند، ولی در گزینه «۱» فقط اطاعت را علت نزدیکی به خداوند می‌داند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم ۳، صفحه ۶۷)

علوم و فنون ادبی (۲)

۳۱- گزینه «۲»

(هومن نمازی)

بازنویسی کلیله و دمنه توسط ملّا حسین واعظ کاشفی صورت گرفت، اما «رشحات عین‌الحیات» را فرزند او علی بن حسین واعظ کاشفی نوشت. نکته: اگرچه در کتاب درسی صراحتاً به اینکه نویسنده «رشحات عین‌الحیات» فرزند نویسنده «انوار سهیلی» است اشاره نشده، اما درواقع همین‌طور است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۸، ۳۹ و ۸۳)

۳۲- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا علویان)

«عباس‌نامه» از کتب نثر مصنوع صفوی به قلم وحید قزوینی، جامع عباسی کتابی در باب عرفان از شیخ بهایی، عالم‌آرای عباسی اثری با موضوع تاریخ از اسکندر بیگ ترکمان و در نهایت مجالس‌المؤمنین با موضوع زندگی‌نامه اثری از قاضی نورالله شوشتری است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۳۳- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا علویان)

این بیت با قافیه‌ای ساده (چنگ و زنگ) و استفاده از تشبیه حسی (می می به‌سان عقیق) فاقد مختصات ادبی سبک هندی است و از حیث سبک‌شناختی بیشتر به اشعار دوره خراسانی نزدیک است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: استفاده از ردیف طولانی و خوش‌آهنگ (می‌کنیم تو را)

گزینه «۲»: استفاده از اسلوب معادله؛ شاعر برای مضمون مصراع اول یک مصداق از طبیعت آورده است (بوی = راز، دل = غنچه)
گزینه «۳»: استفاده از تلمیحات رایج؛ شاعر با استفاده از تلمیح رایج خضر و آب بقا، مضمونی نو پدید آورده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۲)

۳۴- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

خط (موی صورت) یار به خضری می‌ماند که قصد چشمه حیوان کند.
مشبه: خط / مشبه‌به: خضر / ادات تشبیه: ماند / وجه‌شبه: قصد چشمه حیوان کند

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بیت، فاقد ادات تشبیه است.

گزینه «۳»: بیت، فاقد وجه شبه است.

گزینه «۴»: بیت، فاقد وجه‌شبه و ادات تشبیه است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۵- گزینه «۴»

(هومن نمازی)

شرح ابیات:

تشبیه در مورد «ب» دیده نمی‌شود.

تشبیه مورد «الف»: شمع فلک مانند پروانه است و نیز تشبیه مرجح دیده می‌شود در هر دو مصراع.

تشبیه مورد «د»: تو مانند امید با ما هستی و تنهایی.

استعاره بیت «الف»: لعل استعاره از لب معشوق، شمع فلک استعاره

استعاره بیت «ب»: خون گریه کردن خامه، خاک بر سر کردن توسط خط.

(سیرعلیرضا امیری)

۳۸- گزینه ۴»

«تمودیم»، «زور» و «کوه» دارای مصوت «و» هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر)

(هومن نمازی)

۳۹- گزینه ۴»

وزن این بیت متناوب غیردوری است. متأسفانه طراحان کنکور تفاوتی میان اوزان متناوب و دوری قائل نیستند. اوزان متناوب به دو دسته دوری و غیردوری تقسیم می‌شوند. در اوزان متناوب دوری، شاید کلیدی‌ترین نکته، سکوت میان هر پاره (مصراع) باشد. به عبارتی دقیق‌تر، هر وزن دوری‌ای متناوب است ولی هر متناوبی دوری نیست.

توضیح علمی‌تر: وزن دوری تکرار بُرشی است بر زنجیره عروضی، به شرط آن‌که با کنار هم نهادن دو بُرش یک دایره کامل عروضی تشکیل نشود.

وزن مصراع‌ها:

گزینه ۱»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن (دارای مکث در نیم‌مصراع)

گزینه ۲»: مستفععلن فع مستفععلن فع (دارای مکث در نیم‌مصراع)

گزینه ۳»: مفتعلن فع مفتعلن فع (دارای مکث در نیم‌مصراع)

گزینه ۴»: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن (بدون مکث در نیم‌مصراع)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر)

(سیرعلیرضا علویان)

۴۰- گزینه ۳»

بیت مذکور در صورت سؤال اشاره دارد به جان‌فشانی و فداکاری در راه عشق، چنان‌که شمع نیز در این راه جان‌ش را از دست می‌دهد (خاموش می‌شود و می‌میرد). در بیت گزینه ۳» نیز با صراحت به همین مفهوم اشاره شده است.

تشریح ابیات دیگر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: زیبایی خدادادی معشوق و برتری وی بر سایرین

گزینه ۲»: هیچ‌کسی نمی‌تواند رازدار اسرار عاشق باشد.

گزینه ۴»: هجران و دوری از یار مقدمه‌ای برای وصال او و گویا عین رسیدن به یار است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مقوم، صفحه ۷۰)

توجه داشته باشید که شریعت عشق اضافه تخصیصی است، مثل شریعت اسلام، شریعت مسیح و ...

استعاره بیت «ج»: خون صراحی (اضافه استعاری و تشخیص) صراحی ظرف شراب است و خون صراحی یعنی صراحی مانند کسی است که خون دارد و مجموعاً استعاره از شراب است.

استعاره بیت «د»: درخت مورد ندا قرار گرفته و تشخیص و استعاره است.

کنایه‌ها به‌ترتیب «ب - د»: خاک بر سر کردن و خون گریه کردن کنایه دارد. مورد «ج» کنایه ندارد.

مورد «د»: سرب‌کشیدن کنایه از سربلند بودن و به خود افتخار کردن است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۶- گزینه ۲»

(مهمر مشهوریان)

وزن این گزینه «مستفععلن مستفععلن مستفععلن مستفععلن» است که همسان تک‌پایه‌ای می‌باشد. وزن سایر گزینه‌ها همسان دولختی می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن

گزینه ۳»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

گزینه ۴»: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر)

۳۷- گزینه ۳»

(رضا رنبری)

نشانه‌های هجایی در صورت سؤال، بیان وزن «فاعلن مفاعیلن فاعلن مفاعیلن» یا فاعلات مفعولن فاعلات مفعولن» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

وزن گزینه ۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (همسان تک‌پایه‌ای)

وزن گزینه ۲»: فاعلن مستفععلن فاعلن مستفععلن یا فاعلاتن فاعلن فاعلاتن فاعلن (همسان دولختی)

وزن گزینه ۴»: فاعلن مستفععلن فاعلن مستفععلن یا فاعلاتن فاعلن فاعلاتن فاعلن (همسان دولختی)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر)

جامعه‌شناسی (۱)

۴۱- گزینه «۲»

(پوار بلیلیان)

قسمت نخست گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر است؛ قسمت دوم گزینه‌های «۱» و «۲» پیامد غیرارادی است. قسمت سوم گزینه «۱» پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر است؛ بنابراین پاسخ صحیح گزینه «۲» است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۶ تا ۸)

۴۲- گزینه «۴»

(فرهار منوچهری)

اقدامات شتاب‌زده انسان در مواجهه با طبیعت، نمایانگر تأثیرگذاری جهان اجتماعی بر جهان طبیعی است. وضع قواعد خاص توسط انسان‌ها برای مقابله با سیل، نمایانگر تأثیرگذاری جهان طبیعی بر جهان اجتماعی است. تغییر آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان بر اثر شناخت خداوند، نمایانگر تأثیر جهان ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی است. انتخاب کشاورزی متناسب با آب و هوای هر منطقه توسط انسان‌ها، نشان‌دهنده تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

۴۳- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست - نادرست (پدیده‌های اجتماعی درون جهان اجتماعی و متعلق به آن هستند).
گزینه «۲»: نادرست (سایر پدیده‌های اجتماعی، آثار و پیامدهای کنش اجتماعی هستند). - درست - درست.
گزینه «۴»: درست - درست - نادرست (همه پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند).

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۳، ۱۴، ۲۱، ۲۵، ۳۱، ۳۲ و ۳۴)

۴۴- گزینه «۳»

(الهام رضایی)

بیت مذکور: طرد عناصر معنوی و مقدس در جهان متجدد فرهنگ اساطیری: نوعی از جهان معنوی و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است. عقلانیت ابزاری: رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر طبیعت در جهان متجدد شرک، بت‌پرستی، نگاه نژادی و قبیله‌ای: از اعتقادات و ارزش‌های بنیادی جهان اجتماعی شبه‌جزیره عربستان

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۱، ۵۱ و ۵۲)

۴۵- گزینه «۴»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

تشریح موارد نادرست:

- جهان معنوی دو نوع توحیدی و اساطیری دارد.
- در جهان دنیوی، طبیعت، هیچ‌گونه غایت، معنا و هدفی ندارد.
- از آنجایی که گاهی در فرهنگ دنیوی، جهان دیگر در خدمت خواسته‌های دنیوی پذیرفته می‌شود، نمی‌توان گفت در این فرهنگ جهان دیگر به‌طور مطلق انکار می‌شود.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۲»: نادرست - نادرست

گزینه «۳»: درست - درست

گزینه «۴»: درست - نادرست

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۵۱)

۴۶- گزینه «۳»

(آریتا پیرقی)

جامعه سرمایه‌داری، تحرک اجتماعی صعودی را برای کسانی که منابع ثروت را در اختیار دارند، امکان‌پذیر می‌کند. جامعه آپارتاید صرفاً برای یک نژاد خاص امکان تحرک اجتماعی صعودی را فراهم می‌آورد.

جهانی که حول ارزش‌های دنیوی و این جهانی شکل می‌گیرد، تحرک اجتماعی را در محدوده همان ارزش‌ها به رسمیت می‌شناسد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۸۹)

۴۷- گزینه «۱»

(سیرآرش مرتضائی‌فر)

ممکن است جهان اجتماعی در مواجهه با جهان‌های دیگر به «خودباختگی فرهنگی» گرفتار شود. جهان اجتماعی هنگامی به داد و ستد و تعامل می‌پردازد که اعضای آن، به‌طور فعال و خلاق براساس نیازها، مشکلات و مسائل خود، با جهان اجتماعی دیگر روبه‌رو شوند. اما اگر اعضای آن مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند و در نتیجه حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد، دچار «خودباختگی فرهنگی» می‌شوند؛ در آن صورت عناصر فرهنگی دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به شیوه‌ای تقلیدی فرا می‌گیرند. جهان اجتماعی خودباخته به روش تقلیدی عمل می‌کند و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد، بنابراین نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است، ملحق شود. از اینجا رانده و از آنجا مانده!

- از خودبینی فرهنگی دو معنای متفاوت دارد:

اگر جهان اجتماعی فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند، دچار از خودبینی تاریخی می‌شود. جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به این معنای از خودبینی گرفتار می‌شوند. اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار از خودبینی حقیقی (فطری) می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۶)

۴۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

هویت فرهنگی جوامع اسلامی از نظر مستشرقان و تاریخ‌نگاران غربی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست؛ بلکه هویتی سکولار و دنیوی است که به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌گردد. این هویت در قالب عناوین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی، امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف ترک، عرب و فارس تقسیم می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۱۰)

۴۹- گزینه «۴»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

- هنگامی که سلطه به شیوه فرهنگی اعمال شود بیشتر مورد رضایت و پذیرش قرار می‌گیرد؛ جامعه‌شناسان از این نوع سلطه به «هژمونی» تعبیر می‌کنند.

- افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است و کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی نیز به منزله محدود شدن گستره آن است که می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد. از این‌رو تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی مسئله‌ای هویتی است.

- جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آنچه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

- فارابی با افزودن ملاک «دین‌مداری و دنیامداری» مدینه فاضله را جامعه‌ای الهی می‌داند که براساس سنت و قانون الهی شکل می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۱۰، ۱۲۵، ۱۲۹ و ۱۳۴)

۵۰- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

- به جامعه‌ای که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند ولی به آن پایبند نیستند، جامعه فاسق می‌گویند.
- وسیله آن‌ها استفاده از علوم تجربی برای ساماندهی حسابگرانه و دقیق مؤلفه‌های اقتصادی، برای تضمین حداکثر سود است.
- اقتصاد، روزنه ورود استعمار و نابودی هویت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جوامع است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۳۳، ۱۳۵ و ۱۴۰)

جامعه‌شناسی (۲)

۵۱- گزینه «۴»

(فروغ نیمی تیموریان)

فرهنگ سرمایه‌داری، کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون آن به خدمت می‌گیرد. فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشانند، فرهنگ سلطه یا استکبار است. فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست؛ بلکه سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند و از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید، گونه دوم فرهنگ‌هایی است که به‌سوی جهانی شدن گام برداشته‌اند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۱۳)

۵۲- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

دیدگاه اول: جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. دیدگاه دوم: جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ آنها می‌دانند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۲»: درست - نادرست (مربوط به دیدگاه اول است).

گزینه «۳»: نادرست (مربوط به دیدگاه سوم است). - نادرست (در هر دو

دیدگاه اول و دوم، جهان تکوینی محدود به طبیعت است).

گزینه «۴»: نادرست (مربوط به دیدگاه دوم است). - نادرست (مربوط به

دیدگاه سوم است).

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۵۳- گزینه «۴»

(آزیتا پیرقی)

تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و رنسانس ← انقلاب فرانسه (ب)
فراهم شدن زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب- رعیتی ← رشد تجارت، کشف آمریکا و بالا گرفتن تب طلا (الف)
جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپاییان با مسلمانان و فتح قسطنطنیه ← ایجاد زمینه‌های فروریختن اقتدار کلیسا (ج)

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۷ و ۵۳)

۵۴- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

جدول کامل شده به شرح زیر است:

روشنگری		
دوره زمانی	ویژگی	پیامد
هفدهم و هجدهم	عقل گرایی، نفی وحی	دئیسم
نوزدهم و بیستم	حس گرایی، نفی عقل و وحی	دانش ابزاری
پایان قرن بیستم	افول تجربه گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	بحران معرفتی

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۴۳)

۵۵- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

فراماسونری ابزاری برای تخریب جامعه جهانی پیشین و ساختن جامعه جهانی جدید است.
جامعه جهانی براساس ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیرگذاری جوامع مختلف، حالت‌های متفاوتی به خود می‌گیرد.

صنعت، عنصری بود که انباشت ثروت سرمایه‌داران را سرعت بخشید.

دولت‌های سکولار با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۵، ۵۸ و ۵۹)

۵۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

سکولاریسم آشکار، فلسفه‌ها و باورهایی را شامل می‌شود که به صراحت، ابعاد غیرمادی جهان هستی را انکار می‌کنند. دئیسم؛ یعنی دین بدون شریعت و بدون مذهب، لامذهبی، و اعتقاد به خدایی که هیچ‌گونه برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد. در دوران رنسانس رویکرد دنیوی به عالم، در سطح هنر، اقتصاد، سیاست و همچنین در قالب حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی آشکار شد. هنرمندان دوران رنسانس با بازگشت به هنر یونان، به

ابعاد جسمانی و دنیوی انسان اهمیت دادند. آنانابتنیست‌ها گروهی از پروتستان‌هایی بودند که به مخالفت با جریان‌های دنیاگرایانه‌ای پرداختند که از دوران رنسانس پدید آمده بود. این گروه با تحولات اجتماعی بعدی جهان غرب همراهی نکردند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸، ۴۲، ۴۷ و ۴۸)

۵۷- گزینه «۴»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

مفاهیم شمال و جنوب عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته شد چون برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب نیست بلکه بین کشورهای فقیر و غنی است.

- در سال ۱۹۸۹ م سازمان ملل با طرح پیمان باسل تلاش کرد تا از انتقال زباله‌های کشورهای صنعتی به کشورهای فقیر جلوگیری کند.

- برگزاری مراسم عید پاک، ازدواج و تدفین براساس آموزه‌های مسیحیت، نشانه‌ای از افول سکولاریسم یا دوران پساکسکولاریسم است.

- نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند.

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۶، ۸۸، ۹۶، ۱۰۰ و ۱۰۱)

۵۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در قبال مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد.

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۸۶)

۵۹- گزینه «۲»

(امیرمهری افشار)

بررسی عبارات نادرست:

- امام خمینی (ره) انقلاب را هنگامی آغاز کرد که شاه تحت حمایت دولت‌های غربی بود و مأموریت حفظ امنیت منطقه را برعهده داشت. روشنفکران چپ نیز از صحنه رقابت‌های سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند.

- امام خمینی (ره) به‌عنوان یک مرجع دینی، مردم و عالمان را از موضع مقاومت منفی به فعالیت رقابت‌آمیز بازگرداند.

(پایه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۲۰)

۶۰- گزینه «۴»

(ارغوان عبدالملکی)

منورالفکران غرب‌گرا، نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند، بلکه حضور سیاسی و اقتصادی آنان را یک فرصت می‌دانستند.

(پایه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

روان‌شناسی

۶۱- گزینه «۴»

(ممبر رضا توکلی)

در سه گزینه اول، تحسین و توجه گوینده بر اساس ویژگی‌های حسی و ظاهری (مثل رنگ، نور، طراحی بیرونی) بیان شده که نشان‌دهنده پردازش ادراکی است. اما در گزینه «۴»، علاوه بر ویژگی‌های ظاهری تمرکز بر کارایی، منطق طراحی و کیفیت عملکرد است که از نوع پردازش مفهومی به شمار می‌رود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۲)

۶۲- گزینه «۱»

(ممبر رضا توکلی)

- بررسی نحوه ارتباط و رفتارهای اجتماعی در محیط مدرسه، با مشاهده مستقیم به خوبی قابل انجام است.
- فهمیدن دلایل استعفای یک فرد، نیازمند گفت‌وگوی هدفمند، یعنی مصاحبه است.
- برای تحلیل فعالیت‌های مغزی حین حل مسائل، باید از روش‌های مبتنی بر علم اعصاب بهره گرفت.
- برای سنجش سطح استرس در محیط کار، به یک ابزار کمی‌ساز مثل آزمون روان‌شناختی نیاز داریم.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۶۳- گزینه «۱»

(هاثا امیرزاده)

«فکر کردن به منافع عموم برای انجام کاری» بیشتر با حیطه اخلاقی سروکار دارد تا حیطه شناختی.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۷)

۶۴- گزینه «۴»

(هاثا امیرزاده)

دانش‌آموزان دوره دبستان معمولاً تمایل دارند با کودکانی از جنس خودشان بازی کنند و بازی‌های گروهی را به صورت تعامل محور انجام می‌دهند. جمله آشنای «پسرها با پسرها، دخترها با دخترها» در این سن رواج دارد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: لبخند اجتماعی، خیلی زودتر و در حدود ۲ تا ۳ ماهگی دیده می‌شود.

گزینه «۲»: ترس از افراد غریبه معمولاً در حدود ۸ ماهگی اتفاق می‌افتد، نه در دوران دبستان.

گزینه «۳»: بازی موازی مخصوص خردسالان حدود ۲ تا ۳ ساله است و نه دانش‌آموزان دبستانی.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۱)

۶۵- گزینه «۱»

(ممبر رضا توکلی)

بررسی عبارت‌ها:

ردیابی درست علامت: زمانی مطرح می‌شود که فرد باید از میان محرک‌های انحرافی، مورد هدف را شناسایی کند (مثلاً تشخیص قطاری خاص از بین چند قطار).

گوشه‌زنگی: زمانی است که فرد باید در طول زمان، برای یک تغییر یا علامت خاص آماده و هوشیار باقی بماند (مانند دیدبانی مداوم تصویر دوربین).

جست‌وجو: مربوط است به زمانی که فرد باید یک محرک مشخص را در یک موقعیت مکانی پیدا کند (مثل پیدا کردن یک کتاب خاص در قفسه کتابخانه).

(روان‌شناسی، اساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۷ و ۷۹)

۶۶- گزینه «۳»

(هاثا امیرزاده)

عبارت اول مربوط به «پدیده نوک‌زبانی» است؛ حالتی که فرد می‌داند پاسخ در ذهنش هست ولی فعلاً نمی‌تواند آن را بیان کند.

عبارت دوم نمونه‌ای از کاربرد حافظه معنایی است که شامل اطلاعات عمومی مانند دانسته‌های علمی یا جغرافیایی می‌شود.

عبارت سوم بیانگر عدم رمزگردانی است؛ یعنی اطلاعات در ابتدا وارد حافظه نشده‌اند، چون به آن‌ها توجه کافی نشده است.

عبارت چهارم به مرحله «پرسش» در روش پس‌خبا اشاره دارد که هدف آن، فعال‌سازی ذهن قبل از یادگیری است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۸، ۱۰۲ و ۱۰۷)

۶۷- گزینه «۴»

(ممبر عرفان فرهادی)

پرسش اول: روان‌شناسی تنها از مفاهیمی استفاده می‌کند که تعریف روشن و علمی دارند؛ واژه‌هایی مانند «تفکر کاملاً آگاهانه» در متون علمی پذیرفته شده‌اند، اما عباراتی مثل «تفکر شهودی یا نیمه‌خودآگاه» مبنای علمی مشخصی ندارند.

پرسش دوم: با بستن انبردست به یک طناب و ایجاد حرکت پاندولی می‌توان این مسئله را حل کرد. در این صورت از انبردست استفاده غیرمعمولی داشته‌ایم.

پرسش سوم: مطابق تصویر مراحل حل مسئله در کتاب درسی، مرحله دوم اجرا است و بعد از آن، باید مرحله ارزیابی انجام شود.

پرسش چهارم: رنگ صورتی لیوان در این مسئله هیچ نقشی در حل آن ندارد و فقط برای پیچیده کردن مسئله است و اطلاعات زائد تلقی می‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۴، ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۲۰ و ۱۲۱)

ریاضی و آمار (۳)

۷۱- گزینه «۱»

(اسمر حسن زاده فرد)

حروف «هم» در کنار یکدیگر به ۲! حالت جابه جایی دارند. عبارت «هم» و سه حرف دیگر «وطن» به ۴! حالت جایگشت دارند. بنابراین در کل داریم:

$$2! \times 4! = 2 \times 24 = 48$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۲ تا ۸)

۷۲- گزینه «۲»

(اسمر حسن زاده فرد)

دو حالت زیر را داریم:

$$\frac{3}{\{7,8,9\}} \times \frac{4}{\{0\}} \times \frac{1}{\{0\}} = 12$$

$$\frac{2}{\{7,9\}} \times \frac{4}{\{0\}} \times \frac{1}{\{8\}} = 8$$

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}} 12 + 8 = 20$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۲ تا ۴)

۷۳- گزینه «۴»

(مهمر بفرایی)

$$n(S) = \binom{5+3+2}{3} = \binom{10}{3}$$

$$= \frac{10!}{7! \times 3!} = \frac{10 \times 9 \times 8}{3 \times 2 \times 1} = 120$$

$$n(A) = \binom{2}{3} + \binom{5}{3} = 1 + 10 = 11$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{11}{120}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، مشابه کار در کلاس صفحه های ۲۰ و ۲۱)

۷۴- گزینه «۳»

(مهمر بفرایی)

$$P(A) = P(A') + \frac{2}{5}$$

$$P(A) + P(A') = 1 \Rightarrow P(A') + \frac{2}{5} + P(A') = 1$$

$$\Rightarrow 2P(A') = \frac{3}{5} \Rightarrow P(A') = \frac{3}{10} = 0.3$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، کار در کلاس صفحه ۲۳)

۷۵- گزینه «۲»

(علی قهرمان زاده)

پرتاب دو سکه چهار حالت دارد که در ۲ حالت یکسان و ۲ حالت دیگر غیر یکسان ظاهر می شوند. بنابراین:

$$2 \times 6 + 2 \times 6 \times 2 = 12 + 24 = 36$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۱۲ تا ۱۶)

۷۶- گزینه «۱»

(مهمر بفرایی)

$$n(S) = 12 \times 11, \quad n(A) = 4 \times 8$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{4 \times 8}{12 \times 11} = \frac{8}{33}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۱۶ تا ۲۷)

۶۸- گزینه «۱»

(مهمر حبیبی)

علی در این موقعیت، خودش به تنهایی درباره سرمایه اش تصمیم گیری می کند، بنابراین تصمیمی فردی گرفته است. چون موضوع به حجم بالایی از دارایی مربوط است و عواقب مالی گسترده ای دارد، این تصمیم، مهم و پیچیده است.

ملاک تصمیم گیری نیز کاهش ضرر و فرار از زیان ناشی از افت ارزش پول به دلیل عدم اطمینان کافی است، پس معیار او خطر محسوب می شود.

(روان شناسی، تفکر (۲) تصمیم گیری، صفحه های ۱۳۸ تا ۱۴۲)

۶۹- گزینه «۴»

(مهمر حبیبی)

عبارت اول: واکنش بدن به کاهش قند خون که منجر به گرسنگی می شود، نمونه ای از انگیزه زیستی است.

عبارت دوم: سارا پس از خرید گوشتی، تلاش می کند تصمیمش را منطقی جلوه دهد؛ این نمونه ای از تلاش برای هماهنگی پس از تصمیم است.

عبارت سوم: معلم برای تحت کنترل داشتن شرایط کلاس، دست به اقدام فعال می زند، که نشان از ادراک کنترل دارد.

عبارت چهارم: کارمندی که پس از تلاش های مکرر تسلیم می شود، به دلیل تجربه بی تأثیری تلاش، دچار درماندگی آموخته شده، شده است.

(روان شناسی، انگیزه و تکرش، صفحه های ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۹ تا ۱۷۳ و ۱۷۶ تا ۱۷۹)

۷۰- گزینه «۳»

(مهمر حبیبی)

عبارت اول: اثر روانی لک پوستی که منجر به گوشه گیری می شود، یعنی روان فرد تحت تأثیر پیامد بیماری جسمی قرار گرفته است (رد گزینه های ۱ و ۴).

عبارت دوم: برنامه ریزی خواب، تغذیه و ورزش جزو سبک زندگی فرد هستند (رد گزینه های ۱ و ۲).

عبارت سوم: شنیدن خبر خوشایند و ایجاد انگیزه، نمونه ای از فشار روانی مثبت است (رد گزینه های ۱ و ۲).

عبارت چهارم: اینکه فرد نتواند راه حلی پیدا کند و مسئله را حل نشدنی بداند، مربوط به نوع ارزیابی او از موقعیت است (رد گزینه های ۱ و ۴).

عبارت پنجم: پابندی به ارزش های دینی که فرد را از آسیب دور نگه می دارد، تأثیر غیرمستقیم مذهب بر سلامت است (رد گزینه های ۱ و ۲).

(روان شناسی، روان شناسی سلامت، صفحه های ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۶ تا ۱۹۸ و ۲۰۴)

علوم و فنون ادبی (۳)

۸۱- گزینه «۲»

(مفسر اصفری)

در این دوره گروهی از شاعران دوره بازگشت به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند.
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۳)

۸۲- گزینه «۲»

(عزیز الیاس‌پور)

موارد «ج و د» اشتباه هستند:
(ج) داستان‌نویسی به شیوه جدید (رمان‌نویسی) در ادبیات کلاسیک فارسی سابقه ندارد و محصول یک قرن گذشته است.
(د) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های تاریخی بود.
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۸۳- گزینه «۲»

(مفسر اصفری)

(ب) شاعر (صائب تبریزی) مصراع دوم را از حافظ شیرازی تضمین کرده است.
(ج) نیکویی به گنجی شبیه شده است.
(د) واژه‌های «کوهکن (فرهاد) و بیستون» با هم تناسب دارند.
(الف) «گریستن تاک» استعاره مکنیه و تشخیص دارد.
(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع)

۸۴- گزینه «۳»

(مهمر مشهوربان)

در این بیت، ۳ مجاز وجود دارد: جهان اول، مجاز از نعمت‌های جهان - جو مجاز از مقدار بسیار کم و ناچیز - جهان دوم، مجاز از مردم جهان (حواستان باشد سر فرود آوردن کنایه دارد نه مجاز)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «دست» مجاز از کف دست (حواستان باشد در عرف کنکور، استعاره‌های مصرحه را مجاز تلقی نکنید مانند نرگس)
گزینه «۲»: «دم» مجاز از لحظه (البته برخی معتقدند معنی حقیقی واژه دم، لحظه است نه معنی مجازی!)
گزینه «۴»: «چند روز» مجاز از کل زندگی دنیوی (چند یک صفت مبهم است که از ۳ تا ۱۰ را شامل می‌شود و عمر انسان معمولاً سال‌های زیادی طول می‌کشد) - «خاک» مجاز از قبر یا گور یا آرامگاه
(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان)

۸۵- گزینه «۴»

(رضا رنجهری)

وزن مشترک در مصراع صورت سؤال و گزینه «۴»: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع (ناهمسان)
بررسی سایر گزینه‌ها:
وزن گزینه «۱»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن (همسان دولختی)
وزن گزینه «۲»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن (همسان دولختی)
وزن گزینه «۳»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن (همسان دولختی)
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۷۷- گزینه «۴»

(امیر محمودریان)

فضای نمونه: هر نفر برای پیاده شدن ۶ انتخاب دارد. طبق اصل ضرب داریم:
$$n(S) = 6 \times 6 \times 6 \times 6 \times 6 = 6^5$$

پیشامد A: ابتدا به ۶ حالت ایستگاهی که فرد A و B پیاده می‌شوند تعیین می‌شود. حال به ۵ حالت ایستگاه فرد C مشخص شده و سپس برای فرد D و E هر کدام ۶ حالت وجود دارد:

$$n(A) = 6 \times 5 \times 6 \times 6 = 5 \times 6^3$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{5 \times 6^3}{6^5} = \frac{5}{6^2} = \frac{5}{36}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۷۸- گزینه «۲»

(فرشید کریمی)

$$B' \subset A' \\ \Rightarrow A \subset B$$

بنابراین:

$$۱) A' - B = A' \cap B' = B'$$

$$۲) A \cup B' \neq B \cup B'$$

$$۳) B' - A' = B' \cap A = \emptyset$$

$$۴) B - A' = B \cap A = A$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

۷۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در گام سوم به گردآوری، سازماندهی و پاکسازی داده‌ها می‌پردازیم، پس گزینه «۳» جواب سؤال است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۳۰)

۸۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

هریک از گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم.
گزینه «۱»: چارک اول $Q_1 = ۸۰$ و چارک سوم $Q_3 = ۱۲۰$ است، پس دامنه میان‌چارکی استفاده از تلفن هوشمند برابر با $IQR = ۱۲۰ - ۸۰ = ۴۰$ دقیقه است (درست).

گزینه «۲»: اگرچه ۷۵٪ دانش‌آموزان از شبکه‌های اجتماعی استفاده کرده‌اند ولی ممکن است مجموع زمان استفاده‌شان کمتر از کسانی باشد که بازی کرده‌اند. بنابراین بیشترین زمان استفاده الزاماً مربوط به شبکه‌های اجتماعی نیست (نادرست).

گزینه «۳»: طبق نمودار ۵۰٪ یعنی نصف دانش‌آموزان از تلفن هوشمند برای بازی استفاده کرده‌اند (درست).

گزینه «۴»: ۷۵٪ دانش‌آموزان از تلفن هوشمند برای شبکه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند، پس $۷۵ - ۱۰۰ = -۲۵$ درصد برای این منظور استفاده نمی‌کنند (درست).

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

عربی زبان قرآن (۱)

۹۱- گزینه «۳»

(هسین رضایی)

«یحدث»: پدید می‌آید / «لإعصار الّذی»: طوفانی که (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «یسحب»: می‌کشد / «أسماك المّحیط»: ماهی‌های اقیانوس (رد گزینه ۲) / «إلی السّماء»: به آسمان / «یأخذها»: آن‌ها را می‌برد (رد سایر گزینه‌ها) / «إلی مکان آخر»: به مکان دیگری (رد گزینه‌های ۱ و ۴؛ در گزینه «۴»، «از محیطی» هم اضافی است.) / «مرّتین فی السّنة»: دو بار در سال (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أحياناً»: گاهی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) (ترجمه)

۹۲- گزینه «۱»

(محمدرضا سوری - نعاونر)

«قد قامت ب-»: اقدام نموده (کرده) است به (رد گزینه ۴) / «تَسْجیل»: درج، ثبت / «المحافظات الشماليّة الثلاث»: استان‌های سه‌گانه شمالی (رد سایر گزینه‌ها) / «فی قائمّة التّراث العالمیّ»: در لیست میراث جهانی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «لأنّ»: به خاطر اینکه، زیرا / «لها منظرٌ رائعٌ»: آن‌ها چشم‌اندازهای جالبی دارند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «البطاقات البريديّة»: کارت پستال‌ها (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

تکات مهم درسی:

(۱) قد + ماضی = ماضی نقلی

(۲) ل + اسم یا ضمیر (در ابتدای جمله): دارد

(ترجمه)

۹۳- گزینه «۴»

(معمور بادبرین - یاسوج)

«لَمْ یَعْرِفَ»: شناخته نشد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «السُّلُوك الّذی»: رفتاری که (رد گزینه ۱) / «كانت تظهر»: نشان می‌دادند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «الدّلافین»: دلفین‌ها / «فی الماء»: در آب / «لأنّ»: زیرا / «كَانَ مُخْتَلِفًا»: متفاوت بود (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «عَمَّا»: با آنچه / «قَدْ تَعَوَّدَ»: (در این‌جا) عادت کرده‌اند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «العلماء»: دانشمندان (رد گزینه ۳) / «أَنْ یُرَوَّا»: ببینند / «فی سُلُوكِ الحیوانات»: در رفتار حیوانات (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۹۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أعجب» به معنی «عجیب‌ترین» صحیح است. ترجمه صحیح: اینترنت عجیب‌ترین پدیده‌های موجود در زمین را به مردم معرفی می‌کند! گزینه «۲»: «شَرَفْتُمونا» فعل مخاطب و به معنی «به ما افتخار دادید» است. گزینه «۳»: ترجمه صحیح: جشن‌های زیادی هرساله پیرامون گرامی‌داشت شهیدان برگزار می‌شود!

(ترجمه)

۸۶- گزینه «۳»

(مجتبی فرهاری)

بیت فاقد آرایه تلمیح است و در این گزینه واژه «خلیل» به معنی «دوست» است و ارتباطی با داستان حضرت ابراهیم (ع) ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تلمیح: اشاره به داستان حضرت خضر (ع) که آب حیات نوشید و عمر جاودان یافت.

گزینه «۲»: تلمیح: اشاره به داستان سیمرغ و کوه افسانه‌ای قاف

گزینه «۴»: تلمیح: به داستان حضرت موسی (ع) اشاره دارد (درختی که حضرت موسی (ع) در وادی ایمن به حوالی کوه طور تجلی انوار حق تعالی را بر آن مشاهده کرد).

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع)

۸۷- گزینه «۲»

(رضا رنبری)

الف) مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن (همسان دولختی)

ب) مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعّلن (ناهمسان)

ج) مفعول فاعلات مفاعیلن فاعّلن (ناهمسان)

د) مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعّلن (ناهمسان)

ه) فاعلاتن مفاعیلن فعّلن (ناهمسان)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۸۸- گزینه «۱»

(معمور مشهوریان)

وزن این بیت، «مفعول مفاعیلن مفاعیلن» است، درحالی‌که وزن سایر ابیات، «مفعول مفاعیلن مفاعی (فعولن)» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۸۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور سراسری ۱۴۰۰)

در بیت «ب» شاعر در انتظار صبح (می‌تواند استعاره از وصال باشد) است و انتظار طولانی خود را به انتظار روزه‌داران برای اتمام روز و رسیدن وقت افطار تشبیه می‌کند.

در بیت «ه» نیز شاعر تمام شب را منتظر است تا نسیم صبحگاهی خبری از معشوق برایش بیاورد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه‌های ۳۴)

۹۰- گزینه «۳»

(امیر هسین اشتیری)

بیت صورت سؤال و سایر گزینه‌ها، در حال وصف زیبایی حضرت محمد (ص) هستند، درحالی‌که بیت گزینه «۳» به وصف عظمت شخصیت و منش حضرت محمد (ص) پرداخته است، به گونه‌ای که آسمان پابوس ایشان می‌گردد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۲۴)

۹۵- گزینه «۴»

(مفید بگنری)

«باور می‌کنی»: تُصَدِّقْ (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «بال‌هایش»: «جَنَاحَینِ + هـ»
جَنَاحَیْهِ / «هشتاد بار»: ثَمَانِینَ مَرَّةً (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «یک نایبه»:
الْثَّانِیَّةُ الْوَاحِدَةُ (رد گزینه ۱)

نکات مهم درسی:

(۱) مراقب فعل‌های مشابه باشید:

- صَدَّقَ (يُصَدِّقُ): راست گفت

- صَدَّقَ (يُصَدِّقُ): باور کرد

(۲) معدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ همیشه به صورت مفرد می‌آید؛ مثال:

«هشتاد بار»: ثَمَانِینَ مَرَّةً

(ترجمه)

۹۶- گزینه «۱»

(کامران عبداللہی، سید مہمعلی مرتضوی)

صورت سؤال می‌گوید: «عالم بدون عمل، مانند درخت بی میوه است.»

همه ابیات داده شده، به ارتباط بین علم و عمل اشاره دارند، به جز گزینه «۱».

(مفهوم)

۹۷- گزینه «۳»

(مهم‌رضا سوری - نهاوند)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وَقُودٌ - وَقُودٌ / مُعَالَجَةٌ - مُعَالَجَةٌ

گزینه «۲»: مُوسِعَةٌ - مُوسِعَةٌ / يُؤَكِّدُونَ / أَنْ تَتَكَلَّمَ - أَنْ تَتَكَلَّمَ

گزینه «۴»: أَكْثَرٌ - أَكْثَرٌ / غَبَرَ - غَبَرَ

(ضبط حرکات)

۹۸- گزینه «۴»

(کتاب تاک - کنکور انسانی ۱۴۰۲ نوبت دوم تیرماه)

در گزینه «۴»، «أربعة عشر» (۱۴) عددی بین ۱۱ تا ۹۹ است، پس معدود آن مفرد آمده است (بدلاً). همچنین «التاسعة» بر وزن «الفاعلة» برای بیان ساعت صحیح است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ولداي الاثنين» یک ترکیب وصفی - اضافی است، «الاثنين» (عدد دو اصلی) صفت برای «ولداي» است، پس باید از نظر اعراب با آن هماهنگ باشد. «ولداي» در واقع «ولدان + ی» بوده است، پس مرفوع است، بنابراین صفت آن نیز باید مرفوع باشد، پس «الاثنان» صحیح است.

گزینه «۲»: در عربی، اول یکان و سپس دهگان می‌آید، همچنین «ثمانون» نقش مفعول را برای فعل «رأيت» دارد، پس باید منصوب باشد، بنابراین عدد به شکل «خمساً و ثمانین» صحیح است.

گزینه «۳»: معدود «ثلاث» (۳) باید جمع بیاید، بنابراین «ثلاث مرآت» صحیح است.

نکات مهم درسی:

(۱) در اعداد سه تا ده، معدود به شکل جمع می‌آید.

(۲) در اعداد ۱۱ تا ۹۹، معدود همواره مفرد به کار می‌رود.

(۳) در عربی، برخلاف زبان فارسی، ابتدا یکان و سپس دهگان ذکر می‌شود.

(۴) ساعت در عربی همواره بر وزن «الفاعلة» می‌آید.

(عذر)

۹۹- گزینه «۳»

(همیدرضا قانراهمینی - اصفهان)

«قتل» فعل ماضی مجهول است، پس «مُجاهدون» نائب فاعل و موصوف است و «الشجعان» هم صفت آن است. (ترجمه عبارت: مبارزان شجاع ما در جنگ تحمیلی کشته شدند، پس آنها را گرامی می‌داریم.)

نکات مهم درسی:

(۱) هرگاه اسم متنی، مضاف واقع شود، «ن» آخر آن حذف می‌شود؛ مثال:

«مُجاهدون + ضمیر متصل (نا) = مُجاهدونا»

(۲) نائب فاعل همواره پس از فعل مجهول می‌آید و از نظر اعراب، همیشه مرفوع است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «يُصَدِّرُ» فعل معلوم است، «صناعات» مفعول و موصوف است و «يدوية» صفت آن است. (وقتی فعل مجهول نداریم، قطعاً نائب فاعل نداریم!)

گزینه «۲»: «يُنتَفِعُ» فعل مجهول است، اما نائب فاعل آن از نوع ضمیر موجود در فعل است. «رجل» مبتدا و موصوف و «عاليم» صفت آن است.

گزینه «۴»: «تَغْلُقُ» فعل مضارع مجهول است. «نوافذ» نائب فاعل و مضاف است، «حجرات» نیز مضاف‌الیه آن است.

(انواع فعلات)

۱۰۰- گزینه «۲»

(سید مہمعلی مرتضوی)

در گزینه «۲»، «اشفنی» از «اشف + نون وقایه + ضمیر (ی)» تشکیل شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نون در «اضمنی» جزء سه حرف اصلی فعل است.

گزینه «۳»: «حلوانی» یک اسم است.

گزینه «۴»: «عین» (در «عینی») یک اسم است.

(قواعد فعل)

عربی زبان قرآن (۲)

۱۰۱- گزینه «۱»

(ابوطالب درانی)

«نعمت‌الله»: نعمت خدا، نعمت الله (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «ألف بين قلوبكم»: بین دل‌هایتان الفت ایجاد کرد (رد گزینه ۳) / «كُنْتُمْ أعداء»: دشمن بودید (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «نعمته»: نعمتش (رد گزینه ۳)

نکته مهم درسی:

اگر خبر، اسمی جمع باشد و وابسته‌ای هم نداشته باشد، می‌توان آن را به صورت مفرد نیز ترجمه کرد؛ مثال:

«كُنْتُمْ أعداء»: دشمن بودید / دشمنان (هم) بودید

(ترجمه)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «صالح» بر وزن «فَاعِل» و اسم فاعل است. گزینه ۲: «مُنْقَذَة» (با توجه به معنا و مفهوم جمله) اسم فاعل است. (ترجمه عبارت: قطعاً این برنامه‌هایی که منتشر شده‌اند، از مصیبت نادانی بسیار نجات‌دهنده هستند!)
گزینه ۳: «مُؤَافِقِینَ» و «قائمة» هر دو اسم فاعل هستند.
تکمه: وقتی اسمی با «مُ» شروع شده است و شک داریم که اسم فاعل است، یا اسم مفعول، باید به معنا و مفهوم جمله توجه کنیم:
- اگر اسم موردنظر، معنای «انجام‌دهنده کار یا دارنده حالت» داشته باشد، اسم فاعل است.

- اگر اسم موردنظر، معنای «انجام‌شده» داشته باشد، اسم مفعول است.
(قواعد اسم)

۱۰۸- گزینه ۲:

(مصطفی قدیمی‌فرد)
می‌دانیم فعل شرط و جواب شرط را اگر ماضی باشند، می‌توان به دو زمان (ماضی یا مضارع) ترجمه کرد:
گزینه ۱: «یُتَسَّ» (فعل شرط و ماضی است).
گزینه ۲: «أَشَهِدَ» (فعل شرط و مضارع است، پس فقط به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود).

گزینه ۳: «تَعَلَّمَ» (فعل شرط و ماضی است).

گزینه ۴: «لَمْ يَجْتَهِدْ» (فعل شرط است و از ساختار «لَمْ + مضارع» تشکیل شده است، پس معنای ماضی دارد).

(انواع جملات)

۱۰۹- گزینه ۳:

(معمربلی کاکظمی نصرآبادی)
صورت سؤال، صفتی را می‌خواهد که با بقیه فرق کند. در گزینه ۳، «شدید» صفت برای «إِعْصَار» است و به شکل یک اسم آمده است نه فعل.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «یُرْشَد» فعلی است که در توصیف اسم نکره «حکیم» آمده است.

گزینه ۲: «يُعَلِّمَنِي» فعلی است که در توصیف اسم نکره «حکیم» آمده است.

گزینه ۴: «لَا تُكْسِبَان» فعلی است که در توصیف اسم نکره «نِعْمَتَان» آمده است.

(قواعد اسم)

۱۱۰- گزینه ۳:

(سیر معمربلی مرتضوی)
«دانش‌آموزان برخاستند تا این که بیشتر تلاش کنند!»؛ دلالتی بر طلب ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «ساختار «علی + اسم» در ابتدای جمله، معمولاً معنای «بر ... واجب است» می‌دهد و دلالت بر طلب دارد.

گزینه ۲: «لِيُحَاوِلَ» معنای امری برای غایب داشته و دلالت بر طلب دارد.

گزینه ۴: «حَاوِلُوا» فعل امر مخاطب است و دلالت بر طلب دارد.

(قواعد فعل)

۱۰۲- گزینه ۱:

(مرتضی کاکظم شیرودی)
«إِنْ»: اگر، چنانچه (رد گزینه ۴) / «إِزْدَادٌ»: زیاد شود، افزایش یابد (رد گزینه ۲) / «الطَّائِرُ الطَّنَانُ»: مرغ مگس‌خوار / «تَشَاطُطٌ»: فعالیت (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «فِي الطَّيْرَانِ»: در پرواز (رد گزینه ۴) / «فَلْيَبْذِلْ جُهْدًا كَثِيرًا»: باید تلاش زیادی انجام دهد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «جِسْمُهُ الصَّغِيرُ»: بدن کوچکش / «لِيَحْفَظَ»: تا ... حفظ کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
(ترجمه)

۱۰۳- گزینه ۲:

(کتاب تاک - کنکور انسانی ۱۴۰۲ نوبت دوم تیرماه)
«فَضَلَ الْإِنْسَانَ»: برتری انسان (رد گزینه ۳؛ «در» اضافی است) / «أَنْ يُوْثِرَ»: ترجیح دهد (رد گزینه‌های ۳ و ۴؛ فعل به اشتباه به صورت مصدر (اسم) ترجمه شده است) / «حَيْثُ يَضُرُّهُ»: در جایی که به او زیان می‌رساند (رد سایر گزینه‌ها؛ در گزینه ۱، «حَتَّى» اضافی است، در گزینه‌های ۳ و ۴، نیز «أَنْجَا - هَرَجَا» معادل مناسبی برای «حَيْثُ» نیستند) / «حَيْثُ يَنْفَعُهُ»: در جایی که به او سود می‌رساند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أَلَّا يَكُونَ»: (أَلَّا = أَنْ + لَا) که نباشد (رد سایر گزینه‌ها) / «يُقَدِّمُ»: مقدم بدارد، ترجیح بدهد
(ترجمه)

۱۰۴- گزینه ۴:

(معمربلی سوری - نهاوند)
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: «به کار برده‌اند» ← به کار برده شده است (فعل ماضی مجهول است).
گزینه ۲: «ترجمه درست عبارت: پدرم به مناسبت جشن تولدم برایم دستبندی خرید، آن دستبند بسیار گران بود.»
گزینه ۳: «نمی‌رسید» ← نخواهید رسید (فعل آینده منفی است)
دوستش دارید ← دوست دارید

(ترجمه)

۱۰۵- گزینه ۱:

(سیر معمربلی مرتضوی)
«جَوَانِي دُرُوعُكُو»: (موصوف و صفت نکره) شاپ کذاب (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «در دریا»: فی البحر (رد گزینه ۳) / «شنا می‌کرد»: (فعل ماضی استمراری) کان یسبح (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «به غرق شدن وانمود کرد»: تَطَاهَر بِالْغَرَقِ (رد گزینه ۳) / «صدا زد»: نَادَى (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۱۰۶- گزینه ۳:

(امیرحسین شکوری)
در این عبارت، «مُؤَسَّسَة» نادرست است و شکل صحیح آن «مُؤَسَّسَة» است. همچنین «تَسْتَطِيعُ» نیز نادرست و «تَسْتَطِيعُ» درست است.
(فیض مرکات)

۱۰۷- گزینه ۴:

(کتاب تاک - کنکور انسانی ۱۴۰۱)
صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن اسم فاعل وجود نداشته باشد. در گزینه ۴، «مُؤَلِّفَة» (با توجه به معنا و مفهوم جمله) اسم مفعول است، نه اسم فاعل. (ترجمه عبارت: این کتاب‌ها و موضوعاتشان، در سال‌های طولانی تألیف شده‌اند و تغییر نکرده‌اند!)

منطق

۱۱۱- گزینه «۳»

(پرگل ریمی)

در متن درس تأکید شده است که منطق فقط ابزاری برای فهم فلسفه نیست، بلکه در زندگی روزمره در امور مختلفی مانند تصمیم‌گیری، تعلیم و تعلم، دادوستد و حتی گفت‌وگوهای روزمره نقش اساسی دارد. همچنین، به نقش منطق در تشخیص درستی یا نادرستی استدلال‌های نشریات و آگهی‌های تجاری نیز اشاره شده، اما این‌ها هر یک نمونه‌هایی جزئی از یک کاربرد کلی‌تر هستند. گزینه «۳» این کاربرد کلی و اصلی را به خوبی پوشش می‌دهد و جامع‌ترین و دقیق‌ترین گزینه در میان چهار مورد است. سایر گزینه‌ها یا بخشی از کاربرد را ذکر کرده‌اند یا تأکید را از نکته اصلی منحرف کرده‌اند.

(منطق، منطق، ترازوی انریشه، صفحه ۵)

۱۱۲- گزینه «۳»

(علی معزی)

عبارت مندرج در گزینه «۳» نوعی مغالطه ابهام در مرجع ضمیر است. در عبارت گزینه «۳» معلوم نیست نهاد جمله «صحیح است» از زبان شنوندگان چیست. مرجع ضمیر مورد اشاره در این عبارت می‌تواند «افزایش بودجه عمرانی دولت» باشد یا اینکه کل گزاره سخنران را تأیید کنند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این عبارت می‌تواند زمینه‌ساز دو مغالطه شیوه نگارشی کلمات باشد. الف) ویرگول: برادر پدر بزرگم فوت کرده است. / برادر، پدر بزرگم فوت کرده است.

ب) کلمه «فوت» می‌تواند هم به معنای «مردن» تلقی شود و هم به معنای «جریان هوایی که از دهان بیرون می‌آید». البته این مورد هم مغالطه نگارشی است، زیرا با گذاشتن ضمه (ُ) روی حرف اول می‌توان از آن جلوگیری کرد و در واقع این دو معنا مربوط به دو لفظ متفاوت هستند.

گزینه «۲»: ضامن: شخص ضمانت‌کننده یا قطعه‌ای که مانع فعال‌شدن ناخواسته بمب می‌شود.

گزینه «۴»: در واقع شخص بسیار خجالتی است و گوینده عبارات مثبتی را درباره‌اش به کار برده است.

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷ و ۱۰۵ و ۱۰۶)

۱۱۳- گزینه «۲»

(موسی سپاهی - سروان)

اگر قضیه صادق «بعضی الف ب است» را داشته باشیم، آنگاه رابطه بین موضوع و محمول این قضیه می‌تواند تساوی، عموم و خصوص مطلق و یا عموم و خصوص من‌وجه باشد، اما نمی‌تواند تباین باشد.

مثال برای تساوی: بعضی اجسام دارای بُعد هستند.

مثال برای عموم و خصوص مطلق: بعضی اجسام گیاه هستند.

مثال برای عموم و خصوص من‌وجه: بعضی میوه‌ها شیرین هستند.

(منطق، مفهومی و مصداقی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۱۴- گزینه «۳»

(هسین آفونری راهنمایی)

تعریف «حسادت» به «آرزوی داشتن آنچه دیگران دارند، بدون آنکه آرزوی نابودی نعمت دیگری را داشته باشید» بی‌ربط است؛ و بین تعریف و مفهوم تعریف‌شده نسبت تباین وجود دارد؛ به دلیل اینکه این تعریف برای مفهوم «غبطه» است.

درواقع می‌توان گفت مفهوم «آرزوی داشتن آنچه دیگران دارند» به دو مفهوم مجزا تقسیم می‌شود که هیچ مصداق مشترکی با هم ندارند: ۱) غبطه (که تعریفش در صورت سؤال آمد). ۲) حسادت: آرزوی داشتن آنچه دیگران دارند، همراه با آرزوی نابودی نعمت دیگران.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۱۵- گزینه «۲»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ابتدا مشاهدات خود را مطرح کرده است و سپس به روش علم تجربی متوسل شده است که هر دو در حیطه استقرای تعمیمی هستند.

گزینه «۲»: استنتاج بهترین تبیین است. زیرا احتمالات مختلف بررسی شده‌اند و تبیین‌های اشتباه حذف شده‌اند و البته احتمالات دیگری هم وجود دارد. مثلاً ممکن است در راه رفتن به منزل تصادف کرده باشد و الان در بیمارستان باشد. اما این احتمالات دیگر بعید بوده‌اند و تلویحاً رد شده‌اند.

گزینه «۳»: استدلال قیاسی است، زیرا از همه افراد سؤال پرسیده شده و به‌طور قطعی نتیجه گرفته است که «همه آنها دعوت‌م را پذیرفته‌اند». چون تمام جامعه آماری را بررسی کرده‌ایم، این استدلال، استقرای تام است که نوعی قیاس محسوب می‌شود.

گزینه «۴»: محمد تجربیات محدود خود (درمان سردرد با قرصی خاص) را به همه موارد و برای همه افراد تعمیم داده است. پس استقرای تعمیمی است.

نکته: عبارت گزینه «۲» در ساختاری شبیه ساختار قیاس استثنایی بیان شده است، اما قید «احتمالاً» در جمله دوم باعث می‌شود محتوای آن مطابق با استنتاج بهترین تبیین باشد.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۱ تا ۴۹)

۱۱۶- گزینه «۴»

(مهمر رضایی‌نقا)

باید دقت کنید که ابتدا قضیه را استانداردسازی کنید، به‌طوری‌که رابطه یا نسبت، فعل ربطی یا اسنادی باشد. یعنی قضیه «پروانه به دور شمع گشت» باید به صورت «پروانه گردان به دور شمع بود» تبدیل شود؛ پس محمول در آن، «گردان به دور شمع» است. قضیه «جهان گشت ویران ز کردار او» به صورت «جهان ز کردار او ویران گشت» مرتب‌سازی می‌شود؛ پس موضوع در آن، «جهان» است. دقت کنید که در قضیه اول، «گشت» اسنادی نیست ولی در قضیه دوم، «گشت» اسنادی است.

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۱۷- گزینه ۱»

(پوار پاکرل - فاروج)

اگر قضیه «هیچ الف ب نیست» کاذب باشد، متناقض آن یعنی قضیه «بعضی الف ب است» قطعاً صادق است، زیرا در احکام مربع تقابل قضایای متناقض همزمان کاذب و همزمان صادق نمی‌توانند باشند و از صدق و کذب یک طرف قضیه می‌توان به کذب و صدق قضیه متناقض آن دست یافت. بنابراین صدق قضیه گزینه ۱» که متناقض قضیه کاذب صورت سؤال است، نتیجه‌گیری درستی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲» قضیه «هر الف ب است» در این گزینه متضاد قضیه «هیچ الف ب نیست» است و با توجه به احکام قضایای متضاد از صدق یک طرف تضاد می‌توان به کذب طرف مقابل رسید، اما از کذب یک طرف تضاد نمی‌توان درباره قضیه متقابل با آن نظری داد.

گزینه ۳» قضیه «بعضی الف ب نیست» در این گزینه متداخل قضیه «هیچ الف ب نیست» است و با توجه به احکام قضایای متداخل از کذب قضیه کلی نمی‌توان به کذب قضیه جزئی متداخل با آن دست یافت.

گزینه ۴» از قضایای کاذب نمی‌توان عکس مستوی گرفت. **نتیجه:** عکس مستوی را تنها از قضایای صادق می‌توان گرفت نه قضایای کاذب.

(منطق، اکلام قضایا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۱۱۸- گزینه ۳»

(فیروز نزارتف - تبریز)

با توجه به اینکه یکی از مقدمات سالبه است پس مقدمه بعدی نمی‌تواند سالبه باشد. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

با توجه به اینکه در نتیجه محمول (ج) دارای علامت مثبت است، طبق شرط سوم اعتبار قیاس اقترانی باید در مقدمه‌ها هم دارای علامت مثبت باشد و چون این مفهوم در گزینه ۲» علامت منفی دارد، این گزینه هم نمی‌تواند پاسخ درست باشد.

با در نظر گرفتن گزینه ۳» (هر ج ب است) هم قانون نتیجه قیاس و هم شرایط اعتبار قیاس اقترانی رعایت می‌شوند.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۰)

۱۱۹- گزینه ۲»

(مهمد کرمی‌نیا - رفسنجان)

قیاس استثنایی در کلی‌ترین حالت با توجه به قضیه شرطی‌اش دارای دو نوع اتصالی و انفصالی است. از طرفی خود قیاس انفصالی هم دارای سه نوع است. یعنی جمعاً ۴ نوع قیاس استثنایی داریم که هر کدام نیز چهار حالت دارند؛ پس قیاس استثنایی در کل دارای ۱۶ حالت است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۵)

۱۲۰- گزینه ۱»

(مهمد کرمی‌نیا - رفسنجان)

این عبارت می‌تواند هم به مغالطه مسموم کردن چاه نزدیک باشد، هم به تله‌گذاری و هم به توسل به احساسات. مثلاً در داستان لباس پادشاه اشخاصی که پادشاه را عریان می‌بینند و نمی‌گویند، از ترس نادان

نامیده‌شدن ساکت می‌مانند؛ یعنی هم صفت ناشایستی به کسانی که نپذیرفتند پادشاه لباس زیبایی دارد نسبت داده شده است (مسموم کردن چاه)، هم از «ترس» که یک احساس است سوء استفاده شده است (توسل به احساسات) و هم طرف دیگر نادان پنداشته‌شدن، «دانا» فرض شدن با تأیید زیبایی لباس شاه است (تله‌گذاری) و تمام این افراد نخواستند رسوا شوند و همرنگ جماعت شده‌اند.

(منطق، سنسگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۱)

فلسفه یازدهم

۱۲۱- گزینه ۳»

(هسین آفونری راهنمایی)

دانش فلسفه و علم روان‌شناسی در موضوع و روش مشترک نیستند؛ اما ممکن است در مسائل و مباحث مشترک باشند؛ مثلاً در مسئله شناخت که هم مسئله روان‌شناسی است هم فلسفه، اما در عین حال هر کدام این مسئله را از جنبه‌های مختلفی بررسی می‌کنند.

(فلسفه یازدهم، ترکیبی، صفحه‌های ۹، ۱۰ و ۱۳ تا ۱۵)

۱۲۲- گزینه ۳»

(پوار پاکرل - فاروج)

در مصراع «آن که آورد مرا باز برد تا وطنم» وطن همان عالم حقیقی است که مردم بدان هدایت می‌شوند نه عالمی که بدان خو گرفته‌اند. مردم مانند زندانیان درون غار به عالم سایه‌ها (عالم محسوس و غیرحقیقی) خو گرفته‌اند و به کمک فیلسوف و به تدریج و به سختی به وطن یا همان عالم معقول و حقیقی دست می‌یابند و هدایت می‌شوند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» مردم به عالم درون غار یا همان عالم محسوس عادت کرده‌اند و آن را حقیقی می‌دانند.

گزینه ۲» فیلسوف آن زندانی‌ای است که ابتدا به تنهایی از زنجیر عادت‌ها و تعصبات و باورهای غلط رهایی می‌یابد و سپس به تنهایی سعی در هدایت دوستان خود و مردم دارد. بنابراین فیلسوف ابتدا هم در دستیابی به حقیقت و هم در هدایت خلق تنه‌است.

گزینه ۴» تمثیل غار با تمام نمادهای درون آن مثالی برای استقلال در اندیشه و رهایی از عادت‌های غیرمنطقی است.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

۱۲۳- گزینه ۳»

(موسی سپاهی - سراوان)

تردید عمومی در مورد حقیقت و دانش به‌طور مستقیم نتیجه منفی تنوع آرا و نظریات متضاد فیلسوفان و اندیشمندان اولیه یونان باستان بود که منجر به بی‌اعتمادی به دانش و اندیشه شد. این تردید عمومی، یکی از نتایج مستقیم و فوری این تضاد آرا بود.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۴)

۱۲۴- گزینه «۳»

(برگزل رهیمی)

تفاوت بنیادین میان سقراط و این گروه در رویکرد به حقیقت و مخاطب است. سقراط، به جای تحمیل اندیشه، با پرسشگری تدریجی، ذهن مخاطب را به تفکر واداشته و او را به سوی کشف حقیقت سوق می‌داد. در مقابل، مغالطه‌گران با بهره‌گیری از فنون ظاهری گفتار و مهارت در سخنوری، صرفاً هدف اقناع مخاطب را داشتند، حتی اگر استدلالشان فاقد پایه منطقی بود. گزینه‌های دیگر یا نادرست‌اند یا تفاوت‌هایی حاشیه‌ای‌اند.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس انتریشه، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۲۵- گزینه «۲»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

هر شناختی یک متعلق و مابازا دارد، اما این مابازا لزوماً در خارج از ذهن انسان نیست، بلکه گاهی متعلق شناخت (چیزی که انسان به آن شناخت دارد) درون ذهن و تفکر انسان است، همچون بسیاری از موضوعات علم منطقی؛ و گاهی اصلاً خود ماهیت انسان به‌طور کلی می‌تواند موضوع شناخت باشد.

بررسی دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وقتی کودک می‌گوید «نمی‌دانم» یعنی آنکه معنا و مفهوم شناخت و دانستن برای او روشن است، منتها می‌داند این معنای روشن (شناخت) در مورد یک موضوع برای او حاصل نشده و به همین علت می‌گوید «نمی‌دانم».

گزینه «۳»: همین که ما با طرف مقابل خود صحبت می‌کنیم، یا لیوان آبی را برمی‌داریم و می‌نوشیم، یا از عمل کسی خوشحال یا عصبانی می‌شویم، گویای آن است که ما به امکان شناخت خود پی برده‌ایم.

گزینه «۴»: گریاس که یکی از سوفیست‌ها بود اعتقاد داشت: «اولاً چیزی وجود ندارد ...» همین حرف او نشان‌دهنده انکار «اصل واقعیت داشتن جهان» در اولین گام است.

(فلسفه یازدهم، امکان شرافت، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸)

۱۲۶- گزینه «۴»

(مهمر کرمی‌نیا - رفسنویان)

عقل ابزاری برای شناخت است که هم می‌تواند با اتکا بر حواس به شناخت برسد و هم بدون استفاده از حواس. آنگاه که از داده‌های حسی استفاده می‌کند، موجب شناخت تجربی می‌شود.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شرافت، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۴)

۱۲۷- گزینه «۲»

(علی معزی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بحث ابن‌سینا درباره شناخت شهودی، در فضایی مجزا از استدلال عقلی بود.

گزینه «۳»: اصل برای ملاصدرا «عقل» بود و معارف وحیانی تنها «شاهد» و دلیل تأیید آموزه‌های عقل در فلسفه او هستند.

گزینه «۴»: نظام فلسفی سهروردی مبتنی بر شهود است. او کوشید آنچه را از طریق شهود به دست آورده بود، تبیین استدلالی کند.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تالیف معرفت، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۱۲۸- گزینه «۴»

(غیروز نژادنیف - تبریز)

نظر سقراط و افلاطون درباره حقیقت انسان کمابیش یکی بوده و در گزینه‌ها باید دنبال دیدگاه افلاطون بگردیم. عبارت گزینه «۴» منطبق با نظر افلاطون است.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از منظر افلاطون نفس هیچ‌یک از محدودیت‌های بدن را ندارد.

گزینه «۲»: در دیدگاه افلاطون نفس انسان جزء عقلانی وجود او است نه جزئی از عقل او.

گزینه «۳»: دیدگاه ارسطو است.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۱۲۹- گزینه «۱»

(مهمر رضایی‌بغا)

از نظر فلاسفه مسلمان، نمی‌توان انسان را به یک موجود صرفاً زمینی و مادی تقلیل داد و در همان حال برای وی ویژگی‌هایی متعالی و ارزشمند مانند آزادگی، کرامت انسانی، نوع‌دوستی و فضایی از این قبیل قائل شد. (نادرستی گزینه «۱») آنان همچنین یا خود عارف بودند یا عارفانی را می‌شناختند که با قدم سلوک و پاک‌نفسی، به مرحله‌ای رسیده بودند که مراتب برتر و مجرد هستی را شهود می‌کردند. (درستی گزینه «۴») آنان همچنین با تفکر و تعمق فکری، دینی را قبول کرده بودند که در کتاب آسمانی‌اش به‌روشنی و آشکارا از حقیقتی به نام «روح» سخن گفته و آن را هدیه‌ای الهی و غیرزمینی شمرده است (درستی گزینه «۳»). همچنین، این کتاب آسمانی انسان را موجودی جاویدان، جانشین خدا در زمین و مسجود فرشتگان محسوب کرده است. (درستی گزینه «۲»)

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه ۷۸)

۱۳۰- گزینه «۲»

(مهمر رضایی‌بغا)

کارهایی که انسان آن‌ها را برای رفع نیازهای خود انجام می‌دهد، مانند خرید مایحتاج روزانه و یا استراحت و آشپزی، فعل طبیعی هستند، ولی دسته دیگر افعالی هستند که مورد ستایش و تحسین یا سرزنش و تقبیح قرار می‌گیرند، مانند احسان و ایثار که به آن‌ها فعل اخلاقی می‌گویند. انسان‌ها به افعال طبیعی نیز به صورت فطری گرایش دارند و همه انسان‌ها کمابیش افعال طبیعی را انجام می‌دهند، اما ممکن است انسانی هیچ فعل اخلاقی‌ای انجام ندهد.

نکته: افعال به ظاهر طبیعی هم اگر با هدفی اخلاقی انجام شوند (که قابل قضاوت یعنی، تحسین یا سرزنش باشد)، اخلاقی محسوب می‌شوند. در واقع ملاک تمایز اصلی این دو نوع فعل «هدف و غایتی است که شخص از انجام آنها دارد».

(فلسفه یازدهم، انسان، مویور افلاق‌گرا، صفحه ۸۵)

اقتصاد

۱۳۱- گزینه «۴»

(معدی ضیائی)

بررسی موارد نادرست:

الف) کارآفرینان سازمان دهنده هستند یعنی منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می کنند.

ج) امروزه بسیاری از کسب و کارها در ایران به شکل شخصی اند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه های ۴، ۶، ۱۴ و ۱۶)

۱۳۲- گزینه «۳»

(آفرین سامدی)

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱»: صحیح است؛ در نقطه C، فرد ۳ کیلو گوشت و ۶ کیلو مرغ می تواند بخرد، در نقطه E فرد تمامی پول خود را به خرید مرغ اختصاص می دهد و می تواند حداکثر ۱۵ کیلو مرغ خریداری کند و هیچ واحد از گوشت را خریداری نمی کند. در نتیجه می توان گفت هزینه فرصت انتخاب نقطه E، به جای خرید از نقطه C، ۳ کیلو گوشت یا ۴۵ واحد پولی $(3 \times 15 = 45)$ است که فرد از آن صرف نظر کرده است.

گزینه «۲»: صحیح است؛ برای مثال اگر بخواهیم از نقطه D به نقطه C برویم. میزان خرید گوشت از ۲ کیلو به ۳ کیلو افزایش می یابد و میزان خرید مرغ از ۹ کیلو به ۶ کیلو کاهش می یابد، از آنجا که نمودار خط بودجه به صورت خطی با شیب ثابت است بنابراین می توان گفت به دست آوردن ۱ کیلو گوشت بیشتر، مستلزم از دست دادن ۳ کیلو مرغ است.

گزینه «۳»: نادرست است، بودجه این خانوار با توجه به نقطه A برابر است با: واحد پولی $5 \times 15 = 75$ بودجه خانوار در نقطه F، فرد ۲ کیلو گوشت و ۳ کیلو مرغ می تواند بخرد، بنابراین میزان پول صرف شده در این نقطه برابر است با:

$$F = (2 \times 15) + (3 \times 5) = 30 + 15 = 45$$

واحد پولی

در نتیجه با مقایسه پول صرف شده در نقطه F، با بودجه فرد می توان نتیجه گرفت با انتخاب نقطه F، فرد ۳۰ واحد پولی $(75 - 45 = 30)$ پس انداز خواهد داشت.

گزینه «۴»: صحیح است؛ در نقطه G این خانواده ۶ کیلو بیشتر از بودجه خود (نسبت به نقطه C) مرغ خریداری خواهد کرد و میزان خرید گوشت تغییری نمی کند. بنابراین بودجه این خانواده ۳۰ واحد پولی $(6 \times 5 = 30)$ باید افزایش یابد تا بتواند نقطه G را انتخاب کند.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه های ۲۷ و ۲۸)

۱۳۳- گزینه «۱»

(معدی کاردران)

- خطرپذیری پایه و اساس نیاز به تهیه بیمه است.

- قیمت اولیه در روی هر ورقه سهم توسط شرکت پذیرهنویسی مشخص می شود.

- در حساب های سپرده سرمایه گذاری بلندمدت نرخ سود تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی کند.

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه گذاری، صفحه های ۱۵۵، ۱۵۶ و ۱۶۰)

۱۳۴- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست کاهش نقدینگی یا همان کاهش حجم پول در گردش را به کار می گیرد.

بانک مرکزی می تواند با فروش اوراق مشارکت به مردم به طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد. تورم را کنترل و نقدینگی در گردش را کاهش دهد.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۰۳)

۱۳۵- گزینه «۲»

(معدی ضیائی)

اقتصاد مقاومتی، اقتصادی است پیشرفته، مردمی و دانش بنیان که در برابر تهدیدات و تکان های داخلی و خارجی، آسیب ناپذیر است و با اتکال به قابلیت ها و ظرفیت های داخلی و استفاده از فرصت های بیرونی، نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع می کند و با تحریم ها و تهدیدات دشمنان، به زانو در نمی آید. استقلال اقتصادی به معنای قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست و هر کشوری برای پیشرفت، به تعامل منطقی با کشورهای دیگر نیاز دارد. مهم آن است که این تعامل، مقتدرانه و از روی تدبیر باشد.

(اقتصاد، مقاومت سازی اقتصاد، صفحه های ۱۱۱ و ۱۱۵)

۱۳۶- گزینه «۳»

(مهمربین متولی)

الف) گاهی دولت ها برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، تعرفه های گوناگونی بر واردات برخی از کالاها وضع می کنند.

ب) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱، قانونی را در مجلس خود تصویب کرد که براساس آن واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را ممنوع اعلام می کرد. این قانون در حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان صورت گرفته بود.

(ج)

= مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده
= مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر (سوم)
نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در مرحله سوم
تومان $70,000 \times \frac{9}{100} = 6,300$
(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه ۶۳)

۱۳۹- گزینه «۲»

(کنکور تیرماه ۱۴۰۴)

بیکاری دوره‌ای: بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر
نفر $2,900,000 - 900,000 = 3,800,000$ جمعیت ۱۵ سال و بالاتر
جمعیت غیرفعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت فعال
نفر $2,900,000 - 400,000 = 2,500,000$ جمعیت فعال
جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار
نفر $2,500,000 - 2,000,000 = 500,000$ جمعیت بیکار
 $100 \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$
درصد $100 \times \frac{500,000}{2,500,000} = 20$

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۱۴۰- گزینه «۲»

(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۴)

الف - صحیح است: سالیانه حدود ۱/۳ میلیارد تن از مواد غذایی تولید شده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود. این مقدار، یک سوم کل محصول غلات جهان را شامل می‌شود. در نتیجه خواهیم داشت:

میلیارد تن $3/9 = 3/3 \times 1 = 1$ کل محصول غلات جهان
ب - غلط است: براساس گزارش فائو - سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد - سالیانه حدود ۱/۳ میلیارد تن از مواد غذایی تولید شده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود.

ج - صحیح است: سالیانه حدود ۱/۳ میلیارد تن از مواد غذایی تولید شده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود.

د - غلط است: بعضی گزارش‌ها نشان از آن دارد که در ایران ائتلاف مواد غذایی بسیار فراتر از متوسط جهانی است.

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مقایسه، صفحه ۱۴۸)

(ج) در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان، قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد «گات» مشهور شد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۵)

۱۳۷- گزینه «۴»

(تغزین ساپری)

- نمودار صعودی نشان‌دهنده نمودار عرضه است. در نمودار عرضه رابطه قیمت و عرضه مستقیم است، یعنی با افزایش قیمت میزان عرضه بیشتر خواهد شد. بنابراین بالا رفتن روی نمودار عرضه بیانگر قیمت بیشتر کالا و افزایش عرضه است. در نقطه B نسبت به نقطه A عرضه و قیمت بیشتر است.

- در وضعیت تعادل در بازار میزان عرضه و تقاضا با هم برابر می‌شود. در این نقطه، تولیدکننده حداکثر دریافتی را دارد زیرا تمام کالاهای تولیدی خود را به فروش می‌رساند.

- نقطه E بیانگر وضعیت مازاد تقاضا (کمبود عرضه) در بازار است. در این حالت چون گروهی از تقاضاکنندگان نمی‌توانند کالای مورد نظر خود را پیدا کنند حاضرند آن را با قیمت بیشتری بخرند و این باعث بالا رفتن قیمت کالا تا رسیدن به تعادل می‌شود. همچنین در این نقطه همه محصولات تولیدکنندگان به فروش می‌رسد، زیرا میزان تقاضا زیاد است.

(اقتصاد، بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱)

۱۳۸- گزینه «۴»

(مهم‌ترین متولی)

(الف)

= مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله دوم
نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ (قیمت کالا در مرحله اول - قیمت کالا در مرحله دوم)

$$(40,000 - 30,000) \times \frac{9}{100} = 900$$

(ب)

= مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله اول
نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در مرحله اول

$$30,000 \times \frac{9}{100} = 2,700 \text{ تومان}$$

عربی، زبان قرآن (۳)

۱۴۱- گزینه «۴»

(معمور بادربرین - یاسوج)

«إنّ»: قطعاً، بدون شک (باید در اول جمله بیاید؛ رد گزینه ۲) / «جَعَلْنَاهُ قرآناً عربياً»: قرآن را به زبان عربی قرار دادیم (رد گزینه ۳) / «لَعَلَّكُمْ»: امید است شما (رد گزینه ۱) / «تَعْقِلُونَ»: بیندیشید، خردورزی کنید (ترجمه، براساس امتحان نهایی فرادر ۱۳۹۹)

۱۴۲- گزینه «۴»

(درویشعلی ابراهیمی)

«لا سوء»: «(لا)ی نفی جنس» هیچ بدی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «أَسْوَأُ»: بدتر (رد سایر گزینه‌ها) / «من الکذب»: از دروغ (رد سایر گزینه‌ها) (ترجمه، براساس امتحان نهایی فرادر ۱۴۰۲)

۱۴۳- گزینه «۲»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

«قد انطوى»: به هم پیچیده شده است (رد گزینه ۳؛ فعل به صورت متعدی ترجمه شده است) / «فی الإنسان»: در انسان / «عالم مملوء بالعجائب»: جهانی پُر از شگفتی‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «فیجب»: پس باید (رد گزینه ۳) / «أن نکشف»: کشف نماییم (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «قلیلاً من»: کمی از (رد گزینه ۱) / «هذه العجائب»: این شگفتی‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (ترجمه)

۱۴۴- گزینه «۲»

(همیدرضا قانرازمینی - اصفهان)

«لا تجالس»: فعل نهی از صیغه متکلم به معنای «نباید همنشینی کنیم» است (رد گزینه «۱»). معادل فارسی «کأنّ» در گزینه «۳» نیامده است (رد گزینه «۳»). «بیننا»: میان ما (رد گزینه «۴»)

نکات مهم درسی:

فعل نهی در صیغه‌های غایب و متکلم، به صورت «نباید + مضارع التزامی» ترجمه می‌شود.

(ترجمه)

۱۴۵- گزینه «۳»

(آرمین ساعدپناه)

«ای کاش مردم بدانند»: لیت الناس یعلمون (رد سایر گزینه‌ها) / «افتخار تنها به عقلی استوار است»: انما الفخر لعقل ثابت (رد سایر گزینه‌ها)

نکات مهم درسی:

دقت کنید که «انما» (فقط) بر بخش دوم جمله تأکید دارد.

(ترجمه)

۱۴۶- گزینه «۳»

(افشین کریمیان فر)

در این گزینه، بیت فارسی با آیه «با دهان‌هایشان چیزی را می‌گویند که در دل‌هایشان نیست» ارتباطی ندارد.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تو نمی‌دانی شاید خداوند پس از آن امری (نو) ایجاد کند»

گزینه «۲»: «خشمگین نشو چرا که خشم مایه تباهی است»

گزینه «۴»: «هیچ خیری در سخنی نیست مگر اینکه همراه با عمل باشد»

(مفهوم)

۱۴۷- گزینه «۲»

(درویشعلی ابراهیمی)

«میوه لذیذی که مردم آن را به صورت خشک‌شده می‌خورند!» تعریف مناسبی برای «الطین: گل» نیست.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ریسمان سفیدی در بدن که در آن حس جریان دارد. (عصب)

گزینه «۳»: وسیله‌ای برای خارج کردن آب میوه. (آبمیوه‌گیری)

گزینه «۴»: ماده‌ای قرمز از بدن حیوان که غذاها از آن ساخته می‌شوند. (گوشت)

(مفهوم، براساس تمرین صفحه کتاب درسی)

۱۴۸- گزینه «۴»

(امیرحسین شکوری)

صورت سؤال، درباره کاربرد اشتباه «لکن» در جمله می‌پرسد. می‌دانیم که «لکن» برای «رفع ابهام و تکمیل جمله قبل از خود» استفاده می‌شود، همچنین جمله قبل و بعد از آن، معمولاً با هم از نظر معنایی متضادند، به همین دلیل در گزینه «۴» اشتباه به کار رفته است و به جای آن، باید از «أن» استفاده می‌شد.

ترجمه عبارت: بسیاری از مردم سلامتی را دوست دارند و اعتقاد دارند اما آن ارزشمندتر از هر ثروت دیگری است.

در سایر گزینه‌ها، «لکن» به درستی به کار رفته است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غذا بسیار لذیذ و برای بدن مقوی بود اما آن گران بود.

گزینه «۲»: برای امتحان سخت بسیار درس خواندم اما نتایج متأسفانه آنگونه که توقع داشتم نبود.

گزینه «۳»: اخلاق اساس هر جامعه سالمی را تشکیل می‌دهد اما بعضی از مردم اهمیت آن را درک نمی‌کنند.

(انواع هملاط)

۱۴۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای، با تغییر)

«لیت» برای بیان حسرت و «لعل» برای امید استفاده می‌شود.

(انواع هملاط)

۱۵۰- گزینه «۲»

(معمور بادربرین - یاسوج)

صورت سؤال، «أنّ» مشبّهه بالفعل را می‌خواهد.

در گزینه «۲»، «ان» چون بر سر اسم (أجرک) و در وسط جمله آمده است، «أنّ» مشبّهه بالفعل می‌باشد.

نکات مهم درسی:

دقت شود بعد از «ف»، منادا، فعل «قال، يقول» و مشتقات آن، عموماً از «إنّ» استفاده می‌شود. (مانند گزینه‌های ۱، ۳ و ۴)

(انواع هملاط)

فلسفه دوازدهم

۱۵۱- گزینه ۲

(موسی سپاهی - سروان)

آب به عنوان یک واقعیت فیزیکی، ماهیت و وجود آن را به عنوان مفاهیمی انتزاعی (ذهنی) تحت تأثیر قرار می دهد. «آب» (ماهیت) و «وجود آب» دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک واقعیت فیزیکی هستند. این واقعیت فیزیکی در جهان خارج است و ذهن ما مفاهیم مذکور را از آن انتزاع می کند. توجه: عبارت های گزینه های «۱» و «۴» را می توان با اندکی تسامح پذیرفت، اما صورت سؤال به دنبال گزاره «دقیق تر» در توصیف وجود و ماهیت است. (فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۴)

۱۵۲- گزینه ۴

(هوار پاکدل - فاروج)

تومیسسم نام مکتبی فلسفی در اروپا است که در قرن سیزدهم توسط توماس آکوئیناس پایه گذاری شد. این فلسفه بیشتر متکی بر آرای ابن سینا و تا حدودی ابن رشد، دیگر فیلسوف مسلمان، است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: عبارت «مغایرت وجود و ماهیت قطعاً از اساسی ترین آرا و اندیشه های فلسفی در تفکر اسلامی است» کاملاً درست است.

گزینه «۲»: مکتب تومیسسم که تحت تأثیر دو تن از بزرگ ترین فیلسوفان مسلمان یعنی ابن سینا و ابن رشد بود باعث شد فیلسوفان غربی بار دیگر با فلسفه ارسطو آشنا شوند.

گزینه «۳»: از اشتراکات توماس آکوئیناس و ابن سینا می توان به موارد زیر اشاره کرد: ۱- توجه و اهمیت دادن به اصل «مغایرت هستی و پیستی» ۲- علاقه به تبیین مسائل دینی توسط روش فلسفی و عقلی ۳- طرح استدلال اثبات وجود خدا بر پایه اصل «مغایرت وجود و ماهیت» ۴- علاقه هر دو آن ها به فلسفه ارسطویی

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه های ۶ و ۷)

۱۵۳- گزینه ۳

(پرگل رمیمی)

در این تست، باید نسبت میان موضوع و محمول را از نظر ضرورت، امکان یا امتناع بررسی کنیم:

«مربع، چهار ضلع دارد» یک قضیه ضروری است؛ چون اگر مربع چهار ضلع نداشته باشد، دیگر مربع نیست. این رابطه وجوبی است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: «باران می بارد امشب!» ناظر بر حالتی ممکن و غیر ضروری است. گزینه «۲»: ادعای «همه پرندگان می توانند پرواز کنند» به ظاهر کلی است، اما در واقع پرندگانی چون شتر مرغ و پنگوئن این ویژگی را ندارند؛ پس ضروری نیست و در مواردی نادرست نیز هست.

گزینه «۴»: «ماشین دوستم قرمز است» یک واقعیت موقتی است که امکان تغییر دارد؛ پس نسبت آن امکانی است، نه ضروری.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه های ۹ و ۱۰)

۱۵۴- گزینه ۴

(مهمد کرمی نیا - رفسنجان)

وقتی رابطه موضوع و محمول وجوبی باشد، یعنی میان موضوع و محمول رابطه ناگزیر و ضروری برقرار است و محمول را نمی شود از موضوع سلب کرد. چنین قضیه ای همواره صادق خواهد بود.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه های ۹ و ۱۰)

۱۵۵- گزینه ۳

(امیرمهر قلعه کاهی)

ذات ماهیت ها سه نوع است: واجب الوجود بالذات (ناگزیر از وجود)، ممکن الوجود بالذات و ممتنع الوجود بالذات (ناگزیر از عدم).

«فریاد بی صدا» یک عبارت متناقض است که از لحاظ عقلی امکان وجود ندارد، زیرا لازمه فریاد صدای بلند است و نه بی صدایی! پس این عبارت ممتنع الوجود بالذات است.

«انسان چهار دست» از لحاظ عقلی و منطقی امکان وجود دارد، منتها تا به حال علت آن فراهم نشده است، در نتیجه به وجود نیامده است؛ پس ممکن الوجود بالذات است.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه های ۱۰ تا ۱۲)

۱۵۶- گزینه ۲

(مهمد رضایی بقا)

دقت کنید که رابطه علیت رابطه ای وجودی است و عمیق تر از سایر روابط است. اما نیازمندی یا بی نیازی، تفاوت اصلی آن با سایر روابط نیست؛ زیرا در سایر روابط نیز می توان وابستگی و نیاز را مشاهده کرد، اما نیازمندی در هستی، ویژگی متمایزکننده رابطه علیت است. ضمناً صرف عمیق تر بودن رابطه، تفاوت اساسی آن را به وضوح نمی رساند. (رد گزینه «۱»)

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه های ۱۴ و ۱۵)

۱۵۷- گزینه ۱

(علی معزی)

دکارت معتقد است درک رابطه علیت نیاز به تجربه و آموزش ندارد، ولی یافتن مصادق های علت و معلول نیازمند تجربه و آموزش است. ابن سینا هم مانند هیوم معتقد است که پی بردن به رابطه علیت از طریق تجربه امکان پذیر نیست.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه های ۱۶ تا ۱۸)

۱۵۸- گزینه ۲

(کتاب آبی پیمانه ای)

هرگاه از چپستی و چرایی اشیا سؤال می شود، به این معنی است که قبلاً وجود اشیا را پذیرفته ایم.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه های ۱۳ و ۱۴)

۱۵۹- گزینه ۲

(فیروز نژاد تیف - تبریز)

بین ضعیف بودن ترمز و تمام شدن لنت ها رابطه سنخیت وجود دارد.

رد سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: رابطه وجوبی است و بیشتر متناسب با اصل وجوب علی و معلولی است.

گزینه «۳»: معمولاً این طور است نه همیشه. هنگام سوختن تمیز گاز چنین اتفاقی نمی افتد.

گزینه «۴»: همیشه هنگام شکستن شیشه صدای بلند به وجود نمی آید، گاهی صدای کوتاهی به وجود می آید (مثلاً هنگام ترک خوردن شیشه در اثر سرما).

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه های ۱۸ تا ۲۱)

۱۶۰- گزینه ۴

(هسین آفونری راهنمایی)

ضرورت وجود واجب الوجود بالذات از جانب ذات خودش است نه چیز دیگری.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: خودش خودش را پدید نیآورده است بلکه همیشه بوده است.

گزینه «۲»: این ویژگی عام تر از واجب الوجود بالذات است و برای واجب الوجود بالغیر هم محسوب می شود.

گزینه «۳»: ضرورت وجودش همواره بوده و قید زمان برایش معنا ندارد.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه های ۱۱ و ۱۲)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۴ مهر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
حامد کریمی	مسئول دفترچه
پوریا کریمی جبلی، مهدی میر	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۶- گزینه «۲»

(کتاب استعداد تحلیلی، هوش کلامی)

مودی: آزاردهنده، نیرنگ کار

(معنای واژگان، هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه «۱»

(کتاب استعداد تحلیلی، هوش کلامی)

قُبُور: چ قبر، گورها

(معنای واژگان، هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه «۲»

(عالم کربمی)

تقی در طبقه بالای تخت است و پتوی طبقه پایین او قرمز است. پتوی آبی و سبز به یک تخت متعلقند، پس تقی پتوی آبی و سبز ندارد. رنگ پتوی او قرمز هم که نیست، پس زرد است.

(مقیقت یابی، هوش منطقی ریاضی)

۲۵۹- گزینه «۲»

(عالم کربمی)

اگر پتوی تخت بالای اسحاق سبز باشد، پتوی خود اسحاق آبی است. شخص طبقه بالای اسحاق هم قطعاً ابراهیم نیست پس یا اسماعیل است یا

تقی. حال هشت حالت داریم که فقط ۲ تا مطلوب است، یعنی احتمال $\frac{2}{8}$

یا $\frac{1}{4}$ است:

اسماعیل سبز	تقی قرمز / ابراهیم قرمز تقی زرد / ابراهیم زرد
اسحاق آبی	ابراهیم زرد / تقی زرد ابراهیم قرمز / تقی قرمز

تقی سبز	اسماعیل قرمز / ابراهیم زرد اسماعیل زرد / ابراهیم قرمز
اسحاق آبی	ابراهیم زرد / اسماعیل قرمز ابراهیم قرمز / اسماعیل زرد

(مقیقت یابی، هوش منطقی ریاضی)

۲۵۱- گزینه «۲»

(ممید اصفهانی)

نویسنده، مردم عامی و ساده دل را همچون گله گوباره می داند. واژه گله نیز نشان می دهد که با موجوداتی سروکار داریم که گله ای زندگی می کنند و ویژگی مهم آنان، بلاهت آنان است. واژه «گوباره» معنای «گاو» دارد.

(درک متن، هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه «۲»

(ممید اصفهانی)

در متن می خوانیم «صاحبان قدرت و حکام جباری که ... مردم تحت امر آنها» که یعنی مردم تحت امر این پادشاهان.

(درک متن، هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه «۳»

(ممید اصفهانی)

متن سراسر به بررسی برخی عوامل تقدیرگرایی در دنیای اسلام می پردازد و حکام، برخی علما و مردم ساده دل را نام می برد.

(درک متن، قرابت معنایی، هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه «۳»

(ممید اصفهانی)

متن باید با بیتی از حافظ تمام شود که در بیان و در ستایش اختیار باشد، نه جبر. بیت گزینه پاسخ است که در ستایش اختیار است و دیگر ابیات ابیاتی جبری است.

(درک متن، هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه «۱»

(ممید اصفهانی)

شکل درست بیت: قضا کشتی آنجا که خواهد برد / و گر ناخدا جامه بر تن

درد

(ترتیب کلمات، هوش کلامی)

۲۶۰- گزینه «ا»

(فرزاد شیرممدری)

اگر هفده سال پیش سن برادرها $\bigcirc$ و $\square$ بوده باشد، داریم:

$$\begin{cases} \bigcirc + \square = 11 \\ \bigcirc \times \square = 28 \end{cases}$$

می توان معادله را به صورت کلامی بیان کرد و گفت کدام دو عدد هستند که حاصل ضرب آن ها ۲۸ و حاصل جمع آن ها ۱۱ است. اما برای حل ریاضی سؤال، از معادله بالا داریم:

$$\bigcirc = 11 - \square$$

$$(11 - \square) \times \square = 28$$

با جایگذاری در معادله پایین:

$$\Rightarrow \square^2 - 11\square + 28 = 0$$

$$\Rightarrow (\square - 4) \times (\square - 7) = 0 \Rightarrow \square, \bigcirc = 4, 7$$

اختلاف سن این دو برادر، $7 - 4 = 3$ سال است.

(ترکیبی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۱- گزینه «ا»

(فاطمه راسخ)

عدد باید فرد باشد تا در تقسیم بر چهار، باقی مانده یک یا سه داشته باشد. پس یکان باید ۳، ۵ یا ۷ باشد. اما عدد مضرب پنج هم نیست، پس یکان یا ۳ است یا ۷. همچنین عدد بین ۴۰۰ تا ۷۰۰ است. پس صدگان ۴، ۵ یا ۶ است. حال با توجه به این یکان و صدگان ها، دهگان را باید به شکلی قرار دهیم که عدد مضرب سه باشد، یعنی مجموع ارقام آن بر ۳ بخش پذیر باشد:

یکان دهگان صدگان

$$4 \rightarrow 453, 483$$

$$4 \rightarrow 447, 477$$

$$5 \rightarrow 543, 573$$

$$5 \rightarrow 537, 567$$

$$6 \rightarrow 633, 663$$

$$6 \rightarrow 657, 687$$

(بشپزیری، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۲- گزینه «۴»

(ممیر کنی)

اگر برای پر کردن مخزن، شیر «الف» به $\bigcirc$ دقیقه زمان نیاز داشته باشد، شیر «ب» به $\bigcirc - 2$ دقیقه و شیر «ج» به $\bigcirc + 2$ دقیقه زمان نیاز دارند.

پس این سه شیر در هر دقیقه به ترتیب $\frac{1}{\bigcirc + 2}$ ، $\frac{1}{\bigcirc - 2}$ و $\frac{1}{\bigcirc}$ را از مخزن پر می کنند.

پس دو شیر «ب» و «ج» در هر دقیقه به اندازه کسر زیر را از مخزن پر می کنند:

$$\frac{1}{\bigcirc + 2} + \frac{1}{\bigcirc - 2} = \frac{(\bigcirc + 2) + (\bigcirc - 2)}{(\bigcirc + 2) \times (\bigcirc - 2)} = \frac{2\bigcirc}{\bigcirc^2 - 4}$$

هر دقیقه ۶۰ ثانیه است و دو شیر «ب» و «ج» که در ۲۲۵ ثانیه، معادل $\frac{225}{60} = \frac{15}{4}$ دقیقه کل مخزن را پر می کند، در هر دقیقه $\frac{4}{15}$ از مخزن را پر می کنند. پس داریم:

$$\frac{2\bigcirc}{\bigcirc^2 - 4} = \frac{4}{15} \Rightarrow \frac{\bigcirc}{\bigcirc^2 - 4} = \frac{2}{15} \Rightarrow 2\bigcirc^2 - 8 = 15\bigcirc$$

$$\Rightarrow 2\bigcirc^2 - 15\bigcirc - 8 = 0 \Rightarrow (\bigcirc - 8) \times (2\bigcirc + 1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \bigcirc = -\frac{1}{2} \rightarrow \text{پذیرفتنی نیست} \\ \bigcirc = 8 \end{cases}$$

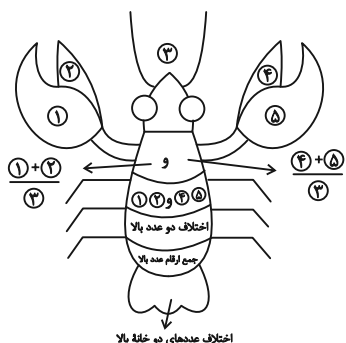
پس شیر «الف» در هر دقیقه، $\frac{1}{8}$ را از مخزن پر می کند. این یعنی شیر «الف» کل مخزن را در ۸ دقیقه پر می کند.

(کسر و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

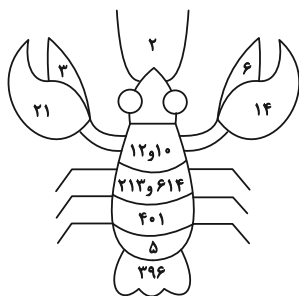
۲۶۳- گزینه «ا»

(ممیر کنی)

ابتدا الگو را کشف می کنیم:

در این سؤال داریم:

$$\bigcirc = 401$$

پس:

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۴- گزینه «ا»

(ممیر کنی)

$$\square + \blacksquare = 5 + 396 = 401$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۵- گزینه «۳»

(شمیر کنشی)

طبق پاسخ قبل، عددهای $\triangle$ ، $\blacktriangle$ و ∇ برابرند با:

$$\triangle = ۱۲, \blacktriangle = ۱۰$$

$$\nabla = ۲۱۳, \blacktriangledown = ۶۱۴$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۶- گزینه «۳»

(فراطمه راسخ)

در الگوی صورت سؤال، سه طرح اصلی هست که در هر مرحله به ترتیب از چپ به راست یک شکل مشابه ولی رنگی به یکی از آن طرح‌ها اضافه می‌شود:

و حالا در ادامه باید داشته باشیم:
که در گزینه «۳» هست.

(الگوی فطی، هوش غیرکلامی)

۲۶۷- گزینه «۲»

(فراطمه راسخ)

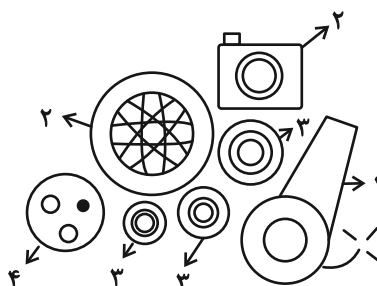
در هر ردیف از الگو، هر شکلی هست. به دو حالت رنگی و بی‌رنگ هست. پس در ردیف نخست هم به جای علامت سؤال باید دایره بی‌رنگ و مثلث رنگی قرار بگیرد.

(الگوی فطی، هوش غیرکلامی)

۲۶۸- گزینه «۳»

(فراطمه راسخ)

دایره‌های شکل صورت سوال:

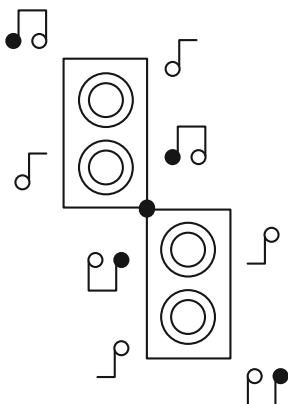
$$۴ + (۳ \times ۳) + (۳ \times ۲) = ۴ + ۹ + ۶ = ۱۹$$

(شمارش، هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه «۲»

(عمیر کنشی)

تقارن نقطه‌ای در شکل صورت سؤال به معنای دوران ۱۸° درجه است:

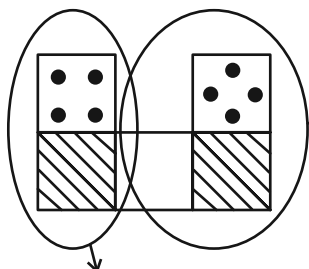

(قرینه‌یابی، هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینه «۲»

(فرزاد شیرمقنری)

شکل صورت سؤال:

۱۸° دوران یافته «د»

(جزء‌یابی، هوش غیرکلامی)

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور

در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی